

Helyi Fejlesztési Stratégia

Éltető Balaton-felvidékért Egyesület

2023-2027

Elfogadás dátuma: 2024. február 7.

Készítette az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület tervezést koordináló csoportja

Tartalom

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata.....	4
2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése	8
3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása	11
4. Horizontális célok	15
4.1. Esélyegyenlőség.....	15
4.2. Fenntarthatóság és környezetvédelem	16
5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések	17
6. Külső koherenciák azonosítása	19
7. Helyzetfeltárás.....	22
7.1. Helyi és helyzeti energiák bemutatása.....	22
7.2. SWOT analízis	27
8. A stratégia beavatkozási logikája	28
8.1. A stratégia jövőképe	28
8.2. A stratégia célhierarchiája	29
9. Cselekvési terv	31
9.1. Az intézkedések leírása	31
9.2. Együttműködések.....	37
9.3. Kommunikációs terv.....	39
9.4. Egyéb, a HACS által megvalósított projektek	43
10. Monitoring és Indikátorok	43
10.1. Monitoring.....	45
10.2. Az indikátorok megadása	46
11. Indikatív pénzügyi terv	48
MELLÉKLETEK.....	49

Rövidítések jegyzéke

BFT	Balaton Fejlesztési Tanács
ÉBfE	Éltető-Balaton-felvidékért Egyesület
EU	Európai Unió
HACS	Helyi Akciócsoport
HBB	Helyi Bíráló Bizottság
HF	Helyi Felhívás
HFS	Helyi Fejlesztési Stratégia
IH	Irányító Hatóság
ITP	Integrált Területi Program
KAP	Közös Agrárpolitika
KAP ST	Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
LEADER	Közösségi kezdeményezés a vidék gazdasági fejlesztése érdekében
MKN Zrt.	<i>Magyar Közút Nonprofit Zrt.</i>
NUTS	Nomenclature of Territorial Units for Statistics / Statisztikai Célú Területi Egységek Nómenklatúrája
SWOT	Erősségek, Gyengeségek, Lehetőségek, Veszélyek elemzés módszer
OP	Operatív Program
TCS	Tervezői Csoport
TEIR	Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer
TOP Plusz	Területfejlesztési Operatív Program Plusz
VP	Magyarország - Vidékfejlesztési Program 2014 - 2020

Bevezetés

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület 15 éve, 2008-ban jött létre azzal a szándékkal, hogy elősegítse a Balaton-felvidék területének élhetőségét és fenntartható fejlődését, mind az ott élők, mind pedig a térségbe látogatók számára. Az Egyesület egy 338 tagból álló szervezet, mely magánszemélyeket, vállalkozásokat, civil szervezeteket és önkormányzatokat fog össze. Működési területe kiterjed a Balaton-felvidékre és a hozzá kapcsolódó régiókra, összesen 59 települést érintve.

Az Egyesület erőssége a helyi értékek felkutatásában, megőrzésében és terjesztésében rejlik, mellyel hozzájárul a Balaton-felvidék gazdasági és kulturális örökségének megőrzéséhez és népszerűsítéséhez. Az Éltető aktívan ösztönzi a Balaton-felvidék rejtett kincseinek és látnivalóinak felfedezését virtuális túraútvonalak kialakításával, ezzel növelve a térség turisztikai vonzerejét. A szervezet fő célja az aktív társadalmi összefogás előmozdítása, a helyi identitás erősítése és a közösségi szemlélet és tevékenység támogatása, a fiatal generációk helyben tartásának, letelepedésüknek és az elvándorlás megelőzésének elősegítése.

Az Egyesület kiemelt hangsúlyt fektet a helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítésére és értékesítésére, valamint fontos szerepet játszik a helyi turizmus szervezésében. "A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék" védjegyrendszert az Egyesület 2014-ben hozta létre, és mára már több mint 100 taggal büszkélkedhet. Ennek a rendszernek a fő célja a helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítése és a helyi gazdaság támogatása.

Mindent egybevetve, az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület missziója a Balaton-felvidék fejlődésének támogatása, valamint a helyi értékek megőrzése és az ott élők életminőségének javítása.

1. A HFS és a KAP ST kapcsolata

A Közös Agrárpolitika (KAP) 2023-tól kezdődő időszakát Magyarország Stratégiai Terve alapozza meg, amely 2027-ig szabályozza a támogatások feltételrendszerét. A magyar KAP Stratégiai Terv Európai Bizottság általi 2022. november 7-i elfogadása egyrészt azt jelenti, hogy a tervezett elérhető források 2023-tól rendelkezésre állnak a magyar vidék számára, másrészt pedig a stratégiában megfogalmazott célok és intézkedések alkalmasak a bizottsági elvárások teljesítésére.

A 2014-2020-as időszakhoz képest változás, hogy 2023. évtől már nem a Vidékfejlesztési Program (VP) határozza meg a vidék megújításának szabályait, hanem a KAP Stratégiai Terv foglalja magába a vidékfejlesztési támogatások három beavatkozási csoportját (Gazdaságfejlesztési beavatkozások; Zöld beavatkozások; Megújuló vidék beavatkozások), melyek közül a 3. csoport, a Megújuló vidék beavatkozás tartalmazza a vidéki közösségek vidékfejlesztési támogatásait, így a LEADER a közösségi fejlesztéseket is.

Összhangban a KAP Stratégiai Terv által megfogalmazott Megújuló vidéket szolgáló szakpolitikai célokkal az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület (ÉBfE) illetékességi területén együttműködő 59 település önálló helyi stratégiát készített az elkövetkező öt évre vonatkozóan.

Éltető Balaton-felvidékért Egyesület HFS kapcsolódása a KAP ST beavatkozáshoz

ÉBfE HFS figyelembe veszi a KAP ST-ben leírtakat, a stratégia KAP ST céljaira és alapelveire épül. A helyi igényfelmérés a KAP ST igényfelméréséhez illeszkedően, a GYELV elemzés megállapításaival összhangban, a KAP SO8 célkitűzést szem előtt tartva, a helyi gazdaságfejlesztést, a helyi közösségek megerősítését és a térségen belüli kapcsolatok fejlesztését kell szolgálja. A HFS beavatkozásai a KAP ST célkitűzésein belül, a helyzetelemzés, igényfelmérés, SWOT analízis helyi sajátosságait tükrözve kell szolgálják a helyi fejlesztések megvalósítását.

A megvalósítás módszertana

Az ÉBfE működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HFS kidolgozása és megvalósítása során motiválja, aktivizálja és segíti a helyi közösséget olyan módon, hogy a HFS kidolgozása során az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és azok a HFS elfogadását követően megvalósuljanak. Az ÉBfE az IH által szabott feltételrendszer mellett is törekszik a HFS közösség általi kidolgozására. Ennek keretében a

LEADER megközelítés hét alappillérét érvényre juttatja, mind a tervezés, mind a tervezett megvalósítás során.

KONKRÉT KAP-CÉLKITŰZÉS kódja és leírása

SO8 - A foglalkoztatásnak, a növekedésnek, a nemek közötti egyenlőségnek – és többek között a nők mezőgazdasági tevékenységekben való részvételének –, a társadalmi befogadásnak és a helyi fejlesztésnek az előmozdítása a vidéki térségekben, a körforgásos biogazdaságot és a fenntartható erdőszeteket is beleértve.

EDMÉNYMUTATÓ kódja és leírása

R.38 A helyi fejlesztési stratégiák által érintett vidéki népesség aránya

A KAP ST „RD57_R15_LDR_77 - LEADER stratégiák elkészítése és végrehajtása” megnevezésű beavatkozása tartalmazza a LEADER támogatáshoz kapcsolódó kereteket.

Ez a beavatkozás a vidéki térségek és közösségek területileg kiegyensúlyozott fejlesztésében jelentős szerepet vállaló, az ország térségeiben már működő vagy megalakuló HACS-ok számára biztosít támogatást. Az intézkedés keretében a HACS-ok a KAP ST céljaihoz illeszkedő, a helyi fejlesztési igényeknek megfelelő HFS-t dolgoznak ki. Az IH által jóváhagyott HFS-ben a HACS-ok olyan fejlesztési célokat határoznak meg, amelyeket a térségi szereplők valósítanak meg.

A HFS-t annak tartalma és minősége, valamint a megvalósításhoz szükséges kapacitás alkalmassága alapján az IH hagyja jóvá. A HFS-ek tartalmának kialakítása a HACS-ok kizárólagos feladata és felelőssége, amelyhez a beavatkozás biztosítja a szükséges pénzügyi keretet. Amennyiben egy HFS a kiválasztási kritériumok alapján nem fogadható el az IH által, az visszaküldésre kerül javítás céljából az érintett HACS részére.

A HACS működtetéshez kapcsolódó tevékenységek mellett, a HACS legfontosabb feladata a helyi közösség motiválása, aktivizálása és segítése úgy, hogy az új lehetőségek, ötletek felszínre kerüljenek és megvalósuljanak a HFS céljainak megfelelően, továbbá a HFS közösség általi kidolgozása és megvalósítása, valamint a hálózatépítés más HACS-okkal belföldön és a határon túl. Ennek keretében a HACS-ok támogathatják a projektötletek pályáztatás történő kidolgozását is, amennyiben a projekt megvalósítása a HFS céljaihoz illeszkedik.

A HFS-re alapozott későbbi helyi LEADER program támogatásai által biztosított foglalkoztatás intenzíven hozzájárul majd a munkavállalási célú elvándorlás csökkentésén belül a nők foglalkoztatási környezetének fejlesztéséhez a vidéki térségekben, különösen a kisebb településeken, illetve célja a mikrovállalkozások jövedelmezőségének javítása, valamint érdemi előrehaladást mutat majd a megújuló energia hasznosítása terén is. A vidéki területeken megvalósuló helyi fejlesztéseket minden tekintetben támogatja, emberi erőforrást biztosít a fejlesztéspolitikai programok megvalósítására és LEADER forrást biztosít majd természetesen az életminőséget javító helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztésére, illetve a társadalmi befogadás és felzárkózás érdekében a szegregáció csökkentésére is.

Fent leírtakkal összhangban az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület a Helyi Fejlesztési Stratégia megalkotása során figyelembe vette a KAP Stratégiai Terv releváns részeit, illetve a HFS tartalma a KAP ST céljaira és alapelveire épült. KAP ST-ben foglaltakra tekintettel az ÉBfE HFS is tartalmaz az illetékességi területének fejlesztési igényeihez kapcsolódó gazdasági, környezeti és társadalmi intézkedéseket.

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület a Helyi Fejlesztési Stratégia kidolgozása - LEADER alapelvek teljesülése

Az ÉBfE a térségben található közösségek aktív részvételével dolgozta ki a 2023-2027 évekre vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégiáját. A stratégia keretében a szervezet új helyi felhívásokat tervez a LEADER szemléletének és elveinek figyelembevételével. A tervezési folyamat eredményeként létrejött HFS megvalósítása keretében 2023. évet követően, várhatóan 2024. év első félévétől olyan projektek valósulnak meg, amelyek a helyi igényekre és problémákra válaszolnak és ezzel alulról építkező kezdeményezéseknek adnak teret. A szubszidiaritás elvének megfelelően az ÉBfE támogatja a helyi

közösségek és szereplők kompetenciáját a fejlesztési döntések meghozatalában, ezáltal biztosítja a helyi közösségek részvételét és befolyását a vidékfejlesztési folyamatokban. A szervezet a stratégia megvalósítása során a helyi szereplőket, közösségeket, térségi szervezeteket támogatja, különös tekintettel azokra, akik támogatási források nélkül nem tudnák megvalósítani fejlesztési elképzeléseiket, illetve olyan helyi igényekre reagáló projekteket kíván finanszírozni, amelyek más fejlesztési programokból nem kapnának támogatást.

A LEADER program hét alappilléreinek megvalósítása

1) Területalapú megközelítés: Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület HACS illetékességi területe nem igazodik a közigazgatási határokhoz, hiszen 5 járás területén található 59 település együttműködésének eredményeként tekinthető - a NUTS 3 régióknál kisebb - vidékfejlesztési szempontból azonban területileg összefüggő egységnek. A terület vidékfejlesztési programja, helyi fejlesztési stratégiája a Balaton-felvidék környékén található területekre összpontosít. A stratégia célja az ÉBfE működési területén a helyi közösségek, közösségi gondolkodás és gazdaság erősítése, különös figyelemmel a helyi termékek, szolgáltatások fejlesztésére, a turisztikai kínálat színvonalának és összehangoltságának erősítésére, a fiatalok elvándorlásának megelőzésére és a kulturális, környezeti fenntarthatóságra. A LEADER program a helyi részvételt, területi tervezést, innovációt és fenntarthatóságot helyezi előtérbe, és lehetőséget nyújt a helyi közösségeknek, vállalkozásoknak és civil szervezeteknek, hogy saját területi fejlesztési stratégiákat alakítsanak ki és valósítsanak meg. A helyi LEADER program az ÉBfE működési területén többek között gazdaságfejlesztést, a közösségek erősítését, identitástudatát és a fenntartható fejlődését támogatja.

2) Alulról építkező megközelítés: Az egyesület taglétszáma jelentősen nőtt az évek során, 2008-ban nyilvántartott 134 tagról 2023. évben 338-ra emelkedett a tagok száma. Az Egyesületnek jelenleg 238 rendes és 100 pártoló tagja van, a taglétszám pedig folyamatosan növekszik, mivel egyre több térségi szereplő kíván csatlakozni a szervezethez. A tagság sokszínű, a három szféra (gazdasági, civil és közsféra) helyi képviselőit foglalja magába. A tagok között megtalálhatók mezőgazdasági termelők, vidéki vállalkozások, helyi civil szervezetek, önkormányzatok, illetve különböző ágazatok szakértői, akik szintén képviselik a helyi gazdasági, társadalmi és környezeti érdekeket és szükségleteket az akciócsoportban. Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület Helyi Akció Csoportként (HACS) működik, és egyik fő feladata a HFS kidolgozása és a HFS megvalósításához rendelkezésre álló források elosztása. Az alulról építkező megközelítés alapelvei alapján a stratégia célja a helyi közösségek és erőforrások aktív bevonása a területfejlesztés folyamatába. Ez a módszer hatékonyabb erőforrásfelhasználást tesz lehetővé és többletértéket teremt a hagyományos, felülről vezérelt megközelítéshez képest. Az Éltető Balaton-felvidéken a LEADER program elősegíti a gazdaság fejlődését, a helyi értékek megőrzését, a kulturális és környezeti fenntarthatóságot, valamint együttműködéseket, partnerségeket épít a közösségek között a jobb eredmények elérése érdekében.

3) Innovativitás: Az ÉBfE HACS olyan stratégiát hozott létre és kíván megvalósítani, amely friss megközelítéseket alkalmaz a térség problémáinak és igényeinek kezelésére. Az ÉBfE HACS arra is törekszik, hogy újításokat hajtson végre a program megvalósulása során, azaz olyan projektek is támogatásra kerüljenek, amelyek különböznek a már meglévő programoktól. Ennek eredményeként csak kivételes esetben támogatja a helyi szervezetek általánosnak mondható tevékenységeit (mint pl. falunapok), vagy más programokból finanszírozható fejlesztési elképzeléseket. Továbbá az újítások azt is jelentik, hogy a HFS az innovatív fejlesztési területek támogatása mellett új helyi célcsoportok bevonását is támogatja. Mindezek mellett az innovativitást szem előtt tartva a HFS megvalósítása során hangsúlyosan kell kezelni a környezeti fenntarthatóságot is, ami azt jelenti, hogy a technológiai fejlődés, korszerűsítés nagy szerepet kap a HACS projektek megvalósítása során. Fentiekkel összhangban az innovativitás, mint LEADER alapelv az ÉBfE HACS számára alapvető szempont, mind az intézkedések meghatározásánál, mind a stratégia megvalósításában.

4) Integrált megközelítés: Az ÉBfE stratégiája integrált megközelítést alkalmaz. Cél, hogy a projektek és tevékenységek szorosan összehangolva, egymást erősítve járuljanak hozzá a terület fejlődéséhez. Ennek jegyében az egyes intézkedések és az intézkedésekhez kapcsolódó később megvalósuló projektek is több célt szolgálnak, így például gazdaságfejlődést, fenntarthatóságot, esélyegyenlőséget, a hagyományok és az épített örökség megőrzését, fiatalok helyben tartását, együttműködések erősítését, közösségi marketing tevékenységeket is.

Az ÉBfE HFS támogatja a partnerség kiépítését, illetve a meglévő együttműködések erősítését a különböző térségi szereplők között. Ennek eredményeként az erőforrások és szakértelmek összeolvadnak, és hatékonyabb projektek

jönnek létre. Az integrált megközelítés részeként az ÉBfE olyan átfogó megoldásokat keres, amelyek figyelembe veszik a terület teljes spektrumát. Ez magában foglalja a gazdasági, kulturális, környezeti és társadalmi szempontokat, hogy a megvalósuló fejlesztések minden területen hozzájáruljanak a terület vonzerejének növekedéséhez és fenntartható fejlődéséhez. Az integrált megközelítés alapelve segít abban, hogy megvalósításban résztvevők a vidéki terület teljes potenciálját kiaknázzák, és a közösség életminőségét javítsák és hogy a projektek ne csak rövid távú, hanem hosszú távú előnyöket is hozzanak a területnek.

5) Sajátos irányítási és finanszírozási módszerek: Az ÉBfE 15 éves működési tapasztalattal, stabil infrastrukturális és pénzügyi forrásokkal, valamint kiemelkedő humán erőforrásokkal rendelkezik. Továbbá, az ÉBfE széleskörű kapcsolati hálót épített ki a működési területén, amely lehetővé teszi a helyi szereplőkkel és partnerekkel való szoros együttműködést. A LEADER irányítási rendszere gyakorlatilag a finanszírozási döntések meghozatalát és végrehajtását az ÉBfE, mint helyi akciócsoport felelősségi körébe helyezte, ezzel is érvényesítve az elvet, hogy a térség problémáit a helyi szereplők ismerik leginkább, így ők a legkompetensebbek a fejlesztések kidolgozásában és döntések meghozatalában. Az említett koordinálási rendszer bevezetésén túl a sajátos finanszírozási módszerek (önálló pénzügyi felelősség) teszik lehetővé további helyi források, bankok, hitelintézmények és vállalkozások hatékonyabb bevonását egy-egy helyi projekt megvalósításának hatékony finanszírozásába. Ezek a rugalmas pénzügyi megközelítések a LEADER program alapelveinek megfelelően ösztönözi az innovatív finanszírozási lehetőségek kihasználását a fejlesztések támogatása érdekében.

6) Hálózatépítés, együttműködés:–Az egyesület partnerségeket alakított ki más helyi és regionális intézményekkel, szervezetekkel. Ezek a partnerségek erősítik az ÉBfE pozícióját és szakmai tudását a vidékfejlesztés terén, valamint lehetővé teszik az erőforrások és a rendelkezésre álló szakmai kapacitások megosztását.

- 1. Bakony Turisztikai Charta:** Az ÉBfE részt vesz és támogatja a Bakony térség fenntartható, aktív turisztikai fejlesztést célzó kezdeményezéseket és projekteket.
- 2. Balaton-felvidéki Nemzeti Park:** Az ÉBfE szorosan együttműködik a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkkal a természeti értékek megőrzése és a környezettudatosság elősegítése érdekében.
- 3. Pannon Egyetem:** Az ÉBfE és a Veszprémi Egyetem együttműködnek vidékfejlesztési és agrárkutatói projekteken, amelyek során közösen terveznek és valósítanak meg mezőgazdasági innovációkat és fenntartható fejlesztési terveket.
- 4. Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség:** Az ÉBfE és a Közép-dunántúli Regionális Innovációs Ügynökség partnersége kulcsfontosságú a szakmai tapasztalatok és tudásmegosztás témakörökben.
- 5. Európa Kulturális Fővárosa kezdeményezés:** Veszprém város az Európa Kulturális Fővárosa pályázat sikerének elősegítése érdekében partnerségi megállapodást kötött az Élhető Balaton-felvidékért Egyesülettel, a Balatoni Körrel, a MOL Nagyon Balaton programmal és a Pannon Egyetemmel.
- 6. Balaton Fejlesztési Tanács:** A BFT együttműködési folyamatot indított el a Balaton és a Balatoni Régió érdekérvényesítése és hírnevének növelése érdekében.
Rural Quality nemzetközi védjegyrendszer: Az ÉBfE 2014-ben jegyeztette be az Élhető Balaton-felvidék védjegyet és egyben csatlakozott a nemzetközi „Rural Quality” - Vidék Minősége védjegyrendszerhez.

7) Helyi partnerség(ek), HACS-ok helyi szintű szerepvállalása: Az ÉBfE erős hálózatot épített ki a helyi szereplőkkel, mint például vállalkozások, civil szervezetek és önkormányzatok. Ez a szoros kapcsolati háló lehetővé teszi a közös projektek és kezdeményezések kialakítását és elősegíti a helyi gazdaság fejlődését. Az egyesület a működése során megszerzett tapasztalatait, az átvett jó gyakorlatokat és azok eredményeit széles körben terjeszti, kommunikálja, a szervezetek közötti együttműködést támogatja ezzel is hozzájárulva a térségen belüli és térségen túli tudásmegosztáshoz. A HFS tervezése során az ÉBfE közösségi részvételt és közösségi konzultációkat szervezett, azzal a céllal, hogy bevonja a helyi lakosságot és érintetteket a stratégia tervezésébe és végrehajtásába. A HFS megalkotásába 66 db gazdasági szereplő, 26 db civil szervezet és 21 db községi szervezet kapcsolódott be aktív részvétellel. Ez a közösségi együttműködés kulcsfontosságú az olyan projektek létrehozásában, amelyek valóban megfelelnek a helyi közösség szükségleteinek. Mindezekon túl az egyesület folyamatosan oszt meg információkat és tudást a működési területét érintő fejlesztési lehetőségekről és forrásokról a helyi szereplők és közösségek számára.

Irányadó jogszabályok:

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi,

Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízügyi politika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/2115 RENDELETE a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

2. A HFS előkészítése, tervezésének szervezése

A LEADER megközelítésnek megfelelően, amely szerint a vidékfejlesztés az alulról érkező ötletek összességéből építkezik, a HFS tervezését az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület körültekintően szervezte meg a következő szempontok figyelembevételével:

1. **Érintettek beazonosítása:** Az ÉBfE alaposan elemezte a térségét, hogy meghatározza a legfontosabb helyi szereplők körét. Ez magában foglalja a helyi közösségeket, vállalkozásokat, civil szervezeteket, önkormányzatokat, mezőgazdasági termelőket és más releváns szereplőket. Az érintettek beazonosításához helyi konzultációkat folytatott, felméréseket és adatgyűjtéseket is elvégzett a szervezet.
2. **Párbeszéd biztosítása:** Az ÉBfE segítette a HFS megalkotásához a párbeszéd kialakítását a helyi szereplő között. Ennek érdekében rendszeresen szervezett és szervez továbbra is konzultációkat, találkozókát és nyilvános fórumokat, ahol az aktív résztvevők szabadon kifejtethetik véleményüket és ötleteiket a térséget érintő témákban. A párbeszéd során az ÉBfE figyelembe veszi és megválaszolja az észrevételeket, és együttműködik a helyi szereplőkkel a közös célok kidolgozásában.
3. **Fórumok és munkacsoportok szervezése:** A megszervezett különböző fórumokon és a létrejött munkacsoportok keretében a térségi szereplők részt vehettek a HFS tervezés folyamatában. Ezek a platformok lehetővé tették az ötletek megosztását, az információcsere fokozását és közös egyetértés kialakítását a HFS tartalmára vonatkozóan.
4. **Folyamatos kapcsolattartás:** Az ÉBfE folyamatos kapcsolatot tart fenn a térségi szereplőkkel. Az érdekelt felekkel való szoros kommunikáció lehetővé teszi az információáramlás folytonosságát, és azonnali reagálást a változó körülményekre.
5. **Hátrányos helyzetű csoportok bevonása:** Az ÉBfE a HFS megalkotása során külön figyelmet fordított a hátrányos helyzetű csoportok bevonására a tervezési folyamatba. Ez magában foglalta a kisebbségeket, a szociálisan rászorulókat és más olyan csoportok (pl. nők, fiatalok, idős korú lakosság) bevonását, akiknek véleményét figyelembe kell venni a fejlesztések tervezése során, illetve
6. **Inaktív egységek felkeresése:** Az ÉBfE proaktívan kereste fel az olyan helyi közösségeket és egységeket (pl. aprófalvas területek önkormányzatait), akik eddig nem, vagy alacsony aktivitással vettek részt a vidékfejlesztés folyamatában. Az inaktív szereplők bevonása új perspektívákat hozott a tervezési folyamatba.
7. **Helyi közösségi együttműködések és igények felmérése:** Az ÉBfE a tervezés során részletesen vizsgálta a helyi közösségek közötti együttműködések és partnerségükből fakadó további fejlesztési szándékaikat. Ez a szemlélet segíti a helyi szereplők közötti új partnerségek kialakítását, a meglévők megerősítését.

Összességében elmondható, hogy az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület elkötelezett abban, hogy a Helyi Fejlesztési Stratégiát olyan széles körű partnerségben és inkluzív módon hozza létre, amely tükrözi a térség valós igényeit és lehetőségeit. Ezen lépések és folyamatok révén az Egyesület biztosította, hogy a helyi szereplők aktívan és hatékonyan vegyenek részt a HFS megalkotásában és végrehajtásában. Az említett munkafolyamatok alkalmával lehetőség nyílt olyan, potenciális kedvezményezettek beazonosítására is, akik/amelyek ez idáig nem ismerték a

LEADER program nyújtotta lehetőségeket, vagy a programból származó támogatás nélkül nem tudják megvalósítani fejlesztési elképzeléseiket.

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése egy alapos és jól szervezett folyamat, amely kiemelt fontosságú a vidékfejlesztés és a közösségi részvétel szempontjából. Az alábbiakban ismertetjük a HFS tervezés menetének lépéseit:

- 1. Előkészítés és a helyi szereplők bevonása:** A HFS tervezésének első lépése az előkészítés, amely során az ÉBfE beazonosította az érintettek körét és ösztönözte aktív részvételüket a tervezés folyamatába. A területi szereplők beazonosítása és tevékeny részvételük elengedhetetlen elvárás, mivel ők rendelkeznek a térség sajátos szükségleteinek és problémáinak legmélyebb ismeretével. Első lépésként - az előző tervezési időszakhoz hasonlóan - tervezési munkacsoport létrehozására került sor, amelynek munkájába a fórumok, szakmai összejövetelek alkalmával ismét lehetőség nyílt önkéntes alapon bekapcsolódni. A tervezői munkacsoport tagjai közé alapvetően a korábbi stratégiaalkotási munkacsoport tagjai (2014-2020), az Egyesület elnöksége, „A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék” védjegy tanácsának és munkaszervezetének tagjai kerültek beválasztásra. Ez a csoportszám bővült a fórumokon jelentkező önkéntes tagság számával. A tervezői munkacsoport tagságát különböző szakmaterületek képviselői alkotják, köztük vállalkozók, civil szervezetek, önkormányzat és más releváns térségi szereplők.
- 2. Helyzetelemzés:** Az ÉBfE elvégezte a szükséges vizsgálatokat, felméréseket és adatelemzéseket annak érdekében, hogy teljes képet kapjon a terület gazdasági, társadalmi, környezeti és kulturális helyzetéről. Ezek az adatok alapozták meg a tervezést, és segítettek az aktív helyi szereplőkkel együtt kidolgozni a térség stratégiáját.
- 3. Stratégiai célok meghatározása:** A térségi igényeket felmérő projektgeneráló adatlapok beérkezésével párhuzamosan az ÉBfE a tervezési munkacsoport tagjaival, szakértőkkel, illetve a térségi szereplőkkel együttműködve elkészítette a vidék SWOT elemzését, majd ezt követően meghatározta az illetékességi terület fejlesztési, stratégiai céljait és prioritásait. Ezek a célok a helyi igényekre és a fenntartható fejlődés elveire épülnek. Az érintett szereplők, közösségek, társadalmi csoportok véleménye és visszajelzései meghatározók voltak a HFS célok kidolgozásában.
- 4. Konzultációk és fórumok szervezése:** Az ÉBfE szervezete konzultációkat és nyilvános fórumokat tartott, ahol a résztvevők lehetőséget kaptak a véleményük kifejezésére és az ötleteik megosztására. Ezek a találkozók lehetővé tették a közös gondolkodást és a tervezési folyamatban való aktív részvételt.
- 5. HFS kidolgozása és részletezése:** Az ÉBfE a tervezési munkacsoport tagjaival, illetve szakértőkkel közösen kidolgozta a Helyi Fejlesztési Stratégiát, amely tartalmazza a terület fejlesztési irányvonalait, beavatkozásokhoz tartozó intézkedések leírásait, a finanszírozási tervet és a megvalósítás tervezett ütemezését. A stratégia részletes és jól dokumentált, annak érdekében is, hogy a helyi szereplők magukénak érezzék és elfogadják annak tartalmát.
- 6. HFS társadalmisítása:** A HFS-t nyilvános konzultáción került bemutatásra, ismertetésre a helyi közösség előtt. Az ÉBfE felkérte a résztvevőket az észrevételeik megtételére és visszajelzések megküldésére, majd a helyi konzultációk alapján az Irányító Hatóság felé benyújtásra kerülő HFS verziót elfogadta.
- 7. HFS benyújtása és elfogadása:** A kidolgozott HFS-t az ÉBfE benyújtja az Irányító Hatóság felé, és várja annak központi elfogadását. A jóváhagyást és a dokumentum véglegesítését követően az ÉBfE elkezdte a stratégia végrehajtását és a HFS-re épülő projektek megvalósítását a terület fejlesztése érdekében.
- 8. HFS-re épülő fejlesztések megvalósítása, HFS végrehajtása:** Az ÉBfE a helyi pályázati felhívásokra beérkező támogatási kérelmekből kiválasztja a HFS keretében megvalósítandó konkrét projekteket, amelyek hozzájárulnak a stratégiai célok eléréséhez. Ezeknek a projekteknek egyértelműen és részletesen le kell írniuk a HFS-hez illeszkedő tervezett tevékenységeket, célokat, költségvetést és várható eredményeket.

Ez a folyamat biztosította és a továbbiakban is biztosítja, hogy a HFS a térség specifikus szükségleteire és lehetőségeire épüljön és a helyi szereplők aktívan részt vegyenek a tervezésben és a fejlesztési folyamatokban, hiszen a nyitott kommunikáció és a közösségi részvétel kulcsfontosságú a sikeres vidékfejlesztés elérésében.

Az alábbi táblázatot tartalmazza a Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésének folyamatát:

A tervezési folyamat során a munkafolyamatok, események, tevékenységek megvalósítása dokumentálásra került (pl. jelenléti ívek, fotók, kérdőívek, emlékeztetők, projektgeneráló adatlapok), amely dokumentumok segítik az ÉBFE-t a folyamat átláthatóságának és nyomon követésének biztosításában. Ezek a dokumentumok csak részben kerülnek beépítésre (HFS 2. számú melléklet) a HFS-be, azonban a teljes átláthatóság érdekében az Egyesület irodájában minden információ megtalálható, amelyeknek egy része a honlapon is megjelentetésre került.

HFS tervezése	Helyszín	Dátum	Témák	Részvevők száma
Fórumok	Sümeg	2022.11.30.	2023-27 – Az önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások fejlesztési lehetőségei, támogatási források ismertetése, többek között tájékoztató a tervezett LEADER program lehetőségeiről is	12
	Nemesvámos	2022.12.13.	2023-27 – Az önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások fejlesztési lehetőségei, támogatási források ismertetése, többek között tájékoztató a tervezett LEADER program lehetőségeiről is	10
	Sümeg	2023.04.12	2023-27 – Az önkormányzatok, civil szervezetek és vállalkozások fejlesztési lehetőségei, támogatási források ismertetése, többek között tájékoztató a tervezett LEADER program lehetőségeiről is	20
	Nagyvázsony	2023.04.25.	1. Igényfelmérés az Éltető 59 településén – ifjúság megtartása, letelepedésük elősegítése 2. Alapszabály módosítása 3. Szervezeti és működési szabályzat 4. Helyi Fejlesztési Stratégia tervezése	113
	Sümeg	2023.09.14.	2023-2027-es HFS „Draft” verziójának elfogadása	55
	Kapolcs	2023.10.10.	2023-2027-es HFS társadalmisítása	10
	Munkacsoporti/ Tervezői ülések, megbeszélések	Lovas	2022.11.03.	Kibővített elnökségi ülés (elnökség + TMCS) 1. A Helyi Fejlesztési Stratégia irányvonalának kijelölése, a stratégiatervezés folyamata 2. A LEADER- együttműködési program aktualitásai
Sümeg		2023.01.25.	1. Előzetes LEADER HACs elismerés 2. LEADER – közösségi együttműködési program aktualitásai	10
Sümeg		2023.03.02.	LEADER – közösségi együttműködési program aktualitásai	7
Taliándörögd		2023.03.08.	HFS tervezéshez köthető együttműködések keretében I. az ifjúság megtartása és letelepedésük elősegítése a 2021-2027-es programozási időszakban	12
Tótvázsony		2023.03.30.	HFS tervezéshez köthető II. az ifjúság megtartása és letelepedésük elősegítése a 2021-2027-es uniós ciklusban	15
Sümeg		2023.04.19.	HFS tervezéshez köthető III. az ifjúság megtartása és letelepedésük elősegítése a 2021-2027-es uniós ciklusban	12
Nagyvázsony		2023.04.25.	1. 2023. évi költségvetés és munkaterv 2. Igényfelmérés az Éltető 59 településén – ifjúság megtartása, letelepedésük elősegítése	12
Zirc		2023.05.15.	Helyi Fejlesztési Stratégiában együttműködési lehetőségek végleges partnerszervezetekkel	7
Sümeg		2023.06.06.	ÉBFE HFS-be érintett saját projekttel kapcsolatos fejlesztési elképzelés meghatározása - Ingatlanvásárlás az ifjúság megtartása és letelepedésük elősegítése témakörében	7
Sümeg		2023.08.30.	1. Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésével kapcsolatos aktualitások ismertetése - HFS kivonat bemutatása - HFS társadalmisításával kapcsolatos fórumok 2. Ingatlanvásárlás az ifjúság megtartása és letelepedésük elősegítése témakörében	12
Sümeg		2023.09.14.	Helyi Fejlesztési Stratégia tervezésével kapcsolatos aktualitások ismertetése	55
Taliándörögd		2023.09.26.	2023-27-es időszakra vonatkozó Helyi Fejlesztési Stratégia tervezői megbeszélése - LEADER programban tervezett intézkedések egyeztetése	24

3. A HFS által lefedett terület és lakosság meghatározása

A KAP ST-ben foglaltak szerint - folytatva a 2014-2020-as programozási időszak gyakorlatát - a LEADER beavatkozás területi hatálya lefedi az ország összes vidékinek minősülő települését. A HFS-sel lefedni kívánt terület lakosság száma minimum 10 ezer fő és maximum 150 ezer fő lehet, és egy település csak egy HACS-hoz tartozhat.

a) A lefedni kívánt települések mérhető jellemzői, összefoglaló adatai (pl. területméret, lakosság szám).

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület LEADER HACS által lefedett tervezési terület alapadatai (HFS 3. sz. melléklet):

- Terület: 984,12 km²
- Települések száma: 59
- Lakosság szám 40 398 fő

Az Egyesület működési területéhez 59 település tartozik önkormányzataival, vállalkozóival és civil szervezeteivel – összesen 338 egyesületi taggal.

A tervezési terület települései földrajzi szempontból a Balaton-medence, Bakony-vidék és a Marcal-medence középtájak területén, igazgatási szempontból pedig 5 Veszprém vármegyei járás területén helyezkednek el (Ajka, Balatonfüred, Sümeg, Tapolca, Veszprém). A települések földrajzi, gazdasági és az együttműködési hálózatok szempontjából 3 mikrotérségre oszthatók. A 3 mikrotérség tájegysége a Balaton, a Balaton-felvidék, a Bakony – víz és hegyvidék földrajzi területeihez tartozik, így az ÉBfE működési területe természetföldrajzi sokszínűségét mutat.

Baltoni mikrotérség jellemzői - A balatonfüredi járáshoz tartozó mikrotérség 20 településének területén leginkább a turizmus, a bortermelés és az épített és természeti értékekben való gazdagság jelent kiemelkedő lehetőségeket. A Balaton-part lehet a térség számára turizmusmarketing tekintetében a fő reklámhordozó, mely idegenforgalmának köszönhetően jelentős piaci lehetőségeket kínál a Balatontól távolabb fekvő falvak termelői, kézművesei számára, és felhívja a figyelmet azok értékeire, kincseire.

Települések: Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Lovas, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Tihany, Vászoly, Zánka

Kapolcsi mikrotérség jellemzői - A tapolcai, veszprémi és ajkai járás 18 települése sorolható a mikrotérségbe. A terület a Művészetek Völgyeként vált ismertté, azonban az Ajka és Veszprém környéki települések mező-, erdőgazdálkodásban, illetve ipari tevékenységekben betöltött szerepük által szintén meghatározó szerepet töltenek be a térség gazdaságában. Összességében elmondható, hogy a terület jelentős természeti és kulturális hagyományokkal rendelkezik, ahol jóval szélesebb a települések, a civilek és a gazdasági szereplők közötti együttműködés, illetve jóval erősebb az ifjúsági szervezetek jelenléte, mint az ÉBfE működési területéhez tartozó más mikrotérségekben.

Települések: Barnag, Halimba, Hidegkút, Kapolcs, Kislőd, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Nyirád, Öcs, Pula, Szóc, Taliándörögd, Tótvázsony, Úrkút, Veszprémfajsz, Vigántpetend, Vöröstó

Sümei mikrotérség jellemzői - A tervezési terület településcsoportjai közül az ide tartozó 21 településen vannak a legrosszabb gazdasági mutatók. Ezek javultak ugyan az elmúlt években, de napjainkban is itt a legmagasabb a hátrányos helyzetűek és a munkanélküliség aránya. Mindezek mellett a terület fontos turisztikai és szolgáltató központ is, világhírű műemlékekben gazdag vidék és több népszerű kulturális esemény helyszíne is.

Települések: Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Megyer, Nemeshány, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentimrefalva, Ukk, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalamegyes, Zalaszegvár

b) Korábbi együttműködések, megvalósult közös projektek, összefogások

Az ÉBfE Akciócsoport VP6-19.3.1-17 kódszámú A LEADER - Helyi Akciócsoportok együttműködési tevékenységeinek előkészítése és megvalósítása című felhívás keretében megvalósult projektjeinek ismertetése:

Projekt címe	Projekt rövid összefoglalója	Résztevő tagok	Megítelt támogatási összeg	Megvalósítás állapota
Együttműködés a Vidék Minősége védjegy rendszer országos kiterjesztésére és fejlesztésére	A projekt elsődleges célja volt „A Vidék Minősége” márkavédjegy rendszerbe további térségek bevonása és ezzel párhuzamosan a meglévő térségek szerepének és kvalitásának erősítése a marketingmix elemek erőteljes bevonásán keresztül. A fejlesztés célja kettős volt. Egyrészt a jelenlegi térségekben tovább erősíteni és támogatni a védjegy jelenlétét, másrészt új területeket kívánt bevonni. A marketing elemek is ennek megfelelően kerültek meghatározásra. A projekt zárási időpontjára a módosított támogatói okirat szerinti feladatok maradéktalanul teljesültek. A projektben tervezett és megvalósult tevékenységek a céljukat elérték, a kommunikációs eszközökkel (közösségi média) az együttműködés elérte a szélesebb rétegeket, a honlap lehetőséget biztosít az információk állandó jellegű elérésére. A megszervezett találkozók sikeresen tartalmass beszélgetéseket folytatni, ami segítséget nyújtott más térségek részére a védjegy kialakításával, bevezetésével kapcsolatosan, illetve szintén segítette a védjegy szélesebb körű ismertetését.	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	6 389 022 Ft	A projekt lezárult, sikeresen megvalósult
		Alpokalja-Fertő táj Vidékfejlesztési Egyesület	4 604 024 Ft	
		„A Bakonyért” Vidékfejlesztési Akciócsoport Egyesület	7 137 356 Ft	
Vállalkozz okosan!	A projekt két LEADER térség gazdaságfejlesztését célozta meg a partnerek együttműködési tevékenységein keresztül, illetve szociális/társadalmilag aktív vállalkozások és leendő vállalkozók kapacitásfejlesztésén keresztül. A fejlesztés megvalósulásával a helyi vállalkozók alkalmassá váltak arra, hogy a térségi adottságokat kiaknázva, vállalkozási alapon szervezve javítsák saját versenyképességüket, ezzel is növelve a térségek gazdasági potenciálját. A „Vállalkozz okosan!” című projekt keretében felújításra került az ÉBfE	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	8 900 280 Ft	A projekt lezárult, sikeresen megvalósult
		Felső Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület	7 330 523 Ft	

	<p>irodája, mely által még szélesebb körben és magasabb színvonalon tud a szervezet szolgáltatást nyújtani az egyesület tagjai és együttműködő partnerei számára. Az épület alkalmassá vált 5-20 fő részére egyeztető megbeszélések, tárgyalások, műhelymunkák, tájékoztatók, tréningek és egyéb rendezvények lebonyolítására. A szakértők bevonásával megvalósuló műhelymunkák témái a járványhelyzet miatt is kimondottan aktuálisak voltak, melyek hozzájárultak, hogy a résztvevő vállalkozásuk milyen úton haladjanak tovább, hogyan javítsák, fejlesszék gazdasági versenyképességüket.</p>	<p>Határok Nélkül- Magyartól Magyarig- Kulturális és Turisztikai Egyesület</p>	<p>1 445 000 Ft</p>	
<p>Balatoni helyi termék - fejlesztő műhely</p>	<p>Négy Balaton környéki LEADER csoport olyan együttműködési projektet valósított meg, amelyben</p> <ul style="list-style-type: none"> - szakértői ismereteiket, gyakorlati tapasztalataikat (best practice) osztották meg egymással, illetve egy olyan - együttműködési modellt alakítottak ki, amely figyelembe veszi a területi különbségeket és mintaként alkalmazható a Balaton térségére, teret enged az erőforrásokon alapuló együttműködések eredményközpontú megerősítésének. <p>A Balaton körül együttműködő konzorciumi tagok közvetlenül a helyi termékek és szolgáltatások fejlesztését tűzték ki célul a közös gazdasági céljaik, érdekeik előmozdítása érdekében. A partnerek a projekt által, a megjelölt témában jelentősen előre tudták mozdítani közös gazdasági érdekeiket (több helyi, térségi, balatoni termék legyen, ezeknek jobb legyen a minősége, a turisztikai területen legyen előtérbe helyezve, beleértve a szolgáltatásokat). A projekt közös megvalósítása során az volt cél, hogy erősségeket összeadva olyan fejlesztési eredmények szülessenek, amelyeket az akciócsoportok egyenként, külön-külön nem tudtak volna megvalósítani. Közös eredmények közé tartozott a helyi kapacitások kiépítése, új partnerségek létrejötte, innováció elősegítése, helyi irányítás javítása, több érték vidéken tartása a minőségi programokon keresztül, illetve a dinamikus vállalkozói</p>	<p>Éltető Balaton- felvidékért Egyesület</p>	<p>7 045 897 Ft</p>	<p>A projekt lezárult, sikeresen megvalósult</p>
<p>Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesület</p>	<p>4 540 427 Ft</p>			
<p>Hévíz-Balaton- Zalai Dombhátak Leader Egyesület</p>	<p>4 508 680 Ft</p>			
<p>Zala Termálvölgye Egyesület</p>	<p>4 768 605 Ft</p>			

	szellem előmozdítása. Az együttműködés egyik kulcseleme volt, hogy a közös gazdasági érdekek mentén mindegyik partner fejlődjön a közösen kiválasztott tématerületek mentén.			
Éltető Balaton-felvidék - Los Pedroches területi védjegyek a vidékfejlesztésben	A nemzetközi projekt keretében az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület és a spanyol Grupo de Desarrollo Rural Los Pedroches LEADER csoport védjegyeik vidékfejlesztési, gazdaság és közösségfejlesztési hatékonyságát erősítették. A közösen meghatározott tevékenységekkel, népszerűsítő akciókkal és a megvalósult programokon, hagyományteremtő rendezvényeken modellként is továbbvihető módszereket alakított ki. A nemzetközi projekt keretében az együttműködő két csoport védjegy rendszerének fejlesztése valósult meg. Erősödött a védjegy márkaként és közösségfejlesztő eszközként való hatékonysága. A Vidék Minősége – Éltető védjegy ismertsége észrevehetően növekedett a nagyközönség számára is.	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	20 863 606 Ft	A projekt lezárult, sikeresen megvalósult
	Grupo de Desarrollo Rural Los Pedroches LEADER csoport			

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület egyéb együttműködési projekteiben, civil összefogásban, karitatív munkában való tevékenységeinek ismertetése

Év	Együttműködési projektek ismertetése
2016.	Az ÉBfE 2016. évtől szakmai tanulmányutak keretében fogadja a korábbi Szent István Egyetem, jelenlegi MATE tájépitész hallgatóit, hogy "Vidékfejlesztés a gyakorlatban" című tantárgyuk keretében megismerjék a HACS működését. – Az együttműködés önkéntes alapú segítségnyújtás.
2018.	Az ÉBfE 2018. év óta aktívan együttműködik a Közép-Dunántúli Regionális Innovációs Ügynökséggel (KDRIÜ) szakmai projektjeinek lebonyolításában, mint például a Rural SME-s Interreg Europe – szakmai tanulmányút az ÉBfE területén, illetve Görögországban
2018.	Az ÉBfE 2018. évtől vesz részt a sümegi „Közösségek hete” programsorozaton a HACS térségének, közösségének és értékeinek népszerűsítése érdekében. – Az együttműködés önkéntes alapú segítségnyújtás
2019.	Az ÉBfE 2019. év óta együttműködik a Dél-nyugat Szatmári és Szatmár Környéki Helyi Akciócsoportokkal a helyi termékek és szolgáltatások ismertségének és elismertségének népszerűsítésében, valamint a védjeggyel kapcsolatos szakmai ismeretek átadásában. 2019-ben „Szatmár szívéből” - országos védjegy, mely minőséget, eredetiséget és kreativitást jelent a helyi termékek feldolgozásában” című együttműködési projekt megvalósításában vett részt a HACS. A projekt fő célja volt a helyi gyümölcsstermesztők segítése, egy közösségi gyümölcsfeldolgozó létesítése, illetve a termékek piacra juttatása által. A projekt során egy közösségi gyümölcsfeldolgozó jött, bevezetésre került a „Szatmár Szívéből” védjegy.

Az ÉBfE komoly stratégiai partnerséget alakított ki a térségben működő ifjúsági szervezetekkel, mint pl. a Fekete Sereg Ifjúsági Egyesülettel, a Dörögdért Ifjúsági Egyesülettel (DIE), vagy a taliándörögdi székhelyű Közép-dunántúli

Szövetség az Ifjúságért (KÖSZI) szervezettel. Az említett ifjúsági szervezetek az elmúlt Európai Unió ciklusokhoz hasonlóan 2022. évben elkészítették a 2021-2027 közötti időszakra és az ÉBfE működési területére vonatkozó Ifjúsági Stratégiát. Az Ifjúsági Stratégia célja elsősorban ismertetni, hogyan vélekedik a 14-30 év közötti korosztály a saját települése és tágabb környezete helyzetéről, milyen elképzeléseik vannak a jövőt illetően. Az így megismert vélemények, elképzelések segíthetik a vidéki lét vonzerejének növelését, a fiatalok helyben tartását.

Az ÉBfE munkájába napi szinten bekapcsolódnak turizmusfejlesztés, kereskedelem, marketing, kommunikáció, falusi turizmus, adózás, vállalászási ismeretek, webfejlesztés témákban jártas szakmai partnerek, szakértők. Az Egyesületnek erőssége, hogy az említett partnerségek állandónak tekinthetők, a résztvevők továbbra is együtt akarnak dolgozni, egymástól akarnak tanulni és közösen, együtt kívánnak tovább fejlődni, így az összeadódott humán kapacitás és a meglévő tudás közös hasznosítása hatékonyan segíti az Élhető Balaton-felvidékért Egyesület működési területének további fejlődését.

c) Személyes kapcsolattartást, segítségnyújtást elérhetővé tevő központ(ok)

Az Élhető Balaton-felvidékért Egyesület HACS irodájának bemutatása

A szervezet székhelye és irodája megalakulása óta Sümeg, Váralja utca 6. szám alatt található. Sümeg városa a mikrotársaság közigazgatási, szolgáltatási, oktatási, gazdasági és közlekedési központja, így az iroda megközelíthetősége jónak mondható, átlagosan 40 perc az illetékességi terület településeit figyelembe véve.

Az ÉBfE saját tulajdonában lévő irodaépülete lehetőséget biztosít a napi munkavégzéssel járó feladatok teljesítésére, az ügyfélfogadásra és a különböző fórumok, tervezői munkacsoport ülések, elnökségi ülések, rendezvények lebonyolítására is.

4. Horizontális célok

4.1. Esélyegyenlőség

A HFS tervezésekor kiemelt szempont az esélytudatosság kifejezése, a helyi szintű kapacitásfejlesztés, a vidéki szereplők bevonása, aktivizálása közösségi akciók, szemléletformálás, amely magában foglalja az esélyegyenlőség, a társadalmi befogadás és a szegénység elleni küzdelem témájú érzékenyítést, kapacitásfejlesztést.

A dokumentum nem közvetít szegregációt, valamint törekszik csökkenteni az egyes csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

Kiemelt fontosságú a megkülönböztetés mentes kiválasztási rendszer: a HACS döntéshozó testületében (amely alatt a Helyi Bíráló Bizottságot értendő) legalább egy nő és legalább egy fiatal személy (legfeljebb 41. életévét még be nem töltött személy) szerepel.

Az EU alapelveinek mentén egyaránt biztosítani kell mindenki számára a minőségi, fenntartható és megfizethető szolgáltatásokhoz való egyenlő és időben történő hozzáférést, különös tekintettel, a fogyatékkal élőkre, a gyermekekre és a hátrányos helyzetű csoportokra.

A tervezési terület települései igazgatási szempontból öt Veszprém vármegyei járás területén helyezkednek el (Ajka, Balatonfüred, Sümeg, Tapolca, Veszprém). A Helyi akciócsoport területét magába foglaló járások közül a Sümegi járás a társadalmi-gazdasági és infrastrukturális fejlettséget mérő komplex mutató alapján kedvezményezett térségnek számít (290/2014 (XI.26) Korm. rend.). A HFS 4. számú melléklet ismerteti a gyengébb gazdasági és társadalmi mutatókkal rendelkező elmaradott településeket. Az Élhető Balaton-felvidék Egyesület illetékességi területén élő lakosság közel 36 %-a él a kedvezőtlenebb mutatókkal rendelkező településeken.

Az ÉBfE a települések Helyi Esélyegyenlőségi Programjait figyelembe véve tevékenysége céljából tűzte ki az aktív befogadás ösztönzését, a megkülönböztetés-mentességet, illetve törekszik az esélyegyenlőség előmozdítására, a foglalkoztathatóság javítására, különös tekintettel a hátrányos helyzetű csoportokra. Az ÉBfE a HFS megalkotása

során külön figyelmet fordított a hátrányos helyzetű csoportok aktív részvételének biztosítására a tervezési folyamatban. Ez magában foglalta a kisebbségeket, a szociálisan rászorulókat és más olyan csoportok (pl. nők, fiatalok, időskorú lakosság) bevonását, akiknek véleményét figyelembe kell venni a fejlesztések tervezése során.

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében az érintett intézmények, szervezetek, szakemberek bevonásával, rendezvényeket, táborokat támogat. Fenntartható közösségi akciókkal, változatos és színvonalas kulturális programokkal segíti a helyi közösségek összetartását, a korosztályok, a különböző társadalmi státuszú emberek, a fogyatékosokkal élők és az ép személyek közötti kapcsolat építését, ezáltal is támogatva a közösséghez tartozás élményét, a helyi identitás erősödését, az egymásra való odafigyelés képességét, az önkéntesség terjedését.

A HFS megvalósítása során az ÉBfE ösztönözni kívánja a támogatási kérelmet benyújtó vállalkozások, helyi önkormányzatok, valamint civil és egyházi szervezetek esetén a helyi foglalkoztatás és/vagy az önkéntesek foglalkoztatásának mértékét, különös tekintettel a hátrányos helyzetű személyek elhelyezkedésére (pl. romák, nők, 30 év alatti és 50 év felettek foglalkoztatása).

Az Egyesület alapszabályában nem rendelkezik bíráló bizottság, mint külön szervezeti forma létrehozásáról, így az ÉBfE esetében az Elnökség és a HBB ugyanazokat a személyeket jelenti. Az Egyesület az elnökét és elnökségét 5 évre választja. Az összesen 9 tagból álló elnökségben minden szektor egyenlő arányban jelenik meg, hiszen 3 tag az üzleti szektort, 3 tag a civil szektort, 3 tag pedig a közszférát képviseli. Nemek szerinti bontásban 3 fő (33 %) nő, akik közül 1 fő 40 év alatti fiatal korosztályt is képviseli, illetve 6 (67 %) fő férfi végez elnökségi munkát. Az elnökség összetétele vegyes, beleértve a nemek és a korosztályok szerinti megoszlást is (1. számú melléklet).

Az ÉBfE részéről alapvető elvárás, hogy a projektek tervezése és megvalósítása során az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosított legyen a speciális célcsoportok (szegénységben élők, fogyatékkal élők, nők, idősek, gyermekek) számára. Az esélyegyenlőség biztosítása általános követelmény minden megvalósuló projekt esetén és az esélyegyenlőség javításának követelménye kiterjed a pályázó saját szervezetére is. Az esélyegyenlőség javításának tekintetében egyes fejlesztési elképzelések esetén vizsgálni kívánjuk a következő szempontokat:

- esélyegyenlőség biztosítása
- akadálymentesítés biztosítása

Az EU esélyegyenlőségi célokkal összhangban az elkövetkező időszakban a ÉBfE nagyobb figyelmet kíván fordítani a vidéken élő nők csoportjára. A HFS keretében meghatározásra került intézkedések szintjén célzott programok megvalósítását tervezi vidéki női vállalkozók üzletviteli támogatása, illetve a magánélet és a munka, a klasszikus női szerepek újragondolása terén.

A téma jelentőségét, az esélyegyenlőség biztosítására irányuló tevékenységek fontosságát támasztja alá, hogy a HFS tervezésekor az ÉBfE specifikus célként jelölte meg „A kedvezőtlen szociális helyzetben élők felzárkóztatásának ösztönzése, esélyegyenlőség és a társadalmi befogadás javítása” megnevezésű országos célt is.

4.2. Fenntarthatóság és környezetvédelem

A stratégia támogatja azon tevékenységeket, amelyek követik az EU éghajlat- és környezetvédelmi normáit, prioritásait, és előtérbe helyezik a fenntarthatósági alapelveket, és hozzájárulnak megvalósulásukhoz.

A HFS-ben megfogalmazott célok mindegyike hozzájárul a térségi értékek megőrzéséhez úgy, hogy közben hangsúlyt fektet a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés támogatására. Az Egyesület küldetése, hogy a helyi közösségekkel együttműködve megteremtse azt az egyensúlyt, ahol a gazdasági növekedés és a környezetvédelem összhangban állnak, miközben a megvalósuló fejlesztések megőrzik és gazdagítják a térség egyedi értékeit.

Tekintettel a fenntartási és a környezeti szempontokra, az ÉBfE HACS támogatja és többletpontban részesíti a HFS keretében megvalósuló azon projekteket, amelyek esetében ezek a szempontok részben, vagy teljesen megvalósulnak a beadott projektterv alapján:

- a fejlesztés tevőlegesen hozzájárul a helyi természeti és kulturális örökség védelméhez;
- a megvalósítás során helyi termékekre alapoznak vagy előnyben részesítik azok beszerzését, felhasználását;
- infrastrukturális beruházás esetén gondoskodnak a környezeti kockázatok csökkentéséről/elkerüléséről;

- a környezeti fenntarthatóság jegyében figyelemfelkeltő, érzékenyítő, szemléletformáló szoft fejlesztéseket terveznek és valósítanak meg;
- gazdasági, társadalmi- és környezeti fenntarthatóság elveit szem előtt tartó költségvetéssel rendelkeznek.

A téma jelentőségét, a fenntarthatóság és környezetvédelem biztosítására irányuló tevékenységek fontosságát támasztja alá, hogy a HFS tervezésekor horizontális szempontként került meghatározásra a kapcsolódó szempontok figyelembevétele.

5. A 2014-2020-as programozási időszakra és az átmeneti időszakra (2021-2022) vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

Az előző programozási időszakhoz tartozó LEADER helyi felhívások kidolgozásakor az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület komplex megközelítést alkalmazott, amely során a meglévő erőforrások hatékonyabb kihasználása és integrálása, illetve a korábban elindult és jól bevált programokat folytatása volt az alapvető cél, az alábbi szempontok szerint:

- a térséget, településcsoportokat átfogó együttműködések tovább erősödjenek a minőségi helyi termékek és szolgáltatások, illetve a turisztikai kínálat fejlődése által;
- a térségi fejlődési folyamatokban a helyi lakosság és azon belül a fiatalok aktivitása, szerepe erősödjön;
- a partnerek közötti és a térségen kívülre irányuló marketing, illetve kommunikáció hatékonysága növekedjen.

Az ÉBfE a 2014-2020-as és az átmeneti időszakra vonatkozó HFS keretében 6 intézkedést valósított meg, melyek az alábbiak voltak:

1. Együttműködésekkel kiegészülő termelés-, szolgáltatás-, illetve kínálatfejlesztési, -bővítési fejlesztések, tevékenységek támogatása

Az intézkedés fő célja az volt, hogy támogassa a jövedelemtermelő tevékenységek fejlesztését a térségben, ezzel elősegítve, hogy a gazdaság helyi erőforrásokra épülő fejlődése erőteljesebben jelenjen meg.

A támogatott fejlesztések hatására bővült a szálláshelyek száma, illetve színvonalas kiegészítő szolgáltatások jelentek meg a térségben, ami a gazdaság élénkítésének egyik fontos szegmense. Mindezekon túl a szélesedő helyi termék kínálat hozzájárult a termelői szektor fejlődéséhez is.

2. Társadalmi aktivitást és a helyi identitást erősítő közösségi terek, ifjúsági-, közösségi- és vidékfejlesztési bázispontok kialakítása, fejlesztése, és infrastrukturális háttérének bővítése

A felhívás alapvetően a térségi bázispontok kialakítására, illetve a már meglévők fejlesztésére irányult a fiatalok segítése, a vidékfejlesztés, a közösségfejlesztés, védjegyrendszer és az Éltető Balaton-felvidéki turisztikai kínálat fejlesztése területén. Az intézkedés által az ÉBfE területén kialakított fejlesztési bázisok szerves részévé váltak a HFS-ben meghatározott speciális célok és tematikus alprogramok megvalósításának. Az intézkedés hozzájárult a védjegy, a turisztikai kínálat fejlesztéséhez, az ifjúság megtartásához, illetve erősítette a társadalmi aktivitást és a helyi identitást is. A támogatott projekteknek köszönhetően nőtt a civil szervezetek aktivitása. A több települést is átölelő bázispontok fejlődtek, valamint újak is létrejöttek. Az ifjúság helyben tartása érdekében a térség több településén már létrejött úgynevezett bázispontok tovább fejlődtek, valamint újak is létesültek.

3. Együttműködésekre alapozó mikrotérségi jellegű szakmai kapacitás, informatikai háttér, és közösségi marketing tevékenységek támogatása

Az intézkedés célja az volt, hogy támogassa és erősítse az ÉBfE működési területén lévő szakmai kapacitást. A térségi szakértők segítségével meghatározásra kerültek azok a fejlesztési lehetőségek, amelyek kapcsolódnak 2014-2020 programozási időszak és a 2021-2022 átmeneti időszakra vonatkozó speciális célok eléréséhez. Az intézkedés lehetővé tette a szakértői szintű szakmai kapacitás fejlesztését és a szakirányú együttműködések megerősítését az ÉBfE működési területén. Köszönhetően az egész térséget átfogó marketing és értékesítést

ösztönző, szervező tevékenységeknek erősödtek az együttműködések és értékes helyi programok valósultak meg.

4. Együttműködéseket segítő rendezvények támogatása

Az intézkedés keretében kiírt pályázat a térségi települések programjait, akcióit, rendezvényeit támogatta. A kiírás olyan térségi programok szervezésére, lebonyolítására kínált lehetőséget, amelyek közvetlenül illeszkedtek a 2014-2020 programozási időszak és a 2021-2022 átmeneti időszakra vonatkozó HFS 4 speciális céljához, mint az ifjúság megtartása, a védjegy és turisztikai kínálat népszerűsítése és hátrányos helyzetű lakosságcsoporthoz aktivitásának ösztönzése. A támogatott rendezvények nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy ezen témák mentén szemléletformáló jellegű akciókat tudjon egy-egy település megvalósítani és ezek az értékek, stratégiai célok beépüljenek a véleményformáló kulcsemberek és a rendezvényeken résztvevők gondolatvilágába is. Az intézkedés hatására nőtt a közösségi aktivitás, erősödött a helyi identitás.

5. Mikrovállalkozások fejlesztése eszközbeszerzéssel a Balaton-felvidéken

Az intézkedés keretében kiírt pályázat a térséget lefedő Vidék Minősége – Élhető Balaton-felvidék védjeggyel rendelkezők, az Élhető Balaton-felvidéki együttműködésben résztvevők és az újonnan az Egyesülethez csatlakozó termelők és szolgáltatók tevékenységének fejlesztését támogatta.

A projektek hatására erősödtek a vállalkozói együttműködések, az együttműködési hálózat komoly fejlődése mellett a potenciális pályázói kör jelentős szélesedését is magával hozta. A szolgáltatások, vállalkozások és kereskedelem terén nőtt a szolgáltatások színvonala és az új és a megtartott munkahelyek száma.

6. Helyi fejlesztések támogatása

Az intézkedés keretében kiírt pályázat az Élhető Balaton-felvidéki együttműködésben résztvevő, 59 települést lefedő önkormányzatok és civil szervezetek fejlesztési elképzeléseit támogatta. Az intézkedés fő célja a települési önkormányzatok és civil szervezetek fejlődésének, gazdaságban betöltött szerepének, piaci pozíciójának erősítése, a területi különbségek csökkentése, a térségi felzárkóztatás és a helyi gazdaság megerősítése, továbbá a munkahelyek megtartása és újak létrehozása volt. A támogatott projektek nagymértékben hozzájárultak a térségben működő civil szervezetek aktivitásához és fejlődéséhez és a települések alapellátásának javulásához.

- Eredményes intézkedések - Élhető Balaton-felvidékért Egyesület HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Együttműködésekkel kiegészülő termelés-, szolgáltatás-, illetve kínálatfejlesztési, -bővítési fejlesztések, tevékenységek támogatása	VP6-19.2.1.-28-1-17	150 db	79 db	201 632 480 Ft	278 064 401 Ft
Társadalmi aktivitást és a helyi identitást erősítő közösségi terek, ifjúsági-, közösségi- és vidékfejlesztési bázispontok kialakítása, fejlesztése, és infrastrukturális háttérnek bővítése	VP6-19.2.1.-28-2-17	42 db	27 db	65 977 458 Ft	69 474 221 Ft
Együttműködésekre alapozó mikrotérségi jellegű szakmai kapacitás, informatikai háttér, és közösségi marketing tevékenységek támogatása	VP6-19.2.1.-28-3-17	8 db	7 db	95 368 625 Ft	104 905 487 Ft
Mikrovállalkozások fejlesztése eszközbeszerzéssel a Balaton-felvidéken	VP6-19.2.1.-28-5-21	68 db	49 db	254 916 665 Ft	184 516 106 Ft
Helyi fejlesztések támogatása	VP6-19.2.1.-28-6-21	42 db	27 db	163 833 873 Ft	108 236 036 Ft

Továbbfejlesztendő intézkedések - Éltes Balaton-felvidékért Egyesület HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Együtműködéseket segítő rendezvények támogatása	VP6-19.2.1.-28-4-17	37 db	25 db	11 087 838 Ft	12 196 621 Ft

Az intézkedés keretében kiírt pályázat a helyi, vagy több település programok, akciók, rendezvények szervezésére, lebonyolítására nyújtott lehetőséget, amelyek közvetlenül illeszkedtek a HFS céljaihoz, mint pl. az ifjúság megtartása, a védjegy és turisztikai kínálat népszerűsítése, illetve a hátrányos helyzetű lakosság csoport aktivitásának ösztönzése. Ebbe a csoportba tartoztak a térség területére szervezett tanulmányutak is, amelyekben a 4 kiemelt terület közül minimum 1 téma kellett, hogy szerepeljen, vagy a térségi lakosok részvételével megvalósuló tanulmányutak, amelyek szintén a 4 kiemelt terület fejlesztését célozták meg. Az intézkedés kidolgozásánál az Egyesület arra törekedett, hogy az 59 település mindegyike tudjon részesülni a felhívásra allokált keretösszegeből, azonban a tervezési időszakban jelentkezett igényekhez, érdeklődéshez képest az alacsony támogatási összeg és az időközben megjelent Magyar Falu Program egyszerűsített pályázati lehetősége miatt a felhívás iránti pályázási kedv jelentősen lecsökkent.

Eredménytelen intézkedések - Éltes Balaton-felvidékért Egyesület HACS működési tevékenységek és sikeres HF-ek indoklással

Felhívás címe	Kódszáma	Beérkezett TK-k száma	Támogatottak száma	Felhívás keretösszege	Kötelezettségvállalás mértéke
Nem releváns					

2014-2020 programozási időszakra vonatkozó HFS megvalósulásának összegző értékelése

Az Egyesület a 2014-2020-as időszakra vonatkozó HFS-ben kitűzött célokat az időközben bekövetkező gazdasági történések mellett is sikeresen tudta realizálni az időszak végére. Ugyanakkor elmondható, hogy a projektek megvalósítását nehezítette az elhúzó ügyintézési folyamat, a 2020-ban bekövetkezett koronavírus járvány és az időközben fellépő nagyfokú piaci áremelkedések sora. A támogatott projekteket érintő elállások nagyrészt az említett okokra vezethetőek vissza. Fontos megjegyezni, hogy az ügyfelek számára továbbra is túl bonyolult a támogatási kérelem beadása és az elszámolás, különös tekintettel az építési projektek bonyolult elszámolhatóságára a kis projektméretre képest is. A tapasztalatok alapján magas volt – elsősorban őstermelők, kistermelők, kisebb vállalkozások körében – az alacsonyabb költségvetésű támogatási igények száma, amelyekkel kapcsolatos pozitív döntést követően széles ügyfélkör tudott támogatásban részesíteni a HACS. A pályázók körében mind a civil, vállalkozói és önkormányzati szféra jelentős számmal képviseltette magát.

6. Külső koherenciák azonosítása

A tevékenységszintű lehatárolás alapjai:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

Magyarország nem él a több alapból finanszírozandó LEADER lehetőségével, azonban a lehatárolások vizsgálatakor az ÉBFE kiemelt figyelmet kell fordítani a Veszprém Vármegyei Területi Operatív Programok (TOP Plusz) projektjeire is.

Külső koherenciák azonosítása a KAP ST-ben foglaltak alapján:

A támogatáspolitikai programok koordinációjának két alapvető eleme a lehatárolások meghatározása (a potenciálisan átfedő területek kettős finanszírozásának elkerülése érdekében) és a beavatkozások közti lehetséges szinergiák (egymást erősítő hatások) tudatos tervezése.

A HFS elsősorban a tevékenység, másod sorban pedig a projektszintű lehatárolásokat részesíti előnyben annak érdekében, hogy ne a programszinteken rögzített és így nehezen módosítható, rugalmatlan feltételek határozzák meg egyes felhívások és projektek támogathatóságát, csökkentve annak kockázatát, hogy célcsoportok, fejlesztési igények maradnak finanszírozás nélkül a rugalmatlan szabályok miatt.

Tekintettel arra, hogy a LEADER Programon keresztül támogathatók olyan projektek, amelyek a léptékük, vagy a tevékenységi körük miatt máshonnan nem juthatnak fejlesztési forrásokhoz, viszonylag kisebb komplementer halmaz értelmezhető az átfedések tekintetében.

KEHOP Plusz

A KEHOP Plusz többek között vízgazdálkodással és katasztrófakockázat-csökkentéssel, környezet- és természetvédelemmel, megújuló energiagazdasággal, klímasemlegességre való igazságos átállással, továbbá körforgásos gazdasági átállással foglalkozik.

A természetvédelemmel összefüggő beruházások esetében a KAP Stratégiai Terv elsősorban mezőgazdasági területekre, míg a KEHOP Plusz természetvédelmi területekre koncentrál, ahol például a Natura 2000 területek között lehetne átfedés, mely azonban projektszinten kezelhető.

TOP Plusz

A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának számító Budapest területi alapú fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevesbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. Elsősorban helyi önkormányzati fejlesztéseket támogat, fejlesztési tematikája ennek kapcsán kiterjed a gazdaságélénkítés, munkahelyteremtés és -bővítés, valamint a népességmegtartás és családvédelem térségi és helyi feltételeinek biztosítására, így a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a helyi turizmusra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére.

A korábbi szabályozás, mely szerint 10.000 fő feletti településeket a TOP, 10.000 fő alatti településeket a VP keretében támogatnak a programok, jelenleg nem része a szabályozásnak. A TOP Plusz és a KAP Stratégiai Terv is támogatja a vidéki térségeket. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a két forrás összehangolásával az egyes projektek egymás hatását megsokszorozva, a teljes értéklánc mentén biztosított lehessen a fejlesztések finanszírozása. A szinergia lehetőségek hatékonyabb kihasználása érdekében koordinációs mechanizmust működtetünk a két program között, miszerint a vidékfejlesztési beavatkozások esetében a szinergia helyi szintű megvalósításáért felelős szervezetek, a LEADER HFS-ek felülvizsgálata során vizsgálatra kerül az érintett megye Integrált Területi Programja.

A KAP Stratégiai Terv és a TOP Plusz program közötti lehatárolás

A KAP ST és a TOP közötti lehatárolást megkönnyíti, hogy két program időbeli csúszása miatt a TOP Plusz pályázatok legtöbb esetben jóval előbb megjelennek, mint a KAP kiírások, így ritkán fordulhat elő, hogy két kiírás egyszerre, vagy közel egymáshoz nyílik meg.

EFOP Plusz

Az EFOP Plusz prioritások lefedik a köznevelési, az egészségügyi, a társadalmi felzárkózási, szociális, család- és ifjúságügyi, társadalmi innovációs, valamint leginkább rászoruló személyeket támogató intézkedéseket.

Az EFOP Plusz társadalmi felzárkózási prioritási tengelyén, tervezetten a termelő–műhelyek kerülnek támogatásra, míg a KAP Stratégiai Terv keretében a társadalmi vállalkozások fejlesztésére allokálnak forrást. A jelenlegi tervek alapján a termelőműhelyeket bármilyen szektorhoz kötődően létre lehet hozni, akár mezőgazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan is, továbbá az intézkedésben a támogatást igénylők között - szektorokra vonatkozó korlátozás nélkül - megjelennek a nonprofit gazdasági társaságok, valamint civil szervezetek is.

GINOP Plusz

GINOP Plusz elősegíti, összhangban a vonatkozó uniós stratégiákkal a magyar vállalkozások technológiaváltásához, digitalizációs és innovációs képességeinek megerősítését, valamint hozzájárul a munkavállalók képzéséhez, termelékenységük és hozzáadott értékük növelése érdekében.

A Partnerségi Megállapodás alapján a vállalkozásfejlesztést a GINOP Plusz támogatja. 2020-tól a GINOP hagyományos vállalkozásfejlesztési támogatásaiban az élelmiszeripari vállalkozások kizárásra kerültek, ezek 2021-2022-ben a VP-ből, 2023-2027-ben pedig a KAP Stratégiai Tervből kaphatnak támogatást.

DIMOP Plusz

A DIMOP Plusz egységes szolgáltatási rétegeken keresztül, adatintenzív megközelítésben járul hozzá az egyes szakpolitikai feladatok digitalizációs beruházásaihoz és ilyen módon átfogó megoldásokat támogat, amelyek egy-egy ágazati célkitűzés megvalósulása mellett egységesen támogatják a digitális transzformáció folyamatát. A DIMOP Plusz jellemzően országos léptékű beruházásokra fókuszál és elsősorban nem mezőgazdasági / vidékfejlesztési témájú fejlesztések végrehajtását tervezi, mégis több szinergia lehetőség azonosítható a két program között. Releváns: a DIMOP Plusz pluszponttal támogatja azokat a fejlesztéseket, amelyek egy, a KAP Stratégiai Terv által finanszírozott okosfalú stratégiával vannak összhangban.

IKOP Plusz

Az IKOP Plusz felelős a magyarországi közlekedési helyzet fejlesztéséért, ami magába foglalja a kötöttpályás, közúti, kerékpárúti és kikötői beruházásokat. Az IKOP Plusz fejleszteni fogja a vidék elérhetőségét is biztosító közlekedési hálózatokat.

Magyar Falu Program (MFP)

A Magyar Falu Program (MFP) a településhálózat több mint 90 százalékát, és a népesség mintegy harmadát adó, 5000 főnél nem nagyobb lakosságszámú kisvárosok és községek fejlesztését támogatja a következő területeken: vidéki szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztése, vidéki civil közösségek támogatása, kistelepülésen élők lakhatási feltételeinek javítása, alsóbbrendű úthálózat fejlesztése hazai forrásból, valamint falusi mikro-vállalkozások támogatása uniós (GINOP Plusz-1.2.2-22) forrásból.

A nagymértékű átfedési lehetőségek okán alkalmazzuk a projektszintű lehatárolásokat.

Veszprém Vármegyei Integrált Területi Program

A HFS szempontjából a 2023-2027-es időszakban a vármegyei fejlesztési dokumentumok is meghatározóak. A Veszprém Vármegyei Integrált Területi Program hosszú távú célként a „Vonzó, élhető és versenyképes térség” megteremtését tűzte ki célul, amelyhez a következő átfogó célokat rendelte:

- A gazdasági növekedés, a térségi potenciálokra építő, a versenyképességet fokozó gazdaságfejlesztés
- A lakosság életminősége javítása, „jól léte” biztosítása, a XXI. század nyújtotta technikai lehetőségek sokoldalú alkalmazásával, a helyi társadalmak fejlesztése
- A térszerkezet tudatos alakítása, a versenyképességet segítő szerkezetfejlesztés, várostérségek összehangolt fejlesztése

Az Élhető Balaton-felvidékért Egyesület fejlesztési stratégiája több ponton is kapcsolódik a Veszprém Vármegyei Integrált Területi Program 2021-27 dokumentumban megfogalmazott prioritásokhoz és ezen belül meghatározott célokhoz az alábbiak szerint:

- Illeszkedés az ITP 2021-27 1. prioritáson belül megfogalmazott „A kkv-k versenyképességének, munkahelymegtartóképességének támogatása, foglalkoztatás-bővítésük és innovációs teljesítményük javítása” és a „Veszprém vármegye egyedülállóan gazdag turisztikai potenciáljának hasznosítása” című célokhoz
- Illeszkedés az ITP 2021-27 2. prioritáson belül megfogalmazott „Helyi, kistérségi turisztikai fejlesztések” című célkitűzéshez
- Illeszkedés az ITP 2021-27 3. prioritáson belül megfogalmazott „A népesség képzettségének és innovációs képességeinek javítása, fiatalok, pályakezdők megyei foglalkoztatásba integrálása” című célkitűzéshez
- Illeszkedés az ITP 2021-27 5. prioritáson belül megfogalmazott „Az energiagazdálkodás racionalizálása, a települések alternatív és megújuló energiahasznosításának elősegítése, intézmények energiaracionalizáló fejlesztései”

Összefoglalva, a Veszprém Vármegyei Integrált Területi Program és az Élhető Balaton-felvidékért Egyesület stratégiájának fő céljai egymást erősítik, nagy részben összhangban vannak egymással, azzal az eltéréssel, hogy

- a HACS által tervezett beavatkozási területek, módok és mértékek különböznek, illetve
- a HFS megvalósítása során valamennyi szférához tartozó helyi szereplő bevonására is lehetőség nyílik.

A további szükséges lehatárolások a LEADER alapelvek érvényesítésével is elérhetőek (különösen szférák és/vagy ágazatközi együttműködések esetében). A konkrét lehatárolásokat, a HFS alapján kidolgozásra kerülő pályázati felhívások tartalmazzák majd.

7. Helyzetfeltárás

7.1. Helyi és helyzeti energiák bemutatása

Térszerkezeti adottságok

A tervezési terület települései földrajzi szempontból a Balaton-medence, a Bakony-vidék és a Marcal-medence középtájak területén, igazgatási szempontból pedig öt Veszprém vármegyei járás területén helyezkednek el (Ajka, Balatonfüred, Sümeg, Tapolca, Veszprém). Az Élhető Balaton-felvidékért Egyesület működési területéhez közvetlen módon 59 település tartozik. Az 59 település tekintetében fejlesztési centrumokról hagyományos értelemben nem beszélhetünk. A vidék település szerkezetileg aprófalvas terület, ahol a települések mikrotérségeket alkotnak. Az ÉBfE működési területéhez tartozó falvak többségére jellemző, hogy gazdaságuk főleg a mezőgazdaságra épül, illetve a Balaton közelsége miatt kiemelkedő jelentőségű a turizmus helyi gazdasági életben betöltött szerepe is. A térség településekről elmondható, hogy különleges jellemzőkkel rendelkeznek. Kulturális szempontból erősen őrzik hagyományait, jellemző az erős összefogás, az alacsony lakosságszám, ami felerősíti a közösségi élet jelentőségét a településeken. Éppen ezért tervezési szempontból fontos figyelembe venni és építeni azokra a településekre, amelyek szervezeti hátterüknél fogva aktívabban vesznek részt a vidékfejlesztési tevékenységek különböző területein, alkalmanként a teljes működési terület fejlődését elősegítve.

Az ÉBfE illetékességi területe viszonylag nagy, csaknem 1000 km² kiterjedésű terület, közlekedési viszonyai pedig változatosak. A legfontosabb közlekedési folyosó a Veszprémbe vezető 8-as főút (E66), amely legfőképpen az északi, valamint nyugati települések részére teremt kapcsolatot, amíg délen, a Balatonhoz közel a 71-es, továbbá 77-es utak jelentik a fő közúti folyosókat.

Az ÉBfE települései átlagosan 40 km-re fekszenek a vármegye székhely településétől, Veszprémtől. A településeken átlagosan 0,43 főre jut egy személygépkocsi, ami megfelel a régiós és megyei átlagnak, illetve valamivel magasabb az országos átlagnál. A három kétszámjegyű út kihasználtsága 20 -70 % között mozog – jellemző módon a központi településektől (Veszprém, Sümeg, Tihany) a periféria felé csökkenve (Zánka, Kapolcs, Rigács). A teherforgalom a hivatalos adatok alapján nem kirívó, de érezhető – a 71-es és 84-es úton 10 %, a 77-es úton 5 % körüli (MKN Zrt. 2019. évi forgalomszámlálási adatok).

A térségben 15 településen található vasútállomás, többnyire jegypénztár nélkül: Aszófő, Balatonakali-Dörgicse, Balatonszepezd, Balatonudvari, Csopak, Dabronc, Gógánfa, Kislőd, Örvényes, Rigács, Sümeg, Ukk, Zalagyömörő, Zánka. A balatoni vonalakon gyakran járnak a vonatok, legfőképpen a nyári szezonban. A nyugati, Tapolca-Ukk vonalon gyéresebb a közlekedés, a vonal állapota is rosszabb.

Autóbuszállomás, vagy -forduló az összes településen megtalálható, így mindenhol elérhető a tömegközlekedés. Az átlagos 40 km-es közúti távolság a vármegye székhelyétől jelentősnek mondható, továbbá az átlagos (becsült, illusztratív) menetidő is viszonylag magas, közel 80 perc (5. számú melléklet). Ezzel párhuzamosan csupán 3 település van, ahol 10-nél kevesebb vonat/busz járat indulna naponta Veszprémbe, azaz tömegközlekedési lehetőségek jellemzően adóttak, csak gyakran lassan és sok átszállással oldható meg a térségi központok megközelítése.

Kerékpárút a Balaton parti és közeli településeken végig biztosított, amelyet kiegészítenek más, közutak mellett kialakított, vagy kijelölt kerékpárforgalmi utak (pl. a Veszprémtől Nemesvámoson át Nagyvázsonyig futó, vagy a Veszprém-Alsóörs, Veszprém-Balatonfüred vonal, esetleg a Sümeg-Tapolca út). Ezzel együtt az önkormányzati létesítésű turisztikai, vagy foglalkoztatási mobilitás célból kialakított kerékpárútból továbbra is kevés van a térségben: 9 településen összesen 17,5 km a KSH 2021. évi adatai alapján.

Környezeti adottságok

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által lefedett területet természetföldrajzi sokszínűség, illetve a védett területek magas aránya jellemzi. A zömében mozaikos, pannon karakterű kultúrtáj egyedi elemei: vár- és templomromok, szőlőhegyek, patakok, vízpartok, legelők, őshonos tölgyesek és gyümölcsösök. A terület biológiai sokféleségét (biodiverzitását) alapvetően az erdőborítottság szintje határozza meg, amely a térségben kiemelkedően magas, eléri a 30%-ot, míg az országos átlag csak 17%.

A települések mintegy 1/3-a a Balaton-felvidéki Nemzeti Park (BfNP) területéhez tartozik, amely rendkívül gazdag biodiverzitással rendelkezik. A térségi NATURA 2000 területek aránya messze meghaladja az országos átlagot. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság által 2006-ban létrehozott Bakony-Balaton Geopark 2015. novemberében elnyerte az "UNESCO Globális Geopark" címet. A Geopark kiterjed a Bakony és a Balaton területeire, illetve az ÉBFE teljes területét magába foglalja, kivéve a Sümegi járás néhány települést. A természeti és épített örökségi emlékek, táji értékek jobb bemutatthatósága érdekében a 2007-13-as vidékfejlesztési időszakban a települések lakói - a BfNP természetvédelmi őreinek véleményét is kikérve – túraútvonalakat alakított ki az ÉBFE területén. Ezek az útvonalakon a BfNP által is javasolt táji értékek mellett, helyi jelentőségű épített örökségeket tekinthet meg a látogató, valamint megismerheti az útvonal mentén, vagy annak közelében működő helyi vállalkozók, termelők tevékenységeit is. Természetesen mindezek mellett a túrák elkerülik a fokozottan védett területeket, élőhelyeket, amelyekre nem célszerű nagy számban ráirányítani a turistákat. (HFS 5. számú melléklet)

Kulturális erőforrások

A térség kulturális életének meghatározó elemei továbbra is az éves rendszerességgel megrendezésre kerülő települési rendezvények, mint pl. a falunapok, hagyományos rendezvények, illetve a területre jellemző regionális, országos szintű fesztiválok, amelyek a távolabbról érkező látogatókat is az ÉBFE működési területére vonzzák. Az említett rendezvények közül az egyik legjelentősebb a Kapolcsi mikrotérség területén évente megrendezésre kerülő és 10 napig tartó Művészetek Völgye programsorozat, amely hazánk egyik legnagyobb volumenű és legnépszerűbb vidéki fesztiválja. A fesztiválon 2023. évben az Éltető Völgy már 15. alkalommal képviseli magát és az Egyesület működési területén élő és tevékenykedő szolgáltatókat, termelőket, vállalkozásokat.

2023. évben a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa program sorozat több jelentős kulturális eseményének kiemelkedő fontosságú helyszíne a ÉBFE működési területén volt található. A programsorozat keretében számos jelentős kulturális esemény került megrendezésre az Éltető településein, hozzájárulva a térség kulturális gazdagításához és az európai kulturális párbeszéd előmozdításához. A megvalósult események révén a térség nemcsak a kulturális örökségének és sokszínűségének megőrzését és bemutatását erősítette meg, hanem lehetőséget teremtett a helyi közösségek számára, hogy részt vegyenek az európai kulturális élet gazdagításában és együttműködjenek más európai városokkal és régiókkal. Az Európa Kulturális Fővárosa programok sikeresen

összehozták a helyi kultúrát és a nemzetközi művészeti és kulturális színteret, ezzel elősegítve a kulturális és társadalmi fejlődést a térségben.

Az említett nagyszabású rendezvényeken túl, az ÉBFE illetékességi területén nyáron kifejezetten élénk a kulturális élet, amelyet számos előadás, rendezvény és kisebb fesztivál színesít. A településeken megtalálható események, mint például a sümegi Végvári Napok, a nagyvázsonyi Marha (nagy) hajtás, a Nivegy-völgyi Borünnep, a tihanyi Levendula Ünnep és több helyi közösséget erősítő, szemléletformáló rendezvény együttesen járul hozzá a térség turisztikai kínálatának gazdagításához. Ezek az események lehetőséget nyújtanak a helyi és térségi termelőknek, vállalkozóknak, hogy bemutassák termékeiket és szolgáltatásaikat, elősegítve a piacra jutásukat.

Összefoglalva, a térségi kulturális események, programok tovább gazdagítják és erősítik a közösségi életet és a helyi kultúra megőrzését, így a terület nemcsak természeti szépségeivel, hanem élénk kulturális életével is vonzó turisztikai célpontként szolgál.

A társadalom állapota

Az elmúlt évek adatait vizsgálva megállapítható, hogy az ÉBFE területéhez tartozó lakónépesség száma csak csekély mértékben változott. A 2022.01.01-i KSH adatok alapján a lakosság száma 40 398 fő, ami a 2011-es adatokhoz viszonyítva 1,01 % növekedést mutat, azaz az országos értékkel (-2,45%) szemben nem csökkent az Élhető működési területén élő népesség száma. A természetes szaporodási, fogyási mutatók alapján a magyarországi (-2,45 %) és Veszprém vármegyei (-3,77%) tendenciákkal szemben, az ÉBFE területén természetes fogyásról nem beszélhetünk, amely betudható annak, hogy a vándorlási egyenleg az elmúlt tíz évben pozitív (17%) értékeket mutat.

Az állandó népességen belül korosztályok megoszlása tükrözi az országos, valamint a megyei szintet, azok arányaitól nem tér el jelentősen. A 2021-es adatok alapján a lakónépesség megoszlása a következőképpen alakult:

A teljes lakónépesség 14,68 %-a 0-14 éves, 20,32 %-a 65 éves, vagy idősebb és 64,99 %-a 14 és 65 év közötti. Az utóbbi években (a 2016. évi adatokhoz viszonyítva), a 0-14 év közötti korosztály száma 8,3 %-kal nőtt, ugyanakkor a 65 év felettiek aránya is emelkedett (12,7 %), ami előre vetíti az egyre öregedő korfát., ugyanakkor a pozitív vándorlási egyenleg növekvő üteme ezt képes ellensúlyozni. Azonban fontos rámutatni arra, hogy a demográfiai statisztikák adataiból – különösen a kisebb települések esetén – óvatosan vonhatók le következtetések. A hivatalos népesség és a ténylegesen helyben élők száma között jelentős eltérések adódhatnak, amelyeket a statisztikák nem jelenítenek meg. A pozitív folyamatok megtartását, erősítését segítheti az ifjúság megtartására való törekvés, a fiatal családok térségi letelepedésének segítése, támogatása. A népességi mutatók alapján látható, hogy ugyan tapasztalható csekély mértékű pozitív irányú elmozdulás az elmúlt években, de még így is igen kedvezőtlen a társadalmi összkép. A fiatalok településükkel és a vidékkel szembeni hiányérzetét abszolút dominálja a tágan értelmezett lehetőségek hiánya – vagy legalábbis ennek percepciója. Szintén erős hiányként mutatkozik a szórakozási és szabadidős lehetőségek szűk köréből, a szolgáltatások gyengébb színvonalából adódóan.

A korábbi felméréshez képest új elemként jelent meg a lakhatás problémája. Nehezen, vagy egyáltalán nem megfizethetők a helyiek számára a térség egyes részein a telkek, házak. Az érintett területen átlagosan 2-3 főre jut egy lakás, ami valamivel rosszabb, mint az országos átlag (2,1), ugyanakkor az országos átlaghoz képest magasabb a 3, vagy annál több szobás lakások aránya (60 % vs. 52 %). Ez a reláció különösen azzal együtt lehet probléma, hogy a balatoni települések esetén számos nyaraló a gyakorlatban kiesik a lakásállományból, valamint a kicsi falvakban jellemző, hogy egy több szobás házban egy idős személy él. Az egy lakásra jutó lakosok száma értelemszerűen a településmérettel fordítottan arányosan változik. 2020-ban újonnan csak 67 lakás épült, ami 4 %-os megújulási ráta, szemben az országos 6 %-kal, építési engedélyt viszont viszonylag sokat, 206-ot adtak ki, ami kétszerese az országos átlagnak a lakásállományra vetítve (12 % vs. 5 %). Alapvetően a térségre - a kedvező fekvés és a pozitív vidékkép miatt - a magas lakásárak jellemzőek, a Balaton-közeli területeken már fővárosi szintet megütve – miközben a helyi jövedelmi viszonyok ennél jóval kedvezőlenebbek. Ez megnehezíti a helyiek és leginkább a helyi fiatalok letelepedését, új lakások, telkek vásárlását (HFS 5. számú melléklet).

A lakosság életminőségét jelentősen javíthatják a közösségi tevékenységek, amelyekkel jellemzően civil szerveződések gazdagítják a települések életét. Az ÉBFE közvetlen működési területén az országos átlaghoz képest magas a civil szervezetek száma, de a megyei szinthez mérten mégis alacsonynak számít. A szervezetek két-ötöde (43 %) egyesület és egyesületek szövetsége, közel harmada (31 %) alapítvány, vagy közalapítvány, minden ötödik klub,

kör, társaság formájában működik, a többi szervezet valamilyen érdekvédelmi feladatot lát el, vagy hegyközségi tanács. A nonprofit szervezetek tevékenységének osztályozási rendszere alapján a térségben a következő fő működési területek jellemzőek: kulturális, sport, környezetvédelmi, település- és vidékfejlesztési, közösségfejlesztési. Az ÉBFE működési területén, a vidékfejlesztés szempontjából is meghatározó nonprofit szervezetek nem csak a fejlesztési ötletek generálása és a helyi stratégiák társadalmisítás szempontjából töltenek be jelentős szerepet, hanem vezetőik aktív, meghatározó szakemberei a térséget érintő stratégiák, fejlesztések tervezési folyamatának. Ez a sokszínű szakmai irányultság és pro aktivitás meghatározójává és nagyon jó alapjává vált a vidékfejlesztési szempontból jelentős szerepet betöltő ún. bázispontoknak.

Gazdasági helyzet

Az Éltető Balaton-felvidék Egyesület HACS működési területéhez tartozó 59 település közül 32 település a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról szóló 2000.évi CXII. törvény hatálya alá tartozik, azonban a Sümegi járás 21 települése 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján az elmaradott, fejlesztendő térségek közé került besorolása. A sümegi járáson belül található települések közül 10, a többi járásból 4 település tartozik társadalmi-gazdasági és infrastrukturális mutatóik alapján a 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet hatálya alá. (HFS 4. számú melléklet)

A foglalkoztatottság tekintetében a HACS területe kedvező tendenciákat mutat, hiszen a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül, a 2011 és 2021-es viszonyítási időszakban (KSH népszámlálás) mind az országos, és mind a megyei átlagoknál intenzívebb növekedést mutatott. 2011-ben 60,4 % volt ez az érték, míg 2021-ben már 5,5 %-kal megemelkedett az arányszám, így az meghaladja az országos (4,9 %) és a megyei (3 %) növekedést is.

2021-ben 7793 db regisztrált működő vállalkozás és 2913 egyéni vállalkozó is szerepel a nyilvántartásban. Mindkettő csoport jelentős növekedést mutat 2011. éves adatokhoz képest (2337 vállalkozás és 1834 egyéni vállalkozó), ami különösen a csökkenő népességszám mellett jelentős gazdasági aktivitás növekedésére utal. A gazdasági szerkezet azonban változott, hiszen a 2021-re a 2011. évi adatokban szereplő 1164 fő őstermelőből már csak 1020 fő maradt a térségben, ugyanakkor a csökkenő őstermelők száma ellenére, az tapasztalható, hogy a meglévők tevékenységébe viszont jelentős minőségi változás következett be, amelyet a területen kialakított A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék védjegy rendszer létesítésével lehet magyarázni. Területi eloszlás szempontjából megállapítható, hogy a terület lakosságának átlag 6 %-a egyéni vállalkozó, 4 %-a őstermelő és minden ötödik lakosra jut egy vállalkozás.

A legtöbb egyéni vállalkozás Sümegen, illetve az 1000 főnél nagyobb településeken működik. Fajlagosan, az egy főre eső vállalkozások tekintetében azonban a kisebb települések vannak az élen (Megyer, Óbudavár, Tagyon, Vászoly), ami ugyanakkor a kis településméret miatt könnyen lehet egy-egy torzító hatás (pl. alacsony iparüzési adószint) eredménye, nem feltétlen tükrözve valós gazdasági súlyt.

Foglalkoztatottak száma szerint dominálnak a kisvállalkozások: összesen 107 db 10 fős, vagy annál nagyobb vállalat működik a területen (2011-ben 100), amelyek közül egy 500 fő feletti. A gazdasági szereplők döntő többsége a szolgáltató szektorban tevékenykedik. 2021-es adatok alapján a területen, a GFO14 osztályozási rendszer szerint szektorban 3230 vállalkozás tevékenykedik. A vállalkozások foglalkoztatottak száma szerinti eloszlása a GFO"14 osztályozás szerint, a 2021-es adatok alapján a következő: 1-9 fős vállalkozás 2197 db, 10-49 fős 79 db, 50-249 fős 15 db, 250 fő feletti foglalkoztatott számmal rendelkező vállalkozás 1 db.

A szektorális megoszlása alapján jól látható, hogy a mezőgazdasági és építőipari vállalkozások mellett jelentősen növekedett a térségben a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységet, illetve az adminisztrációt, oktatási és művészeti, szabadidős tevékenységet végző vállalkozások száma is. Ehhez kapcsolódó, jelentős folyamatként megemlíthető a vidéki területekre történő urbánus középosztályi, értelmiségi beáramlása, aminek egyik meghatározó, és a folyamatot gyorsító oka a Covid-járvány volt, ami lehetővé tette a távmunka és a távoktatás elterjedésével a hosszabb távú vidéki tartózkodást. A vonzó környezet és a térségbe lekötőző nyaraló tulajdonosok, a járványból adódó speciális életkörülmények és a befektetői csoportok megjelenésével az ingatlanárak a térségben az országos drágulás üteménél is jobban emelkedtek, emelkednek.

Látványos a munkanélküliek számának csökkenése a térségben: 2011-hez képest gyakorlatilag megfeleződött számuk (875 fő vs. 2084 fő, ami 58 %-os csökkenést jelent). A nemek közti eltérés 2,4 % a férfiak javára. A fiatalok munkanélküliségi aránya is viszonylag kedvező – az ÉBFE területén összesen 109 fő 25 év alatti munkanélkülit tartottak nyilván 2021-ben, ami az azonos korú népesség 4 %-a, harmada az országos átlagnak. A foglalkoztatási

statisztikák kiértékelése rámutatott arra is, hogy a 2011. évi adatokhoz viszonyítva a nyilvántartott álláskeresők száma ugyan csökkent, azonban a korosztályok közötti megoszlás igen eltérő képet mutat. A 18 év alatti nyilvántartott állás keresők száma 63 %-kal emelkedett, valamint a 61 év és feletti nyilvántartott álláskeresők száma is 15-szörösére emelkedett a 2011. évi adatokhoz viszonyítva, azaz jelentősen megnőtt az idősebb álláskereső korosztály létszáma a térségben. Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy a jelenlegi adatok belső megoszlását vizsgálva a nyilvántartott álláskeresők legmagasabb arányban a 26 és 50 év közöttiek közül kerülnek ki (50 %), ami tekintettel az előző évek tendenciáira, hosszútávon jelentős aggodalomra adhat okot. A legfontosabb probléma továbbra is a helybeli munkalehetőségek és fizetések gyenge, vagy legalábbis a régiós és országos centrummal nem versenyképes színvonala. A jobb munkalehetőség és biztosabb megélhetés lehetősége biztosíthatná a képzettebb lakosság helyben maradását. A térségben vannak a betöltetlen munkahelyek, azonban az adott szakterülethez szükséges képzettséggel rendelkező munkavállalók nem az az ÉBfE működési területén helyezkednek el, hanem külföldön, vagy nagyobb városokban (magasabb bérekért) vállalnak munkát. Mindezekon túl az is jellemző, hogy gyakran nem rendelkeznek megfelelő információval a munkaerőpiac keresleti és kínálati oldalán álló térségi szereplők. A HFS feladata tehát, hogy a lakosság tudását, készségeit összhangba hozza a térség által nyújtott lehetőségekkel a munkavállalás területén is, illetve ráirányítsa a figyelmet az egyes szakmákban jelentkező munkaerőhiányra. (HFS 5. számú melléklet)

A helyzetfeltárás eredményeire hivatkozva elmondható, hogy a kisebb negatív irányú tendenciákat mutató irányok mellett összességében mégis pozitív elmozdulás tapasztalható az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területén. A 2014-2020-as időszakban megvalósított Helyi Fejlesztési Stratégia projektek jelentős mértékben hozzájárultak a terület fejlődéséhez és fellendüléséhez. Az elkövetkező 2023-2027-es programozási időszakban az indikatív LEADER fejlesztési források nagy további jelentős lehetőséget kínálnak a közösségi együttműködésre épülő gazdasági fejlesztések megvalósítására, a fiatalok megtartásának erősítésére, a térség turisztikai vonzerejének kiaknázására, a helyi kezdeményezések támogatására, a hátrányos helyzetű csoportok esélyegyenlőségének növelésére, és a fenntarthatóság fontosságának hangsúlyozására. Mindezekon keresztül előmozdíthatjuk a térség népszerűsítését és a helyi közösségek, vállalkozások prosperitását, hozzájárulva az Észak-Balaton-Felvidék fenntartható fejlődéséhez és jövőjéhez.

7.2. SWOT analízis

ERŐSSÉGEK	LEHETŐSÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> - kiemelkedően jó turisztikai adottságok, a térség nem tömegturisztikai célpont - turisztikai attrakciók, a táji és kulturális örökségi helyszínek, rendezvények, történelmi borvidékek - meglévő térségi identitást: a tagok közti eredményes partnerséget, együttműködés - aktív civil szervezetek, összefogások - mezőgazdasági hasznosításra alkalmas területek és a hozzájuk fűződő gazdasági tevékenységek sokszínűsége (Védjegy) - a helyi fejlesztések egymásra épülésének lehetősége - a Balaton-felvidék, mint vonzó élettér 	<ul style="list-style-type: none"> - vállalkozások munkatermelékenységét javító fejlesztések megvalósítása - környezet tudatosság és fenntarthatóság szemléletének erősödése - a helyi termékek és szolgáltatások a helyi társadalomnak” gondolat ismertségének és támogatottságának további erősítése - belföldi turizmus, azon belül is az agro- és ökoturizmus iránti érdeklődés növelése - fiatalok helyben tartására irányuló törekvések - civil szervezetek aktivitása, megszerzett tapasztalatainak kihasználása a projektek végrehajtás során - hátrányos helyzetűek és/vagy női célcsoportot megszólító együttműködési program indítása
GYENGESÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> - időszakosan jelentős különbségek vannak a turisztikai forgalomban - kereskedelmi hálózatokba nehezebben kapcsolódunk be a termékek eltérő minősége/ kis mennyisége/ a feldolgozottság hiánya miatt - fejlesztési források csökkenését - a lakosság körében nincs megfelelő tapasztalat a környezettudatossággal és a fenntarthatósággal kapcsolatos területen - elöregedő társadalom, fiatalok elvándorlása - önerő hiánya 	<ul style="list-style-type: none"> - a gyakran változó jogi környezet, bürokrácia nehézséget jelent az eredmények megtartásában és újabb feladatok vállalásában - kellő forrás hiányában az épített és természeti értékeink romlanak, a cselekvő értékmegőrzés folyamatai elmaradnak - forráshiány miatt az indokolt fejlesztések és a szükséges értékmegőrzési folyamatok elmaradnak - rendkívül magas ingatlanárak

A területre nagyon jó környezeti adottságok jellemzőek, és eredményes partneri kapcsolatok, amelyekre építeni lehet a jövőben is. Ugyanakkor a gyengeségek között megjelenik a termékek eltérő minősége és mennyisége, a gazdasági tőke hiánya, amelynek következménye a fiatalok elvándorlása. Fontos a lehetőségek között megjelenő tevékenységek erősítése, mint például: a vállalkozások munkatermelékenységének javítása, innovációk széleskörű alkalmazása, helyi termékek és szolgáltatások igénybevétele. Mindezeknek együttesen gazdaság élénkítő hatása van, aminek eredményeként csökkenthető, vagy megszüntethető a fiatalok elvándorlási hajlandósága.

A turizmus megjelenik az erősségek és a gyengeségek között is, azonban ez nem feltétlenül jelent ellentmondást. Egyrészt a régóta jelenlévő turizmus, amely a térség egyik húzó ágazata valóban időszakosan jelentkezik. A cél az lenne, hogy a területen (nem csak közvetlenül a Balaton parti településeken) kialakuljon egy nem tömeg turizmus jellegű, és nem csak szezonális turisztikai kínálat, erősítve a térség lakóinak együttműködését a termelési és értékesítési folyamatokban is. A helyi értékek, termékek, szolgáltatások igénybevétele erősítése, a nyitottság új és jó példák, gyakorlatok elsajátítására lehetőséget ad a fejlesztési célok megvalósítására.

8. A stratégia beavatkozási logikája

A beavatkozási logika LEADER vonatkozású rövid összegzése

A LEADER beavatkozás a HFS-en keresztül, az SO8 vonatkozásában megállapított számos szükséglet kielégítéséhez hozzájárul. A KAP ST-ben foglalt SWOT elemzés erősségként említi az ország vidéki térségeit lefedő LEADER hálózatot, amely helyi ismerettel, kapcsolatrendszerrel, fejlesztéspolitikai és program végrehajtói tapasztalattal rendelkező helyi erőforrást biztosít a helyi fejlesztésekhez. Ugyanakkor veszélyként említi ezen erőforrás további erodálódását. E két megállapításra épül az a szükséglet, amely a fejlesztéspolitikai programok végrehajtásához szükséges helyi szintű emberi erőforrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítését szolgálja a LEADER beavatkozás működési és animációs keretéből finanszírozott helyi akciócsoportok hálózata.

A SWOT elemzésben erősségként szerepel, hogy a LEADER a vidéki térségekben jellemzően alacsony tőkeerővel és kockázattűrő képességgel rendelkező mikroállalkozások és civil szervezetek számára adekvát, kisléptékű, a helyi szükségletekre szabott fejlesztési forrást biztosít. Az elemzés gyengeségként említi a LEADER források korlátosságát, illetve a kisléptékű források felhasználásának a léptékhez képest magas adminisztratív terheit. A fenti erősségre és gyengeségre épül az a szükséglet, amely a helyi/térségi igényekhez illeszthető, ezekre mérhető hatással bíró fejlesztéseket és az ehhez szükséges forrás szükségességét definiálja. E szükséglet kielégítéséhez járul hozzá a LEADER helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása.

A SWOT elemzésben gyengeségként szerepelnek a vidéki közlekedési és az egyéb lakossági szolgáltatások minőségének javításához szükséges infrastruktúra fejlettségének területi különbségei. Erre reagál az a szükséglet, amely az életminőséget emelő helyi lakossági szolgáltatások infrastrukturális hátterének fejlesztését teszi szükségessé. A korábbi évek tapasztalatai alapján a LEADER programnak fontos célja a vidéki élettér fejlesztése a szolgáltatások és az azokhoz szükséges kisléptékű infrastruktúra fejlesztésével, valamint a helyi kötődés és a közösségi kapcsolatok erősítése a közösségeket aktivizáló programokkal és az ahhoz szükséges környezet fejlesztésével. Az Európai Unió vidéki térségeinek hosszú távú jövőképevel összhangban a fenti célok elérése érdekében – elsősorban tudásátadással, jó gyakorlatok bemutatásával – ösztönözni szükséges a társadalmi innovációt és a digitális eszközök adta lehetőségek kihasználását.

Az Éltető Balaton-felvidék Egyesület célja, hogy fokozza a helyi szintű potenciál kiaknázását a közösségvezérelt helyi fejlesztések megvalósulásán keresztül. Az Egyesület figyelembe veszi a működési területére, a Balaton-felvidékre jellemző helyi igényeket és lehetőségeket, valamint a terület társadalmi-kulturális sajátosságait. A fejlesztések megvalósításával cél a strukturális változás elősegítése, a közösségi kapacitás erősítése és az innováció ösztönzése az ÉBfE területén. A továbbiakban, a 7. *Helyzetfeltárás* fejezetben ismertetett aktuális helyzetet bemutató jellemzők alapján kerültek meghatározásra az Éltető Balaton-felvidék Egyesület 2023-2027- es időszakra vonatkozó fejlesztési céljai, prioritásai és a megvalósításukat támogató intézkedések, valamint az eredményeket mérő mutatók.

8.1. A stratégia jövőképe

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület HFS jövőképe azt célozza meg, hogy a térség lakói milyen elképzelésekkel rendelkeznek a térségük jövőjéről az elkövetkező évek és évtizedek során. A HFS keretében megfogalmazott jövőkép az ÉBfE illetékességi területén lévő értékeket és célokat tükrözi, és az alábbi alapelveken nyugszik:

- **Jövőkép:** Az Éltető Balaton-felvidék olyan térségként tűnik fel, ahol a gazdasági fejlődés és a fenntarthatóság szorosan összefonódik, ezzel is biztosítva a helyi lakosság magas életszínvonalát. Ebben a jövőképben a térség lakossága szenvedélyesen elkötelezi magát a helyi közösségek és értékek iránt, aktívan részt vesz a gazdasági növekedés és a fenntarthatóság összehangolásában. Ezáltal az itt élők hozzájárulnak a térség gazdasági és társadalmi fejlődéséhez, miközben gondoskodnak az Éltető Balaton-felvidék különleges értékeinek megőrzéséről és védelméről.
- **Értékrend:** Az ÉBfE értékrendjének középpontjában a helyi kultúra, gasztronómia, kézművesség, természeti szépségek, közösségi kapcsolatok, történelmi örökség, valamint a helyi vállalkozások, intézmények és civilek együttműködése áll. Ezen értékek mentén a térséget átfogó együttműködések erősödnek, helyi termékek és szolgáltatások ismertsége, elismertsége tovább fejlődik, a fiatalok és hátrányos helyzetű csoportok szerepe, aktivitása növekszik és a térségmarketing hatékonysága meghatározóbbá válik. Összefoglalva a cél ezen értékek megbecsülésével és megőrzésével a térség fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése.

8.2. A stratégia célhierarchiája

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület HFS célja, hogy elősegítse a fentiekben meghatározott jövőkép megvalósulását a HACS működési területén. Ennek érdekében számos konkrét cél került meghatározásra a következők szerint:

Átfogó célok:

1. A gazdasági együttműködések erősödése a Balaton-felvidéki termékek, szolgáltatások népszerűsítése mentén,
2. Balaton-felvidéki közösségek és a helyi fejlesztési kapacitások erősödése, további fejlesztése

Az ÉBfE az országos volumenű célok közül az alábbiakat jelölte meg saját céljai között, tekintettel arra, hogy azok a térség sajátosságaival és szükségleteivel összhangban vannak. Az Egyesület meggyőződése, hogy a lentiekben ismertetett célok segíthetnek javítani a helyi közösség életminőségén és fejlődésén, miközben tiszteletben tartják a térség gazdasági és kulturális hátterét. A kiválasztott célok elérésével az ÉBfE hozzá kíván járulni a fenntartható fejlődéshez és a helyi értékek megőrzéséhez.

Az Egyesület tervezési időszakban elvégzett igényfelmérése (beérkezett projektötlet javaslatok, tervezői csoport összejövetelek, swot analízis készítés) alapján az alábbi célok kerültek meghatározásra:

Megjelölt specifikus cél	Cél bemutatása
A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése	A tervezői fórumok, beérkezett projektötletek alapján mutatkozó igény az új vállalkozások indítása, illetve a már működő vállalkozások számára a minőségi és mennyiségi fejlesztések, a munkahelyi körülmények javítása, a szolgáltatási és technológiai színvonal emelése, a hatékony piacra jutás és a versenyképesség erősítése, a termékek vagy szolgáltatások minőségének javítása, a vállalkozás költséghatékonyágának növelése és a piacon való jobb pozíció elérését jelenti. Ezek a lépések nem csupán a helyi gazdasági szereplők sikerét szolgálják, hanem hozzájárulnak a térség népszerűsítéséhez és gazdasági fejlődéséhez, és ugyanakkor erősítik a vállalkozások társadalmi felelősségvállalását is.
Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása;	A térségi egyeztetések során jelentkező igény az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás kialakítása és a közösségi gondolkodás ösztönzése érdekében cél a térségben már meglévő közösségi terek továbbfejlesztése és infrastrukturális bővítése. Ezek a közösségi területek és létesítmények stabil alapot adnak a gazdasági és társadalmi együttműködések erősítéséhez, a helyi termékek és szolgáltatások népszerűsítéséhez, valamint a helyi közösségek és a helyi fejlesztési kapacitások erősítéséhez.
Helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése	A „Helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése” cél megvalósulását szolgáló intézkedés általános feladata a helyi termékek minőségének és mennyiségének további javítása. A helyi termék és szolgáltatás fejlesztése terén jelentkező igény az "A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék" védjegyrendszer kiterjesztése, annak koordinálása az Egyesület kiemelt projektje már 2014 óta. A jövőbeli tervekben a fókusz továbbra is a védjegyrendszer továbbfejlesztésén és a belső kapcsolatok pozitív erősítésén alapul a korábbi programozási időszak eredményeire építve. Az Egyesület tervezi a védjegyrendszer szélesebb körű népszerűsítését és elismertségének növelését a térség határain túl is.
A fiatalok helyben tartásának támogatása, letelepedésük segítése, az elvándorlás megelőzése	A Fiatalok helyben tartásának támogatása, letelepedésük segítése és az elvándorlás megelőzése specifikus célnak tekinthető a felmerült igények és az eddig elért eredmények, illetve a megvalósított ifjúsági projektek (pl.: Ifjúsági inkubátor hálózat, Kulcsfigura program, Értékhálózat) tükrében. A cél az, hogy egy erős hálózat kialakításával a

	fiatalok megtalálják a jövőjüket vidéken, és hosszú távú érdeklődést mutassanak a térség, a térségi élet iránt.
Közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése	A térség szereplőinek igénye a közös megjelenés. A cél egy olyan átfogó térségi marketing stratégia kialakítása és megvalósítása, amely a teljes közvetlen tervezési területre terjed ki, nem csak egy-egy településre vagy településcsoportra fókuszál.
Kedvezőtlen szociális helyzetben élők felzárkóztatásának ösztönzése, esélyegyenlőség és a társadalmi befogadás javítása	A tervezési időszakban elvégzett igényfelmérés alapján határozott cél, hogy olyan fejlesztések valósuljanak meg, amelyek segítik a kedvezőtlen szociális helyzetben élő embereket, a hátrányos helyzetű csoportok tagjait azzal a szándékkal, hogy aktívan részt vegyenek a térségi társadalmi és gazdasági életben. Az elkövetkező időszakban a HFS nagyobb figyelmet kíván fordítani a vidéken élő nők csoportjára is, akik tevékenységükkel valamilyen módon kötődnek a hagyományos vidéki tevékenységformákhoz (kézművesség, helyi termék előállítás) és/vagy a térség értékeinek megőrzéséhez. Az ilyen típusú fejlesztések megvalósításán keresztül lehetséges növelni az esélyegyenlőséget és a társadalmi befogadást, lehetővé téve mindenki számára, hogy hozzájáruljon a közösség és a térség fejlődéséhez.
A helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése	A térségben folyamatos igényként jelenik meg a helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése érdekében az élményalapú rendezvények kulcsszerepet játszanak. Ezek a rendezvények lehetővé teszik, hogy a HFS-ben meghatározott témák mentén élményeket közvetítsenek és segítsék a résztvevőket abban, hogy az értékek és gondolatok, amelyeket ezeken az eseményeken közvetítenek, mélyen beépüljenek a véleményformáló kulcsemberek és a rendezvényeken résztvevők gondolatvilágába.

Az Éltes Balaton-felvidékért Egyesület az országos célok közül a fenti célokat választotta, mivel a megvizsgált lehetőségek közül ezek az irányok illeszkednek leginkább a térség sajátosságaihoz és szükségleteihez. Az Egyesület a helyi közösség életminőségének és fejlődésének javítását tartja elsődlegesnek, így a meghatározott célok hatékony lehetőségeket kínálnak a helyi szükségletek kielégítésére. Mindezekon túl a kiválasztott célok összhangban vannak a térség gazdasági és kulturális hátterével, hozzájárulnak a fenntartható fejlődéshez és a helyi értékek megőrzéséhez.

9. Cselekvési terv

9.1. Az intézkedések leírása

Az intézkedés megnevezése:

1. Az intézkedés - Vállalkozások fejlesztésének támogatása az Éltető Balaton-felvidék területén

2) Specifikus cél:

- A vidéki térségekben a mikro- kis- és középvállalkozások indítása, fenntartása, erősítése;
- Helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése;

3) Indoklás, alátámasztás:

A térség gazdasági életében a vállalkozások jelenléte kulcsfontosságú szerepet játszik. Az intézkedés elsősorban olyan jövedelemtermelő tevékenységek fejlesztését célozza meg, amelyek hozzájárulnak ahhoz, hogy a gazdasági növekedés a térségben egyre erőteljesebben helyi erőforrásokon alapuljon. Az intézkedés főként a mikro-, kis- és középvállalkozások fejlesztését, valamint a helyi termékek és szolgáltatások előmozdítását és értékesítésük támogatását célozza. Ezenkívül segíti a helyi gazdaságfejlesztési együttműködések létrehozását és népszerűsítését is.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Építés (felújítás, bővítés, korszerűsítés, új építés, kisléptékű infrastruktúra fejlesztése)
- Építéssel járó új technológiák kialakítása, meglévők korszerűsítése
- Eszközbeszerzés
- Szakértői tevékenység
- Energetikai korszerűsítések, valamint a megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása
- Minőségbiztosítási és környezetirányítási rendszer, szabvány bevezetése
- Vállalkozói készségeket fejlesztő tréningeken való részvétel
- Képzések, tréningek szervezése, lebonyolítása
- Marketing tevékenységek (PR, kommunikáció, reklám)

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Ingatlan és termőföld vásárlására;
- Lágyszárú növények beszerzése
- Lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7) A jogosultak köre:

- Természetes személyek, őstermelők
- Egyéni vállalkozó
- Jogi személyiségű vállalkozások (mikro-, kis-, és középvállalkozások)
- Jogi személyiségű nonprofit szervezetek (nonprofit gazdasági társaságok)

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- térségi szempont
- projektterv minősége

9) Tervezett forrás:

a) allokált forrás nagysága		142 429 144 Ft
b) támogatás intenzitása	Mikro-, kis- és középvállalkozások estén	legfeljebb 65%
	Megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása projektelem esetében	legfeljebb 80%
c) projektméret, támogatás mértéke	min. 1 000 000 Ft – max. 10 000 000 Ft	
d) költségelszámolás módja	Hagyományos költségelszámolás	

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje

- Az intézkedés megvalósításának tervezett kezdete: 2024. I. félév
- Az intézkedés megvalósításának tervezett és vége: 2026. II. félév

11) A megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

12) Kimeneti indikátor:

- Támogatott projektek száma: 25-35 db
- Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma: 4 fő
- Napelemes fejlesztések 1 db
- Új munkahelyek száma 2 fő
- Beszerzett eszközök száma 15 db
- Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 25 db

Az intézkedés megnevezése:

2. Az intézkedés - Közösségi célú fejlesztések támogatása az Éltető Balaton-felvidék területén

2) Specifikus cél:

- Az aktívabb társadalmi összefogás, az erősebb helyi identitás megteremtése, a közösségi gondolkodás és munkavégzés ösztönzése és ezek feltételeinek biztosítása

3) Indoklás, alátámasztás:

Az intézkedés célja, hogy a már meglévő erősségekre, például jó együttműködésekre, példaértékű projektekre, kapcsolatrendszerre és humán kapacitásra építve válaszokat nyújtson a térségben felmerült szükségletekre, mint például területi különbségek csökkentése, fiatalok jövőképeinek kialakítása, helyi fejlesztési kapacitás növelése, hazai és nemzetközi tapasztalatok adaptálása. Az intézkedés közösségi terek kialakításával és vidékfejlesztési bázispontok létrehozásával segíti a fenti célok elérését.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Építés (felújítás, bővítés, korszerűsítés, új építés)
- Építéssel járó új technológiák kialakítása, meglévők korszerűsítése

- Eszközbeszerzés
- Szakértői tevékenység
- Az energiafelhasználás csökkentését célzó korszerűsítések, valamint a megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása
- Rendezvényszervezés, közösségfejlesztő programok, tevékenységek
- Közösségi tervezési módszertannal kialakított programok kidolgozása
- Kisléptékű infrastruktúra fejlesztése
- Marketing tevékenységek (PR, kommunikáció, reklám)

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Ingatlan és termőföld vásárlására;
- Lágyszárú növények beszerzése
- Lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7) A jogosultak köre:

- Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek
- Jogi személyiségű nonprofit szervezetek (egyházi jogi személyek, egyesületek alapítványok, nonprofit gazdasági társaságok)

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- térségi szempont
- projektterv minősége

9) Tervezett forrás:

a) allokált forrás nagysága		125 672 774 Ft
b) támogatás intenzitása	gazdasági tevékenységgel nem járó, úgynevezett nem jövedelemtermelő projektek esetében	legfeljebb 100 %
	gazdasági tevékenységgel járó, úgynevezett jövedelemtermelő projektek esetében	legfeljebb 65 %
	gazdasági tevékenységgel járó, úgynevezett jövedelemtermelő projektek esetében a megújuló energiát hasznosító projektelem tekintetében	legfeljebb 80%

c) projektméret, támogatás mértéke	min. 1 000 000 Ft – max. 10 000 000 Ft
d) költségelszámolás módja	Hagyományos költségelszámolás

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje

- Az intézkedés megvalósításának tervezett kezdete: 2024. I. félév
- Az intézkedés megvalósításának tervezett és vége: 2026. II. félév

11) A megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

12) Kimeneti indikátor:

- Támogatott projektek száma: 40 db
- Új munkahelyek száma: 1 fő
- Beszerzett eszközök száma: 10 db
- Fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 25 db
- Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma: 15 db

Az intézkedés megnevezése:

3. Az intézkedés - Komplex szakmai projektek támogatása az Éltető Balaton-felvidéken

2) Specifikus cél:

- Helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése;
- Közösségi élet, közösségi marketing, közösségi terek infrastrukturális fejlesztése, épített és kulturális örökség megőrzése;
- Fiatalok helyben tartásának támogatása, letelepedésük segítése, az elvándorlás megelőzése;
- Kedvezőtlen szociális helyzetben élők felzárkóztatásának ösztönzése, esélyegyenlőség és a társadalmi befogadás javítása

3) Indoklás, alátámasztás:

Az intézkedés a HFS (Éltető Balaton-felvidék Stratégia) specifikus céljaihoz igazodva területi szakmai fejlesztéseket támogat. Fő fókuszok a védjegy népszerűsítése, a térségi turizmus fejlesztése, a fiatalok megtartása és társadalmi felzárkóztatást célzó programok, valamint a térséget átfogó marketingkommunikáció. Az intézkedés célja a HACS teljes működési területén vagy azt nagyban érintő szakmai kapacitások fejlődése és olyan közösségi jellegű civil szakmai szervezetek létrejötte vagy megerősítése, amelyek képesek szakmai területekre koncentrálni.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Együttműködési programok, rendezvények, műhelymunkák, látóutak, bemutató kiállítások megvalósítása, mentori támogatás biztosítása
- Közösségi tervezési módszertannal kialakított programok kidolgozása
- Védjegy minősítés megújítása
- Logisztikai, értékesítési lehetőségek bővítése, fejlesztése
- Tanácsadói bázis fejlesztése, szakmai szolgáltatások, tanácsadás biztosítása, hálózati részterület fejlesztése
- Különböző szakterületek (pl. vidékfejlesztés, fiatalok segítése, turisztika, élelmiszer előállítás, feldolgozás, építőipar) együttműködéseit erősítő szakmai hálózat megszervezése, erősítése
- Marketing tevékenységek
- Kommunikációs tartalmak előállítása
- Kommunikációs tanácsadás szervezése, lebonyolítása
- Programok lebonyolításához szükséges eszközök, installációk beszerzése, bérlése
- Programok lebonyolításához kapcsolódó marketing tevékenység

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás

- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Lágyszárú növények beszerzése
- Lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7) A jogosultak köre:

- Jogi személyiségű nonprofit szervezetek (egyházi jogi személyek, egyesületek, alapítványok, nonprofit gazdasági társaságok)

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,
- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- térségi szempont
- projektterv minősége

9) Tervezett forrás:

a) allokált forrás nagysága	100000 000 Ft	
b) támogatás intenzitása	gazdasági tevékenységgel nem járó, úgynevezett nem jövedelemtermelő projektek esetében	legfeljebb 100 %
	gazdasági tevékenységgel járó, úgynevezett jövedelemtermelő projektek esetében	legfeljebb 65 %
	gazdasági tevékenységgel járó, úgynevezett jövedelemtermelő projektek esetében a megújuló energiát hasznosító projektelem tekintetében	legfeljebb 80%
c) projektméret, támogatás mértéke	min. 5 000 000 Ft – max. 35 000 000 Ft	
d) költségelszámolás módja	Hagyományos költségelszámolás	

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje

- Az intézkedés megvalósításának tervezett kezdete: 2024. I. félév
- Az intézkedés megvalósításának tervezett és vége: 2026. II. félév

11) A megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

12) Kimeneti indikátor:

- Támogatott projektek száma: 4 db
- Új munkahelyek száma 2 fő
- Fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 4 db
- Megvalósult rendezvények száma: 16 db

2) Specifikus cél:

- A helyi közösségek tagjai egyéni aktivitásának, felelősségvállalásának és együttműködési készségeinek erősítése

3) Indoklás, alátámasztás:

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület a területi LEADER program keretében nagy hangsúlyt fektet a térségi helyszíneken megvalósuló, együttműködéseket erősítő rendezvények kis léptékű támogatására. Az élmenyközpontú rendezvények szerepe a közösségi aktivitás területén tölt be jelentős szerepet. Ezek a programok nagyban hozzájárulnak, hogy a HFS-ben meghatározott célok érdekében élmenyalapú, szemléletformáló jellegű akciókat tudjon egy-egy település, vagy egy-egy szervezet megvalósítani. Az intézkedéshez tartozó HF a helyi, vagy több településes élmenyprogramok, akciók, rendezvények szervezésére, lebonyolítására nyújt lehetőséget, amelyek közvetlenül illeszkednek a HFS specifikus céljaihoz, azaz tematikájukban a kiemelt célok közül - ifjúság megtartása, védjegy és turisztikai kínálat népszerűsítése, vállalkozások erősítése, hátrányos helyzetű lakosságcsoporthoz és nők aktivitásának ösztönzése - minimum egyet érintenek.

4) A támogatható tevékenységek meghatározása:

- Rendezvényszervezés, közösségfejlesztő programok, tevékenységek
- Programok szervezése, lebonyolítása,
- Előadók, fellépők megbízása,
- Programok lebonyolításához szükséges eszközök, installációk beszerzése, bérlete
- Programok lebonyolításához kapcsolódó marketing tevékenység

5) Nem támogatható tevékenységek meghatározása:

- Személygépjármű beszerzés
- Élő állat vásárlás
- Használt árucikkek beszerzése
- Támogatási jogosultságok megvásárlása
- Pályázó önkormányzatok esetében az éves rendszerességgel megrendezésre kerülő Falunapok
- Lágyszárú növények beszerzése
- Lőfegyverek, pirotechnikai eszközök beszerzése

6) Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

Alapvetően azon projektek kerülnek kizárásra, amelyek hatályos támogatói okirattal rendelkeznek - az államháztartás alrendszeréből, vagy a Strukturális Alapokból származó konstrukciók forrásai kapcsán - a tervezett HF-ekre történő támogatási kérelem benyújtásakor ugyanazon megvalósítási helyre, ugyanazon tevékenység tekintetében. Ez alól kivételt képez, ha a HF-re benyújtandó fejlesztési igény a korábban fejlesztett tevékenység minőségi továbbfejlesztésére irányul a korábbi projekt eredményeinek fenntartásával. A korábbi pályázati konstrukciók bemutatását és a HF-től való lehatárolását a megalapozó dokumentumban vagy a projekt adatlapon szükséges bemutatni.

7) A jogosultak köre:

- Természetes személyek, őstermelők
- Egyéni vállalkozó
- Jogi személyiségű vállalkozások (mikro-, kis-, és középvállalkozások)
- Jogi személyiségű nonprofit szervezetek (nonprofit gazdasági társaságok)
- Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek

8) A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése,
- a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások,

- ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság,
- fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság,
- térségi szempont
- projektterv minősége

9) Tervezett forrás:

e) allokált forrás nagysága	80 989 121 Ft	
f) támogatás intenzitása	jövedelemtermelő	legfeljebb 65 %
	nem jövedelemtermelő beruházások esetében	legfeljebb 100 %
g) projektméret, támogatás mértéke	min. 500 000 Ft – max. 3 000 000 Ft	
h) költségelszámolás módja	Hagyományos költségelszámolás	

10) A felhívás meghirdetésének tervezett ideje

- Az intézkedés megvalósításának tervezett kezdete: 2024. I. félév
- Az intézkedés megvalósításának tervezett és vége: 2026. II. félév

11) A megvalósítására rendelkezésre álló időtartam: 24 hónap

12) Kimeneti indikátor:

- Támogatott projektek száma: 35 db
- Megvalósult rendezvények száma: 35 db
- Fejlesztéssel érintett szervezetek száma: 22 db
- Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma: 10 db
- Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma: 3 db

9.2. Együttműködések

a) Térségek közötti és nemzetközi együttműködések megvalósítása

a1) Térségek közötti együttműködések megvalósítása

1	Projekt címe	Tervezett együttműködő partnerek	Forrásigény	Specifikus cél
	A Vidék Minősége Védjegy hálózat erősítése	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	20 000 000 Ft	Az együttműködés megvalósítása „A helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése” specifikus cél elérését segítik.
		A Bakonyért Vidékfejlesztési Egyesület		
Projekt rövid összefoglalója				
Az együttműködési projektek tématerülete a Vidék Minősége Védjeggyel rendelkező helyi termékek és szolgáltatások összefogott, közös népszerűsítése, a gazdasági együttműködések erősítése, a helyi termékek és szolgáltatások átfogó ismertségének, elismertségének elősegítése, a terület versenyképességének erősítése azon térségekkel, akik szintén ezen rendszer szerint indították el védjegy programunkat.				
Indoklás, alátámasztás				

Az elmúlt években több sikeres együttműködési program alapozta meg a Vidék Minősége Védjegy hazai bevezetését, melynek eredményeként a vállalkozók, gazdálkodók közötti valós szolgáltatói, kereskedelmi és termelést segítő kapcsolódások száma egyre magasabb, minőségük folyamatosan javul. A 2014-2020-as időszakban a védjegy közös népszerűsítése érdekében eredményes és sikeres reklám és marketing tevékenységek, facebook kampányok, kölcsönös tapasztalatcserék, gyakorlatorientált műhelymunkák, és egyeztető ülések valósultak meg. Az említett tevékenységek folytatása, fenntartása célszerű a Védjegy további népszerűsítése érdekében.

Tervezett tevékenységek

- Védjegy felülvizsgálat elvégzése,
- Kölcsönös tapasztalatcserék, gyakorlatorientált műhelymunkák, közös szakmai találkozók, tematikus műhelytalálkozók és egyeztető ülések megvalósítása
- Reklám és marketingtevékenységek, közösségi marketing kommunikáció a védjegy népszerűsítésére
- Tanulmányutak megvalósítása
- Projekt előkészítése és menedzsmentje

Elvárt eredmények

Az együttműködési projektek eredményeként hazai és nemzetközi szinten is jelentősen erősödhetnek a gazdasági együttműködések és fokozottabb figyelem irányul a minőségi helyi termékekre és szolgáltatásokra, valamint „A Vidék Minősége” program is térségi szintről országos szintre fejlődhet.

2	Projekt címe	Tervezett együttműködő partnerek	Forrásigény	Specifikus cél
	Női célcsoportspecifikus programok térségek közötti fejlesztése	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	20 000 000 Ft	Az együttműködés megvalósítása „A kedvezőtlen szociális helyzetben élők felzárkóztatásának ösztönzése, esélyegyenlőség és a társadalmi befogadás javítása” specifikus cél elérését segítik.
		Bakony és Balaton Keleti Kapuja Közhasznú Egyesület		

Projekt rövid összefoglalója

A projekt megvalósításának célja, hogy közvetlenül segítse, támogassa a vidéki nőket, kiemelt figyelmet fordítva a vidéki vállalkozó nők identitásának erősítésére, fejlesztésére, piaci és közösségi pozíciójuk biztosítására.

Indoklás, alátámasztás

Az elmúlt években, évtizedekben nagyon gyorsan és sokat változott a világ. A változások kihatnak a családi, rokoni, baráti, női, férfi szerepek, értékrendek, társaskapcsolati, közösségi kapcsolati hálókra. A 2023-2027 időszak fontos kihívása a női szerepek újraértékelése és újra-szervezésének elősegítése akár konkrét célcsoportként megjelölt vidéki vállalkozó nők fejlődése érdekében. A projekt célja egy olyan, 7 hónapos magas színvonalú mentorálási folyamat megvalósítása, melynek során a vállalkozói ötletből egy országosan egyedülálló fejlesztésű e-learning platform használatával vidéken élő és vállalkozást indító, vagy működtető nők elképzeléseihez üzleti terv születik. A program zárásaként az ötletgazdák prezentálják az elkészült üzleti terveiket.

Tervezett tevékenységek

- Személyes konzultációk, mentorálás megvalósítása
- Kölcsönös tapasztalatcserék, gyakorlatorientált műhelymunkák, közös szakmai találkozók, közösségi programok megvalósítása
- Reklám és marketingtevékenységek, közösségi marketing kommunikáció
- Tanulmányutak megvalósítása
- Projekt előkészítése és menedzsmentje

a2) Nemzetközi együttműködések megvalósítása

3	Projekt címe	Tervezett együttműködő partnerek	Forrásigény	Specifikus cél
	Védjegyek szerepe a vidékfejlesztésben	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület Szatmár Környéki Helyi Akciócsoport Dél-nyugat Szatmári Helyi Akciócsoport	20 000 000 Ft	Az együttműködés megvalósítása „A helyi termékek és szolgáltatások fejlesztése” specifikus cél elérését segítik.
Projekt rövid összefoglalója				
Az együttműködési projekt tématerülete a helyben előállított termékek és szolgáltatások szerepének erősítése, az értékesítési lehetőségek javítása, feldolgozóüzemek kialakítása, ezáltal a termékek piacra jutási esélyeinek növelése, a helyi gazdaság és a versenyképesség erősítése.				
Indoklás, alátámasztás				
A határon túli, magyarok lakta vidéki térségek és magyarországi térségek közötti együttműködések, speciális tudás, tapasztalat, a jó gyakorlatokról szóló ismeretek megosztása kiemelt szereppel bír a HACs-ok működésében. Az elmúlt években az ÉBfE szorosan együttműködött a Dél-nyugat Szatmári és Szatmár Környéki Helyi Akciócsoportokkal (Románia). Az együttműködés során „A Vidék Minősége” védjegyrendszer mintájára kialakították a „Szatmár szívéből” Védjegyet. A védjegy kialakításával a térségi kis gyümölcsstermesztőket segítik gyümölcsaik feldolgozásában, valamint a feldolgozott termékek népszerűsítésében és eladásában. A gyümölcsfeldolgozó létrehozásával hozzájárultak a minőségi helyi termékek piacra jutásához, a versenyképesség növeléséhez, a gazdaság erősödéséhez. A program „A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék” védjegyrendszerben szereplő helyi termelők és szolgáltatók számára is jó példaként szolgál. Ezt az együttműködést szeretnénk a továbbiakban is aktívan folytatni.				
Tervezett tevékenységek				
<ul style="list-style-type: none"> - Kölcsönös tapasztalatcserék, gyakorlatorientált műhelymunkák, közös szakmai találkozók, tematikus műhelytalálkozók és egyeztető ülések megvalósítása - Képzések megvalósítása - Reklám és marketingtevékenységek, közösségi marketing kommunikáció - Tanulmányutak megvalósítása - Projekt előkészítése és menedzsmentje 				

b) Egyéb együttműködések megvalósítása

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület jelenleg nem állított fel konkrét terveket új együttműködések kialakítására, azonban, ha adódik olyan lehetőség, amely a térség, vagy az Egyesület céljainak előmozdítását szolgálja, akkor a szervezet nyitott és hajlandó az új partnerségek kialakítására.

9.3. Kommunikációs terv

A kommunikációs terv elkészítésének fő célkitűzései:

- a HFS előkészítése és annak bemutatása az érintett feleknek, valamint az egyesület döntéshozóinak
- a HFS végrehajtásának támogatása különböző kommunikációs eszközökkel

A kommunikációs terv megvalósítását időbeli szempontból 4 különböző szakaszra lehet osztani:

- I. Kommunikációs szakasz HFS előkészítése
- II. Kommunikációs szakasz HFS fejlesztése – a HFS elfogadástól a HFS-re épülő első pályázati felhívások megjelenéséig tart
- III. Kommunikációs szakasz HFS megvalósításának támogatása és a stratégiai időszak lezárásáig tart
- IV. Kommunikációs szakasz HFS eredményeinek bemutatása - a fejlesztési eredmények összegzését, elemzését és a szerzett tapasztalatok hasznosítását célozza meg.

A kommunikációs feladatok ellátását az Éltető Balaton-Felvidékért Egyesület munkaszervezete végzi, azonban 2016. évtől kommunikációs szakértő bevonása mellett folytatja ezirányú tevékenységeit. A kommunikációs szakember bevonásának indokoltságát az alábbiak támasztják alá:

- A stratégiai szakszerű helyi, regionális, különböző érdekelti körök felé történő kommunikációjának jelentősége
- Az érintettek kommunikációs célcsoportok tájékoztatásának fontossága
- A külső és egyesület (belső) nyilvánosság kezelése
- Tapasztalatok megosztása, eredménykommunikáció

Mindezek mellett a szakértő feltárja és elemzi a korábbi kommunikációs tevékenységek eredményeit, hiányosságait és meghatározza az időben egymásra épülő hatékony kommunikáció fő irányait.

1) Célcsoportok meghatározása

Közvetlen tervezési, működési területen belül

- Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület tagsága (59 önkormányzat, intézmények, vállalkozások, civil szervezetek, egyházi szervezetek)
- Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területéhez tartozó 59 település lakossága 40 398 fő
- Az 59 településen működő vállalkozások, civil szervezetek, közigazgatási intézmények
- 59 település potenciális pályázói
- Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület együttműködő szakmai partnerei
- Együttműködő, de LEADER programban nem jogosult települések (Ajka, Balatonfüred, Tapolca, Veszprém) önkormányzatai, intézményei, civil szervezetek és vállalkozások

Közvetlen működési területen kívül

- Országos és nemzetközi szakmai partnerek
- A vidékfejlesztés, Leader típusú fejlesztések iránt érdeklődők
- A Balaton-felvidék iránt érdeklődők
- Turizmus iránt érdeklődők
- Helyi termékek iránt érdeklődők
Tudatos vásárlók térségen belülről és kívülről, családok, édesanyák, párok, nyugdíjasok, akik előnyben részesítik vásárlásaiknál, fogyasztásukban és úti céljuk megválasztásánál a helyi értékeket.

2) A kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása mind a 4 kommunikációs szakaszra vonatkoztatva, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját a HFS 6. számú melléklet tartalmazza

3) A HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, ezek kezelésének és dokumentációjának módja

A HFS-t támogató kommunikáció legfőbb (elsődleges) csatornája, eszköze az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület honlapja. A HACS-ról szóló információkat legkönnyebben a www.eltetobalatonfelvidek.hu honlapon érik el az érdeklődők. A honlap teljes körű tartalomkezelést biztosít minden üzenet és információ számára. Az Egyesület és munkaszervezete által nyújtott interaktív szolgáltatások segítenek állandó kapcsolatot tartani az érdeklődők és a stratégia megvalósítása iránt érdeklődők között. Az ezen a platformon megfogalmazott kérdések és válaszok minden esetben archiválásra kerülnek.

Természetesen az azonnali információcserére és visszacsatolási lehetőségre az online kommunikáció mellett személyesen a fórumokon, rendezvényeken, és a mikrotérségi iroda nyitvatartási idejében és e-mailben is lehetőség van. Továbbá a helyi termékek népszerűsítéséhez kapcsolódó kiállításokon (Hungarikum Nap, Lencse Fesztivál, Éltető Völgy, Bakony EXPO, stb.) az egyesület külön standdal is megjelenik, ahol az érdeklődők személyes tájékoztatással is kaphatnak információkat.

4) Kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesületnél egy fő heti 8 órában fogja ellátni a kommunikációval kapcsolatos feladatokat. Ezen a területen minden munkatársnak szüksége van további képzésre, gyakorlati tapasztalatra.

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület által alkalmazott fő kommunikációs csatornák ismertetése

A HACS az ÉBfE illetékességi területén belül, illetve azon kívül is a kommunikáció központja, működésével és ügyfélfogadási rendjével gyorsítja, hatékonyabbá teszi és megkönnyíti a térségi szereplőkkel, a tagsággal és az együttműködő partnerekkel kapcsolatos ügyintézését.

A HACS kommunikációjának fő célja, hogy az érdeklődők, a pályázni szándékozók és akik benyújtják a pályázatukat a megfelelő időpontban, folyamatosan, a megfelelő szakmai szinten „civil” érthetőségi tartalommal, a rendelkezésre álló csatornák mindegyikén külön-külön, valamint az összes adott csatornán egyszerre, a csatornák között egymásra utalva vagy egymást támogatva kapják meg a szükséges információkat. A kommunikáció fontos önálló területe az érintettek részéről érkező kérdések lehető leggyorsabb megválaszolása és az így létrejövő új tartalmak folyamatos beépítése a kommunikációba. Az alkalmazott kommunikációnak, a dinamikus ügyintézési gyakorlatnak köszönhetően az ÉBfE HACS biztosítja az intenzív információcserét, így a tudnivalók érthetőbbé, a kérelmek pontosabbá válhatnak, ami elősegíti a gördülékenyebb kérelemkezelést, segíti a döntéshozatal folyamatát, így a gyorsabb kifizetéseket is.

A HACS által alkalmazott fő kommunikációs csatornák:

- Rendszeres személyes ügyfélfogadás
- A működési területen megvalósuló, helyi szintű fórumok
- Személyes és csoportos konzultációk
- Aktív részvétel helyi és térségi rendezvényeken, programokon

Az ÉBfE HACS a korábbi évek jó gyakorlatának megfelelően 1 fő kommunikációs szakember további megbízását tervezi, aki a kommunikáció stratégiai tervezésével foglalkozik. A kommunikációs szakértő meghatározza a kommunikációs tartalmakat, a rendezvények, prezentációk és a fórumok alkalmával. A szakértő a tartalmak előállításánál szorosan együttműködik az Éltető szakmai szervezetének tagjaival, a kommunikációs csatornák meghatározása során figyelemmel van az egyes csatornák felhasználói szokásaira, elérési mutatóira, valamint a célzott közönség vélt felhasználói igényeire. A kommunikációs tartalmak időzítése során tekintettel van a célzott hatás minél hatékonyabb elérésére. A kommunikációs szakember a már megkezdett folyamatok továbbvitele érdekében a kommunikációs tevékenységek ellátásával foglalkozik a továbbiakban is. A szakember a korábbi évek gyakorlatának megfelelően az ÉBfE HACS működési körülményeinek, céljainak, eredményeinek kommunikálását segítette, a szakmai és kormányzati oldalakon megjelent hírek, tudnivalók saját honlapra és egyéb kommunikációs csatornákra történő átvételét előkészítette, ezen kívül olyan, az egyesület működési területeivel kapcsolatos és a vidékfejlesztés témájával összefüggő cikkeket, tartalmakat továbbított, melyek segítették az egyesület céljainak elérését. A kommunikációs szakértő felelős az ÉBfE működésével összefüggésben a kiemelt tématerületekkel kapcsolatos kommunikáció tartalmi és technikai részéért, általában a kommunikációs tartalmakért és tartalomfejlesztésért, a havi, időszakos hírlevél tartalmának előállításáért, a médiával kapcsolatos feladatok elvégzéséért, beleértve az audiovizuális és a közösségi médiát és az ÉBfE honlapjának és a közösségi média felületeinek szöveg és animációs tartalmiért.

A HACS kommunikációs szakértője által alkalmazott fő kommunikációs tartalmak: szakmai leíró szöveg tartalmak, interjúk, esemény és rendezvény beharangozók és beszámolók, elemzések, kimutatások, a napi működéssel és/vagy elért eredményekkel összefüggő beszámolók

A HACS kommunikációs szakértője által alkalmazott fő kommunikációs csatornák:

- ÉBfE weboldal, www.balatonfelvidékutira.hu, www.eltetovedjegy.hu
- ÉBfE közösségi média (Facebook, Instagram)
- Havi, időszakos, rendkívüli Hírlevél
- Email tartalmak
- digitális megoldások, digitális kreatívok
- HACS helyi rendezvények, programok komplex rendezvény kommunikációja

A HACS kommunikációs szakértője által alkalmazott időmeghatározások alapelvei:

Az egyesület tevékenysége során alkalmazza a jövőre vonatkozó kommunikációs tartalmak használatát, amely a gyakorlati események, történések előzetes bemutatását, az adott történésekhez fűzött előzetes várakozásokat tartalmazza. A megtörtént eseményeket követően azonnali és időben később megvalósuló, összegző tartalmakat egyaránt használ. Alapelv az egyesület működésével kapcsolatos előzetes tervezettség biztosítása, ennek keretében a lehet legpontosabb naptári előrejelzések biztosítása. Az egyesület tevékenységének értékelést megkönnyítendő havi és időszakai összegző tartalmakat és egy-egy adott szakmai terület adott időszakára vonatkozó összegzéseket is alkalmaz. Az egyesület eredményeit, működésének hasznosságát alátámasztó tények, adatok folyamatos frissítésre kerülnek.

5) A HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve

Tevékenység	Kommunikációs eszköz	Időpont
HFS tervezés – TKCS ülések és műhelymunkák szervezése, lebonyolítása	email, honlap, közösségi média, telefonos és személyes konzultáció	2023. január - szeptember
HFS tervezés (Projektgenerálás) - Fórumok	email, honlap, közösségi média, fórum, telefonos és személyes konzultáció	2023. július - szeptember
HFS elfogadása – véleményezési, társadalmassítási verzió	taggyűlés	2023. szeptember
HFS véleményezése, társadalmassítása	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	2023. október-december
HFS véglegesítése	TKCS, honlap, taggyűlés	2023. december
LEADER pályázatainak tervezett 1. körös kiírása	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	2024. I. félév
LEADER pályáztatási, bírálati időszakok	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	2024. II. félév
HFS/ LEADER eredménykommunikáció	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	folyamatos
HFS felülvizsgálat	honlap, fórum, személyes konzultáció, facebook, hírlevél	IH útmutatások alapján

6) A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve a 2023 – 2027-es évekre vonatkoztatva, éves bontásban

Egyesület a pályázatokkal, HFS-sel kapcsolatos szervezeti kommunikációt a LEADER vidékfejlesztési program működési költsége terhére valósítja meg. Az intézkedések megvalósításához kapcsolódó 4 fő területen - amelyek lefedik a HFS specifikus célterületeit – külön pályázati elemként, az egyes felhívásokba beépítve biztosítható a hatékony, strukturált kommunikáció különböző marketing eszközökkel kombinálva. A külső kommunikáció nagy része közösségi szintű térségmarketing jelleggel, projekt szinten valósulhat meg.

A LEADER forrás működési költsége terhére a kommunikációs feladatokat egy kommunikációs szakértő szerződéses jogviszonyban, valamint a munkaszervezet részéről 1 fő heti 8 órában, munkaviszony keretében látja el. Az ÉBFE kommunikációs tevékenységeire fordított működési költsége évi 4,59 millió Ft, amely tartalmazza a kommunikációs szakértő díjazását, az online és a nyomtatott megjelenések kisebb díját, illetve az Egyesület általános marketing tevékenységeihez kapcsolódó költségeket.

Év	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Kommunikációs költségek (Ft)	4 590 000 Ft	4 590 000 Ft	4 590 000 Ft	4 590 000 Ft	4 590 000 Ft	18 360 000 Ft

9.4. Egyéb, a HACS által megvalósított projektek

Saját projekt:

Vidéki Fiatalok Fenntartható Jövője - Éltető Fecskeház Program

A **Vidéki Fiatalok Fenntartható Jövője - Éltető Fecskeház Program** projekt egy minta kezdeményezés az Éltető Balaton-felvidék területén, amelynek célja a fiatalok helyben tartása, a fenntartható vidéki lakhatás és az off-grid életmód népszerűsítése és demonstrálása a térségben.

A HFS tervezése során megállapításra került, hogy a fiatalok helyben tartása kulcsfontosságú a vidéki területek jövője szempontjából, azonban az Éltető területén is érzékelhető az a tendencia, hogy a fiatalabb generáció tagjai elhagyják a térséget a jobb munkalehetőségek és életkörülmények reményében. Ennek a folyamatnak a lassítása a cél egy olyan mintaprojekt megvalósításával, ahol az ún. "Fecskeház" lakhatási lehetőséget biztosít térségi fiatalok számára. A projekt második fontos aspektusa a fenntartható vidéki lakhatás előtérbe helyezése. A fenntartható életmód és az ökológiai tudatosság napjainkban kiemelten fontosságúak, így az off-grid életmód népszerűsítése és demonstrálása.

A jogosult: Éltető Balaton-felvidékért Egyesület

Rendelkezésre álló forrás:

Allokált forrás nagysága	23 636 662 Ft
Projektméret, támogatás mértéke	min.10 000 000 Ft – max. 23 636 662 Ft

Kimeneti indikátor:

Indikátor megnevezése	Támogatott projektek száma
Indikátor célértéke	1
Indikátor forrása	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása

A tervezett projekt részletes ismertetését a HFS 7. számú melléklete tartalmazza.

10. Monitoring és Indikátorok

A monitoring folyamatok eredményeinek révén az Európai Bizottság értékes információkhoz jut, amelyek:

- elemzési szempontból szilárdan megalapozzák a jövőbeni szakpolitikai tervezőmunkát;
- segítséget nyújtanak a szakpolitikai célkitűzések és a programok célkitűzéseinek kidolgozásához, a későbbiekben pedig eszközül szolgálnak a kitűzött célok hosszú távú megvalósulásának mérése során.

A monitoring megfelelő végrehajtásának feltétele, hogy a szakpolitikai célkitűzések és a tervezett intézkedések összhangban legyenek egymással. A kiegyensúlyozott területfejlesztés, során hangsúlyos szerepet kap a foglalkoztatás és növekedés előmozdítása, illetve a szegénység visszaszorítása a vidéki térségekben.

A közös kereten belül végzett értékelés a szakpolitikai intervenciók hatásait hivatott felmérni. Az értékelés tényekkel szolgál a döntéshozatali munkához, és javítja a KAP keretében végrehajtott intervenciók hatékonyságát, hasznosságát és eredményességét. Ezen túlmenően az átláthatóságot és az elszámoltathatóságot is növeli, és előmozdítja a kapcsolódó tanulási folyamatokat.

Annak érdekében, hogy az értékelések szerves részét képezzék a szakpolitikai döntéshozatali folyamatnak, és teljesüljenek az előírt referenciaértékek, a Bizottság iránymutatásokat és eszköztárat dolgozott ki a jogalkotás

minőségének javítása érdekében, melyek követelményeket fogalmaznak meg, és ismertetik a bevált módszereket a KAP kiértékelésére vonatkozóan.

2021. december 6-án az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a KAP-stratégiai tervekhez nyújtott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról szóló (EU) 2021/2115 rendeletet. Ez a rendelet létrehozta a teljesítmény-, monitoring és -értékelési keretet, amelyet 2023 és 2027 között kell majd alkalmazni a közös agrárpolitikára vonatkozóan.

A teljesítmény-, monitoring és -értékelési keret elősegíti, hogy a szakpolitikai hangsúly a szabályoknak való megfelelésről a teljesítményre és az eredményekre helyeződjön át. Ez az új teljesítményalapú teljesítési modell közös teljesítménymutatókat alkalmaz.

Ezek közé a közös teljesítménymutatók közé tartoznak a következő indikátorok:

- kimeneti mutatók, amelyek a KAP végrehajtásának nyomon követésére fognak szolgálni;
- eredménymutatók, amelyek segítségével figyelemmel lehet kísérni, milyen előrelépést érnek el az uniós országok az előre kitűzött célértékek teljesítése terén;
- kontextus- és hatásmutatók, amelyek használatával meg lehet állapítani, hogy általánosságban hogyan teljesít, a szakpolitika a KAP célkitűzéseire képest.

A HACS-okra vonatkozó adatok

- A HACS tervezési területével lefedett települések száma, a lakossági adatok (a HACS területének népességére vonatkozó információ).
- A HACS tagjainak teljes száma az alábbi bontás szerint:
  - azok amelyek valamely közigazgatási szervet képviselnek;
  - azok, amelyek helyi magángazdasági érdekeket képviselnek (például gazdasági szervezetek, helyi vállalkozások stb.);
  - azok, amelyek helyi szociális érdekeket képviselnek (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.), valamint
  - az egyéb eltérő kategóriákba sorolható tagok.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok teljes száma szervezettípus szerinti bontásban:
  - azon tagok száma, akik valamely közigazgatási szervet képviselnek;
  - azon tagok száma, akik/amelyek helyi magángazdasági érdekeket (például gazdasági szervezeteket, helyi vállalkozásokat stb.) képviselnek;
  - azon tagok száma, akik/amelyek helyi szociális érdekeket (például nem kormányzati szervezeteket, helyi egyesületeket stb.) képviselnek;
  - azon tagok száma, akik/amelyek az egyéb eltérő kategóriákba sorolhatóak.
- A HACS döntéshozó testületét alkotó HACS tagok neme.

A HACS döntéshozó testületét alkotó tagok életkora, kiemelten a fiatalok száma a HACS döntéshozó testületében, 41. életévét be nem töltött személy.

A HACS-ok tevékenységeire vonatkozó adatok

- A HACS által végrehajtott műveletek száma összesen (a HF-ek keretében kibocsátott TO-kban szereplő kedvezményezettek megbontása jogi státusz szerint):
  - a magánszemélyek vagy vállalkozások által végrehajtott műveletek száma;
  - a közigazgatási szervek által végrehajtott műveletek száma;
  - a helyi magángazdasági érdekek képviselői (például vállalkozói szövetségek, kereskedelmi kamara stb.) által végrehajtott műveletek száma;
  - a helyi szociális érdekek képviselői (például nem kormányzati szervezetek, helyi egyesületek stb.) által végrehajtott műveletek száma;
  - a kutatási szervezetek által végrehajtott műveletek száma;
  - a több, különböző típusú szereplő által közösen végrehajtott műveletek száma;
  - eltérő kategóriákba tartozó szereplő által végrehajtott műveletek száma.

- A HACS által végrehajtott interregionális együttműködési projektek száma.
- A HACS által végrehajtott transznacionális együttműködési projektek száma.
- A tudástransferhez kapcsolódó műveletek száma, beleértve a fenntartható, gazdasági, társadalmi, környezeti és éghajlatbarát teljesítményre vonatkozó tanácsadást, képzést és tudáscserét.
- A termelői szervezetekkel, a helyi piacokkal, a rövid ellátási láncokkal és a minőségrendszerekkel kapcsolatos műveletek száma, beleértve a beruházások támogatását, a marketingtevékenységeket stb.
- A megújuló energia-termelési kapacitásokhoz kapcsolódó műveletek száma, beleértve a biomassza alapú energiatermelés kapacitásaihoz kapcsolódó műveleteket is.
- A környezeti fenntarthatósághoz, valamint az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos célok eléréséhez hozzájáruló műveletek száma a vidéki térségekben.
- A munkahelyteremtő műveletek száma.
- A vidéki vállalkozásokat – többek között a biomassza alapú gazdaság területén működő vállalkozásokat – támogató műveletek száma.
- Az intelligens falvakra vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos műveletek száma.
- A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához, többek között a széles sávú rendszerekhez való hozzáférést javító műveletek száma.
- A társadalmi befogadás területén végrehajtott műveletek
- Az egyéb, eltérő kategóriákba tartozó műveletek száma.

10.1. Monitoring

A közös kereten belül végzett monitoring kulcsfontosságú információkkal szolgál a KAP végrehajtásáról. Az Európai Bizottság szorosan nyomon követi a mezőgazdasági piacok alakulását, a vidékfejlesztés terén jelentkező fejleményeket és a KAP forrásainak felhasználását.

Az Éltes Balaton-felvidékért Egyesület (HACS) felelős a helyi fejlesztések megvalósításának nyomon követéséért. A monitoring alapja a gyakori adatgyűjtés, amely lehetővé teszi az egyesület és az IH számára a megvalósuló tevékenységek előrehaladásának figyelemmel kísérését, a kitűzött célokhoz viszonyítva. A monitoring célja, hogy a támogató szervezet részére rendszeres és megbízható információ álljon rendelkezésre a támogatási keret felhasználásáról és a stratégia céljainak megvalósításáról.

A monitoring során kiemelt fontosságú vizsgálni az esélyegyenlőségi szempontok teljesülését, a kialakított együttműködések számát és a fenntarthatósági, környezettudatossági szempontok megjelenését a fejlesztésekben.

A monitoring rendszer kialakítása:

- Indikátorok és az adatgyűjtés módjának meghatározása - A HFS tervezése során meghatározott célok teljesüléséhez kapcsolható mutatószámok kijelölése, amelyek a HFS tartalmával összhangban a helyi felhíváshoz kapcsolódó pályázati útmutatóban tesz közzé a HACS. A nyertes pályázatok Támogatói Okirat (TO) mellékletét képező dokumentáció tartalmazza a vállalt indikátor értékeit.
- Jelentési rendszer kidolgozása - A HACS a helyi pályázati felhívásokhoz kapcsolódó útmutatóban határozza meg a jelentések tartalmát, illetve a jelentések gyakoriságát. A projektgazdák jelentéstételi kötelezettsége függ a projekt típusától és méretétől, a dokumentumot (előrehaladási jelentés) előírt gyakorisággal szüksége a támogató szervezet számára benyújtani.
- Adminisztráció - A munkaszervezet kialakítja az időközi beszámolók és kifizetési kérelmek elkészítésének rendjét, a források és költségek nyomonkövetésének rendszerét.

Indikátorok mérése:

Az indikátorokat a ÉBfE HACS által támogatott fejlesztések száma és a projektgazdák megvalósított fejlesztései által elért eredmények adják. A támogatott projektekkel kapcsolatos mutatót az ÉBfE HACS nyilvántartása szolgáltatja, illetve a projektgazdák a TO-ban rögzítésre kerülő módon és gyakorisággal szolgáltatnak információt a megvalósított projektjeik eredményes előrehaladásáról.

A projektgazdák adatszolgáltatása az indikátorok mérése és beazonosítása érdekében kiterjed

- a projekt fizikai megvalósulására,

- a projekt költségek alakulására,
- az előírt esélyegyenlőségi intézkedések teljesülésére,
- egyéb a felhívásban szereplő, és a stratégia, illetve a projekt megvalósítása szempontjából releváns információkra, mint például: partnerségben megvalósított programok száma, résztvevőre vonatkozó egyéb mutatók stb.,

Tervezett monitoring eszközök:

- A projektgazdák által kitöltött kérdőívek, vagy interjúk.
- A pályázatokkal, végrehajtással kapcsolatos alapadatok.
- Az egyes pályázati ablakokon belül fókuszcsoportos interjúk, vagy workshopok.
- Reflexiók műhelymunkák a munkaszervezet, illetve a szorosan együttműködő hálózati szereplők részvételével.

10.2. Az indikátorok megadása

Indikátor neve	Indikátor leírása	Indikátor mértékegysége	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Képzésben, tanácsadásban, ismeretcsereben résztvevők száma	R.1PR A teljesítmény javítása ismeretek és innováció révén: A fenntartható gazdasági, társadalmi, környezeti, éghajlattal és az erőforrások hatékonyságával kapcsolatos teljesítmény javítása érdekében tanácsadásban részesülő, illetve képzésben, ismeretcsereben vagy az európai innovációs partnerség KAP által támogatott operatív csoportjaiban részt vevő személyek száma	személyek száma	-	-	-	4	-	-	-
Termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok száma	R.10PR Az ellátási lánc szervezetségének javítása: A KAP keretében támogatott termelői csoportokban, termelői szervezetekben, helyi piacokon, rövid ellátási láncokban és minőségrendszerekben részt vevő gazdaságok aránya	gazdaságok száma	-	-	-	-	-	-	-
Kiépített megújuló energiatermelő kapacitás	R.15 A mezőgazdaságból, erdőszetből, valamint egyéb megújuló forrásokból származó megújuló energia: Támogatott beruházások a megújulóenergia- termelés kapacitásbővítésébe, a biomassza-alapú energiák termelését is beleértve (kW)	kilowatt	-	-	-	-	-	-	-
	Napelemes fejlesztések		-	-	-	1	-	-	-

	<i>Biomassza</i>		-	-	-	-	-	-	-
	<i>Egyéb</i>		-	-	-	-	-	-	-
Új munkahelyek száma	<i>R.37 Növekedés és munkahelyteremtés a vidéki térségekben: KAP-projektek keretében támogatott új munkahelyek (önfoglalkoztatás is, de a projekt kiépítéséhez szükséges munka nem)</i>	<i>teljes munkaidős egyenérték</i>	0	0	0	5	5	5	5
A KAP támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok száma	<i>R.39 A vidéki gazdaság fejlesztése: A KAP keretében nyújtott támogatással fejlesztett vidéki gazdaságok, köztük a biomassza alapú gazdaságok száma</i>	<i>gazdaságok száma</i>	-	-	-	-	-	-	-
A támogatott „okos falu” stratégiák száma	<i>R.40 A vidéki gazdaság okos átmenete: A támogatott „okos falu” stratégiák száma</i>	<i>„okos falu” stratégiák száma</i>	-	-	-	-	-	-	-
A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság száma	<i>R.41PR Összeköttetés teremtése Európa vidéki térségei között: A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP-támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya</i>	<i>fő</i>	-	-	-	-	-	-	-
Rendezvényeken résztvevők száma + felzárkóztatási projektek érintettjeinek száma	<i>R.42 A társadalmi befogadás előmozdítása: A társadalmi befogadást célzó, támogatásban részesülő projektekkel érintett személyek száma</i>	<i>fő</i>	-	-	-	-	-	-	-
Beszerzett eszközök száma	<i>A projekt keretében beszerzett eszközök száma</i>	<i>db</i>	0	0	0	25	25	25	25
Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma	<i>Fejlesztéssel érintett vállalkozások száma</i>	<i>db</i>	0	0	0	25	25	25	25
Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma	<i>Fejlesztéssel érintett önkormányzatok száma</i>	<i>db</i>	0	0	0	15	15	15	15
Fejlesztéssel érintett szervezetek száma	<i>Fejlesztéssel érintett szervezetek száma</i>	<i>db</i>	0	0	0	29	29	29	29
Megvalósult rendezvények száma	<i>A projekt keretében megvalósult rendezvények száma</i>	<i>db</i>	0	8	25	18	0	0	0

11. Indikatív pénzügyi terv

a) A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (Ft)

Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen	%
1.	Vállalkozások fejlesztésének támogatása az Éltető Balaton-felvidék területén	0	14 242 914	56 971 658	71 214 572	0	142 429 144	30
2.	Közösségi célú fejlesztések támogatása az Éltető Balaton-felvidék területén	0	12 567 277	50 269 110	62 836 387	0	125 672 774	27
3.	Komplex szakmai projektek támogatása az Éltető Balaton-felvidéken	0	3 000 000	47 000 000	50 000 000	0	100 000 000	21
4.	Élményprogramok az Éltető Balaton-felvidéken	0	4 050 000	32 360 000	44 579 121	0	80 989 121	17
5.	Saját projekt: Vidéki Fiatalok Fenntartható Jövője - Éltető Fecskeház Program	0	-	11 820 000	11 816 662	0	23 636 662	5
Összesen		0	33 860 192	198 420 767	240 446 742	0	472 727 701	100

b) A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (Ft)

	2023	2024	2025	2026	2027	Összesen
Működési költségek	0	24 473 040	24 313 040	23 061 000	20 236 920	92 084 000
Animációs költségek	0	12 240 000	12 240 000	12 240 000	12 240 000	49 120 000
Egyéb tervezett bevételek	0	4 500 000	4 500 000	4 500 000	4 500 000	18 000 000
Összesen	0	41 213 040	41 213 040	39 801 000	36 976 920	159 204 000

Az ÉBfE az előírásoknak megfelelően, az indikatív fejlesztési forrás keretének 23 %-át kívánja a működési költségeire fordítani a 2023-2027-es programozási időszakban, így a HFS megvalósításának időszakában (5 év) 141,2 millió Ft felhasználása került betervezésre. A támogatásból működési és animációs célra rendelkezésre álló összeget saját forrásból szükséges kiegészíteni a működési tevékenységek biztosítása, a szakemberek megtartása és a szakmai programok magas szintű megvalósítása érdekében. Az előirányzott forrás terhére az ÉBfE HACS elsődlegesen a béreket és járulékait kívánja elszámolni, illetve a 15 %-os átalányt, valamint a szakmai programokhoz kapcsolódó szolgáltatások egy részét és néhány új irodai eszköz beszerzését. Az említett működéséhez szükséges további költségeket saját bevételből tervezi finanszírozni az Egyesület.

Az Egyesület egyéb bevételei tagdíjból és a védjegy program bevételeiből származnak, melyek összege átlagosan 4-5 millió Ft/év. Az ÉBfE szervezetének köztartozása nincs, gazdálkodása átgondolt, kiegyensúlyozott. A jelenleg rendelkezésre álló önerő felhasználását saját beruházásra és szakmai programok megvalósítására tervezi felhasználni a szervezet.

MELLÉKLETEK

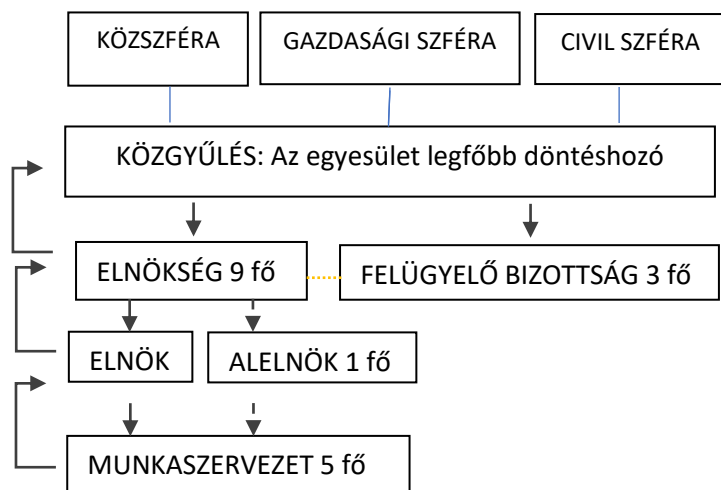
- 1. számú melléklet**   **Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület HACS összetételének részletes bemutatása**

- 2. számú melléklet**   **Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesülethez beérkezett, a 2023-2027-es programozási ciklusra vonatkozó projektötlet adatlapok kiértékelése**

- 3. számú melléklet**   **Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területe és lakosság száma**

- 4. számú melléklet**   **Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület településeinek járások szerinti besorolása**

- 5. számú melléklet**   **Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesülethez tartozó térség térszerkezeti, környezeti adottságainak, a társadalom állapotának és a terület gazdasági mutatóinak alátámasztó ismertetése**

- 6. számú melléklet**   **Kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása**

- 7. számú melléklet**   **Egyéb, a HACS által megvalósított projekt ismertetése**

- 8. számú melléklet**   **Fotódokumentáció**

- 9. számú melléklet**   **Felhasznált forrásmunkák jegyzéke**

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület HACS összetételének részletes bemutatása

a) A HACS összetétele

A KAP ST (Közösségi Agrárpolitika Stratégiai Terv) szerinti HACS feladatait végző jogi személy az "Éltető Balaton-felvidékért Egyesület". A "LEADER Akciócsoport" címet a 2007-2013-as programozási időszakban elnyert nonprofit szervezet az alapításától kezdve, azaz 2008. augusztus 6. óta egyesületi formában működik, és jelenleg 338 tagja van.

Az Egyesület Szervezeti felépítése

Tagság (szférák), közgyűlés

Az Egyesületnek pártoló és rendes tagjai lehetnek. A tag személyére az Egyesület tagjai és az Elnökség javaslatot tehetnek. A felvételi eljárás a tagjelölt belépési nyilatkozatának az Elnökséghez eljuttatásával kezdődik, amelyhez csatolni szükséges az Egyesület legalább 2 tagjának írásos ajánlását. Az Egyesületnek tagja lehet minden olyan természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, aki egyetért az Egyesület céljaival, elfogadja az alapszabályt, rendszeresen fizeti a tagdíjat és felvételéhez az Egyesület megjelölt tagságának többsége hozzájárul. Az Egyesületnek természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság pártoló és rendes tagjai lehetnek.

Egyesületi tagdíjak 2023. évben:

Rendes tagok:

- önkormányzatok 30 000 Ft/év
- vállalkozók 15 000 Ft/év
- civil szervezetek 10 000 Ft/év

Pártoló tagok: 20.000 Ft/év

Az Egyesület szervei:

- Közgyűlés
- Elnökség
- Elnök
- Munkaszervezet vezető
- Munkaszervezet
- Felügyelő bizottság

Az Egyesületet működésével kapcsolatos tevékenységeket a Munkaszervezet látja el.

A Közgyűlés

Az Egyesület döntéshozó szerve a Közgyűlés, amely a tagok összességét jelenti. A jelenlegi összes 338 tagból, 207 tag a gazdasági, 53 tag a közszférát, 78 tag a civil szektort képviseli. Előírás, hogy az Elnökségben a nem közszférához tartozó szervezetek által delegáltak aránya elérje a minimum 60%-ot. A Közgyűlés évente legalább egy alkalommal ülésezik. Az Egyesület Közgyűlésének munkájában minden tag bekapcsolódhat, egyéb ülésein, rendezvényein részt vehet, felszólalhat, szavazati jogával élhet, javaslatokat, indítványokat tehet, igénybe veheti az Egyesület szolgáltatásait, élhet a tagságot megillető kedvezményekkel, illetve jogosult betekinteni az Egyesület irataiba.

b) A HACs döntéshozó testületének bemutatása

Elnök, Alelnökök, Elnökség

Az Egyesületet az Elnök képviseli, aki ellátja az Egyesület képviseletét hatóságokkal, bíróságokkal és harmadik személyekkel szemben. Az elnök képviseleti jogát önállóan, korlátozás nélkül gyakorolja. Az egyesület vezető tisztségviselőjét, dr. Rédei Zsoltot a Közgyűlés 2021.10.21-én választotta meg.

Az Alelnök az Elnök általános helyettese. 2021. évtől az alelnöki tisztséget Tóbel János tölti be, aki az Elnök által adott meghatalmazás alapján, helyettesi minőségében mindenre kiterjedően, teljes körűen gyakorolhatja az elnöki jogokat. Az Elnökség az Egyesület általános hatáskörű végrehajtó, ügyvezető szerve, amely gondoskodik az Egyesület alapszabályi rendelkezéseinek, közgyűlési határozatainak végrehajtásáról, szervezi és irányítja az Egyesület működését. Az Elnökség feladata a szervezetet és a térséget érintő fejlesztési irányok, stratégiai döntések meghozatala is.

Az Egyesület az elnökét és elnökségét 5 évre választja. Az összesen 9 tagból álló elnökségben minden szektor egyenlő arányban jelenik meg, hiszen 3 tag az üzleti szektort, 3 tag a civil szektort, 3 tag pedig a köz szférát képviseli. Nemek szerinti bontásban 3 fő (33%) nő, akik közül 1 fő 40 év alatti fiatal korosztályt is képviseli, illetve 6 (67%) fő férfi végez elnökségi munkát. Az egyesület elnöksége az operatív döntéshozó, irányító és ellenőrző szerv felel a Helyi Fejlesztési Stratégia tervezés koordinálását végző Tervezői Csoport létrehozásáért, a HFS összeállításáért, majd a végrehajtás folyamatos értékeléséért.

Az ÉBfE Elnökségi tagok listája 2023. évben:

- dr. Rédei Zsolt elnök (gazdasági szféra)
- Tóbel János alelnök (gazdasági szféra)
- Farkas Béla (gazdasági szféra)
- Hoffner Tibor (civil szféra)
- Kommendánt Irén (közszféra)
- Oszkai Réka (civil szféra)
- Stumpf Rebeka (közszféra)
- Simon György (közszféra)
- Szendrei Szilárd (civil szféra)

Felügyelő Bizottság (FEB)

A Közgyűlés az Egyesület működésének és gazdálkodásának ellenőrzése céljából Felügyelő Bizottságot hozott létre. A Felügyelő Bizottság csak a Közgyűlésnek alárendelt testület. A Felügyelő Bizottság elnökét tagjait a Közgyűlés választja meg, nyílt szavazással, a jelenlévő tagok kétharmados szavazattöbbségével, az elnökség megválasztásával egyidejűleg, szintén 5 évre. A Felügyelő Bizottság a Közgyűlésen beszámol tevékenységéről.

Az ÉBfE FEB tagok listája:

- Kiss Attila (gazdasági szféra)
- Sövényházi Balázs (közszféra)
- Dobosi Győző (gazdasági szféra)

Helyi Bíráló Bizottság (HBB)

Az Egyesület az Alapszabályában nem rendelkezik bíráló bizottság, mint külön szervezeti forma létrehozásáról, így az ÉBfE esetében az Elnökség és a HBB ugyanazokat a személyeket jelenti. A HBB tagok közül, a HBB tagsága választ elnököt és egy alelnököt egyszerű szótöbbséggel, nyílt szavazással. Az elnök akadályoztatása esetén az alelnök jár el a HBB képviseletében. A HBB elnökségi tagok az egyesület alapszabály szerinti ellátják elnökségi, irányítási feladataikat, a HBB tagjaiként pedig a HFS-re épülő LEADER program keretén belül hozzák meg döntéseiket. A HBB

felelős a pályázatok kiválasztási kritériumainak vizsgálatáért, az objektív kritériumrendszer mentén a támogatásra javasolt pályázatok kiválasztásáért. A HBB a pályázatok támogathatóságáról a felhívások felfüggesztése után fog dönteni, a munkaszervezet pályázatkezelési és értékelési tevékenységét követően. A HBB igény szerint fog ülésezni.

Az ÉBfE HBBtagok listája 2023. évben:

- dr. Rédei Zsolt elnök (gazdasági szféra)
- Tóbel János alelnök (gazdasági szféra)
- Farkas Béla (gazdasági szféra)
- Hoffner Tibor (civil szféra)
- Kommendánt Irén (közsféra)
- Oszkai Réka (civil szféra)
- Stumpf Rebeka (közsféra)
- Simon György (közsféra)
- Szendrei Szilárd (civil szféra)

A Tervezői Csoport taglistája, illetve a szakemberek működési, gyakorlati szakterületeik

Név	Képviselet szervezet	Szakterület(ek)
dr. Rédei Zsolt	egyéni ügyvéd	jog, mezőgazdaság, gazdálkodás, településvezetés, tervezés, közigazgatás, közbeszerzés, településfejlesztés
Tóbel János	egyéni vállalkozó	közigazgatás, vállalkozás, településfejlesztés, turizmus
Farkas Béla	egyéni vállalkozó	vállalkozás, kereskedelem
Komendánt Irén	Bébic Szociális Szövetkezet	közigazgatás, pénzügy, vállalkozás, településfejlesztés
Simon György	Monoszló Község Önkormányzat	közigazgatás, településfejlesztés
Hoffner Tibor	Közép-dunántúli Szövetség az Ifjúságért	civil szféra, közigazgatás, közösségfejlesztés, projektmenedzsment, szervezetvezetés
Szendrei Szilárd	Tótvázsonyi Ifjúsági Egyesület	közigazgatás, civil szféra, média, településfejlesztés
Kiss Attila	Tonus Peregrinus Egyesület	közigazgatás, pénzügy, vállalkozás, településfejlesztés, civil szféra
Stumpf Rebeka	Taliándörögdi Község Önkormányzata	közigazgatás, civil szféra, média, településfejlesztés
Oszkai Réka	Famulus Vidékfejlesztési Egyesület	közigazgatás, pénzügy, vállalkozás, településfejlesztés, civil szféra
Dobosi Győző	Dobosi Pincészet	vállalkozás, kereskedelem, vendéglátás
Dr. Gallyas Igor	ProfitConsult – RegioTour Kft.	kommunikáció, marketing, üzletviteli tanácsadás
Nemes Gusztáv	Rural Bt.	szociológia, vidékfejlesztés, közösségfejlesztés, településfejlesztés
Bésán János	Peiba Kft.	helyi termék
Kandikó Rita	Fekete Sereg Ifjúsági Egyesület	közigazgatás, civil szféra, településfejlesztés, önkéntesség
Kovácsné Véber Eszter	Hálimba Község Önkormányzata	turizmus, közigazgatás, civil szféra, településfejlesztés
Kocsis Csaba	Ilona-Malom Bt.	közigazgatás, településfejlesztés, helyi termék
Fábry Szabolcs János	Nagyvázsony Község Önkormányzata – MNVH	közigazgatás, településfejlesztés, turizmus
Szabó Dániel	Dplus Studio Mérnöki Iroda Kft.	örökségvédelem, építészet
Fülöp Júlia	Egyéni vállalkozó	turizmus
Baranyi Piros	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	stratégiai tervező-elemző munkatárs
Kancsal Zsuzsanna	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	tervező-elemző munkatárs
Mészáros-Harta Annamária	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	munkaszervezet vezetője

Orbáné Polgár Zsanett	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	munkaszervezet tagja
Molnár Henriett	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	munkaszervezet tagja

c) A HACS tervezett munkaszervezeti felépítésének bemutatása

Munkaszervezet

A munkaszervezet 1 fő, heti 40 órában foglalkoztatott felsőfokú végzettséggel rendelkező munkaszervezet vezetőből, 2 fő felsőfokú végzettséggel rendelkező stratégiai tervező, elemző munkatársból és 2 fő középfokú végzettségű projekt koordinátorból tevődik össze. A munkaszervezet munkatársai kimagasló szakmai tudással rendelkeznek, mivel már-2010. év óta vesznek részt helyi a LEADER program végrehajtásában. A HFS tervezéséhez kapcsolódóan 2023. évben a munkaszervezethez csatlakozott 2 fő stratégiai tervező-elemző munkatárs, (1 fő heti 36 órában és 1 fő heti 25 órában foglalkoztatott szakember), akik több, mint 20 éves szakmai tapasztalattal rendelkeznek releváns területen.

Az Egyesület munkaszervezetének feladata, a térségi animáció, tájékoztatás, projektgenerálás és általános tájékoztatási tevékenység, továbbá a projektekkel kapcsolatos szükséges adminisztratív, pénzügyi feladatok ellátása, a támogatási kérelmek feldolgozása és értékelése az intézkedésekben meghatározott pontozási szempontrendszer alapján, illetve a HFS előkészítése folyamán a projektadatokat/projektadatlapok begyűjtése és a HFS tervezéssel kapcsolatos rendezvények megszervezése, dokumentálása, a HFS összeállításában való aktív részvétel.

A munkaszervezet az Egyesület székhelyén található irodában, Sümeg, Váralja utca 6. szám alatt végzi tevékenységét hétköznap 8-16 óra között, felmerülő igények esetén külső helyszíneken is történik munkavégzés. Sümeg városa a mikrotérség közigazgatási, szolgáltatási, oktatási, gazdasági és közlekedési központja, így az iroda megközelíthetősége jónak mondható, átlagosan 40 perc az illetékeségi terület településeit figyelembe véve.

Az ÉBFe saját tulajdonában lévő irodaépülete lehetőséget biztosít a napi munkavégzéssel járó feladatok teljesítésére, az ügyfélfogadásra és a különböző fórumok, tervezői munkacsoport ülések, elnökségi ülések, rendezvények

Fent részletezett egyesületi szabályoknak és kompetenciáknak megfelelően az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület, LEADER Helyi Akciócsoport a következő pontok szerint kívánja végrehajtani Helyi Fejlesztési Stratégiáját:

- Az elnökség és a Tervezői Csoport (TCS) közösen meghatározza a pályázati célok kidolgozásának módját és ütemezését.
- A meghatározott ütemezésnek és módszernek megfelelően a TCS kidolgozza a pályázati célokat, a folyamatról a HFS készítéséhez hasonló módon folyamatosan tájékoztatja és szükség szerint bevonja a helyi szereplőket, szakértőket.
- A HACS a TCS közreműködésével és az Elnökség határozatával dönt a pályázati kiírásokról és legitimálja azokat.
- A kérelmek esetében a döntéshozó testület szerepét a HBB tölti be.
- A megjelent pályázati felhívás kapcsán az Egyesület aktív tájékoztató kampányba kezd (közvetítés honlapon, média tájékoztatása, fórum időpontok meghirdetése, animációs események stb.).
- Az Egyesület képviselői széles körben meghirdetett tájékoztató fórumok keretében bemutatják a HFS valamennyi intézkedéséhez tartozó pályázati felhívást.
- Az Egyesület munkatársai személyre szabott, folyamatos tanácsadási lehetőséget biztosítanak a helyi felhívásokkal kapcsolatosan az Egyesület irodájában előre egyeztetett időpontokban, továbbá igény szerint az Akciócsoport területéhez tartozó településeken is.
- A HACS munkaszervezete gondoskodik a beérkezett pályázatok vizsgálatáról, hiánypótlásáról, valamint a teljes döntés előkészítés folyamatáról. Az értékelést az ÉBFe HACS munkatársai végzik, külsős értékelők nem vesznek részt a folyamatban.
- A támogatási kérelmek támogató határozatot a HBB pozitív döntését követően kaphatnak a munkaszervezet közreműködésével.
- A pályázat eredményéről a pályázók ügyfélkapun keresztül szereznek tudomást.
- A támogatott pályázatok projektgazdái az Egyesület folyamatos személyre szabott tanácsadással segítik.
- A projekt megvalósítását követően a nyertes projektek részletes bemutatását honlapján tervezi a HACS kivitelezni a beérkezett beszámolók alapján.

-A pályázat minden lépése dokumentálásra kerül. Kulcsfontosságú dokumentum a HBB ülésről készült jegyzőkönyv, amely a döntéssel kapcsolatos minden fontos információt kell, hogy tartalmazzon a szövegezésében, illetve mellékletei között.

Az értékelés folyamata

A HFS-re alapozott, HACs által kidolgozásra kerülő felhívások az IH jóváhagyása után megjelenésre kerülnek. A meghirdetett felhívásokra beérkezett kérelmek elbírálásának menetét a HBB eljárásrend szabályozza.

1. Kötelező előzetes konzultáció:

A helyi felhívások megjelentetésének szakaszában nyilvánosan meghirdetésre kerülnek az adott intézkedésre irányuló pályázatok beadásának módja és ideje. A pályázati kérelem benyújtásának előfeltétele az igazolt és érvényes egyesületi tagság és a pályázati adatlap határidőben, formai értékelés szempontjainak megfelelő módú benyújtása.

2. Támogatási kérelmek:

A helyi támogatási kérelmet kizárólag elektronikus úton, (az ügyfél-nyilvántartási rendszerben kérelemre nyilvántartásba vett ügyfél) ügyfélkapun keresztül lehet benyújtani. Ezen időszak alatt az értékelési határnapokig benyújtásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra. Ha a támogatásra rendelkezésre álló kötelezettségvállalási keret kimerül - ideértve a felhívás keretösszegének csökkentését is -, vagy annak kimerülése előre jelezhető, a HACs a benyújtási határidő előtt a benyújtás lehetőségét felfüggesztheti vagy a felhívást lezárhatja, és az erről szóló tájékoztatást közzéteszi a honlapján. Szakaszos elbírálás alkalmazása esetén a benyújtási lehetőség felfüggesztése vagy lezárása csak a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját követő naptól lehetséges. A helyi támogatási kérelmek elbírálása szakaszos. A HBB a kérelemre vonatkozó támogató vagy elutasító javaslatot a kérelmek az adott felhívásban előírt értékelési szempontoknak való megfelelés szerinti - sorrendje alapján tesz.

A felhívások keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, a felhívásban és mellékleteiben, valamint az ÁUF-ben foglalt feltételeknek, továbbá a felhívásban részletezett kritériumoknak.

3. Tartalmi értékelés:

A tartalmi értékelési szempontokat a felhívások adott mellékletei részletesen tartalmazzák. Az értékelési szempontok megnevezése, az adott részpontoszám mellett feltüntetésre kerül az értékeléshez szükséges alátámasztó dokumentum megnevezése is, melyet a kérelem benyújtásakor csatol a pályázó. A maximálisan adható pontszám minden esetben 100 pont, a minimális ponthatár 50 pont. Ha a kérelmező nem éri el a minimális ponthatárt, kérelme elutasításra kerül. A beérkezett kérelmek támogatottságának ponthatárát az adott felhívásra rendelkezésre álló forráskeret alapján a HBB ülésen határozzák meg a küldöttek.

d) A működés fizikai feltételeinek rendelkezésre állása és fenntartása

A munka végzéséhez szükséges minimális irodai felszerelés és infrastruktúra, iroda technikai eszközök az ÉBfE HACs rendelkezésére állnak. Az iroda összesen 90 m². A saját tulajdonú ingatlan alapterülete elegendőnek mondható, lehetőség van 15-20 fős megbeszélések megtartására a kifejezetten erre a célra kialakított tárgyaló helyiségben. Az iroda rendelkezik a napi munkavégzéshez szükséges 4 munkaállomást magába foglaló helyiséggel, mindezek felül pedig lehetőség van további 2 munkaállomás telepítésére is. Konyharész, vizesblokk és raktározásra alkalmas helyiség szintén megtalálható az épületben. Az iroda az Arculati szabályoknak megfelelően működik.

Az iroda a HACs saját tulajdona, így az épület rezszi költségeit és a fenntartásával kapcsolatosan felmerülő további állandó költségeit a szervezet az éves költségvetésének terhére számolja el.

A napi működéshez kapcsolódó további költségek, mint például takarítás, informatikai eszközök karbantartása, további telekommunikációs költségek, egyéb ügyviteli költségek gondos pénzügyi tervezést követően eseti, vagy folyamatos szolgáltató szerződések keretében oldja meg az Akciócsoport, szintén az éves költségvetés terhére.

Az ügyintézői, animációs és projektgenerálási tevékenységhez kapcsolódó követelményeket akciócsoportunk irodája teljesíti. A feltételek biztosításának költségeit térségi szereplők, egyesületi tagjaink támogatásával, továbbá a HACs működési forrásainak felhasználásával biztosítjuk. A 2023-2027-es programozási időszakban rendelkezésre álló működési és animációs költségeket az éves tagdíjbevételek egészíti ki, mely kb. 5.000.000 Ft. Ez a forrás fedezi az iroda technikai és személyi feltételeinek biztosítását.

2. számú melléklet

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesülethez beérkezett, a 2023-2027-es programozási ciklusra vonatkozó projektötlet adatlapok kiértékelése

Az ÉBfE részére megküldött 104 db helyi fejlesztési ötletet tartalmazó adatlap alapján megállapítható, hogy az öt járásban külön-külön nyilvántartott tagok arányszáma és beérkezett projekt ötletek területi eloszlása hasonló arányú, azonban az is jól látható, hogy az Ajkai, Tapolcai és a Veszprémi járás területéről a tagok számához viszonyítva több projekt ötlet érkezett be, míg a Sümegi és a Balatonfüredi járás tagjai úgy tűnik visszafogottabban reagáltak, ami a beérkező projektötletek mennyiségét illeti. Ugyanakkor két járás esetén (Sümegi és Balatonfüredi) összességében több tag küldött be projektötletet, míg a másik három járás területén viszont jellemző volt, hogy tagonként több projekt ötlet is benyújtásra került.

	A	B	C	D	E
Járas	Egyesületi tagok aránya a teljes tagsághoz viszonyítva	Beküldő szervezetek aránya	Beérkezett projekt ötlet aránya	Eltérés a beküldő szervezetek és tagok aránya között (D=B-A)	Eltérés a beérkezett projektötletek aránya és a tagok a aránya között (E=C-A)
Ajka	6 %	11 %	13 %	5 %	7 %
Balatonfüred	31 %	23 %	19 %	-8 %	-12 %
Sümeg	38 %	34 %	30 %	-4 %	-8 %
Tapolca	4 %	6 %	8 %	1 %	4 %
Veszprém	22 %	26 %	30 %	4 %	8 %
%	100 %	100 %	100 %		
Összesen		70 szervezet	104 db projektötlet		

A beküldők jellemzően beruházási típusú fejlesztésekben gondolkodnak (88 %), majd sorban ezt a közösségi célú programok, rendezvények szervezésére irányuló projekt ötletek követik, végül pedig a szolgáltatások, pl. marketing, képzések fejlesztése jelent meg a helyi igények között.

Tervezett tevékenységek	Beérkezett projektötlet száma	Beérkezett projektötlet aránya
építés	51 db	49 %
eszköz	35 db	34 %
program, rendezvény,	11 db	11 %
marketing és egyéb szolgáltatás	7 db	6 %
Összesen	104 db*	100 %

*2023.10.09-i adatok alapján

A szférák eloszlását tekintve a gazdasági szereplők a legaktívabbak, bár ez az aktivitás elmaradt a létszámukhoz viszonyítva. A közszféra magasabb arányban jelentkezett projektötletekkel, azonban ez csak azon néhány önkormányzatnak köszönhető, akik több projektötlettel is jelentkeztek.

Szféra	Egyesületi tagok aránya adott szférában	Projektötlete beküldő SZERVEZETEK szféránkénti aránya	Beérkezett PROJEKTÖTLETEK szféránkénti aránya
közszféra	17 %	21 %	27 %
civil szervezet	22 %	20 %	21 %
gazdasági szereplő	61 %	59 %	52 %
Összesen	100 %	100 %	100 %

2. számú melléklet

A beérkezett projektötletek tervezett cél szerinti besorolását az alábbi táblázat szemlélteti:

Tervezett fejlesztés cél szerinti besorolása	helyi termékek és/vagy szolgáltatások fejlesztése	46 db	10 %
	környezettudatos, fenntarthatóságot elősegítő fejlesztés	42 db	9 %
	helyi programok, rendezvények megvalósítása	38 db	8 %
	turisztikai fejlesztés	38 db	8 %
	helyi szereplők együttműködésének támogatása	37 db	8 %
	közösségépítés, helyi identitás erősítése	35 db	7 %
	új munkahely(ek) létrehozása / munkahely(ek) megőrzésének elősegítése / önfoglalkoztatás ¹	34 db	7 %
	új termék/szolgáltatás létrehozása	34 db	7 %
	fiatalok helyben tartásának segítése, elvándorlás megelőzése	32 db	7 %
	szervezet/ humán kapacitás fejlesztése	23 db	5 %
	energiahatékonyság növelése	22 db	5 %
	helyi hagyományok megőrzése	21 db	4 %
	IT fejlesztés, digitalizáció	19 db	4 %
	helyi képzési programok megvalósítása	18 db	4 %
	védett természeti és/vagy kulturális érték megőrzése	12 db	2 %
	időskorú lakosság támogatása	11 db	2 %
	lakosság humán közszolgáltatáshoz való hozzájárulásának előmozdítása	6 db	1 %
	kedvezőtlen szociális helyzetben lévők felzárkóztatásának ösztönzése	6 db	1 %
	esélyegyenlőség, társadalmi befogadás javítása	6 db	1 %
	új mikro-, kisvállalkozás/ társadalmi vállalkozás indítása	2 db	0 %
egyéb	2 db	0 %	

PROJEKTÖTLET ADATLAP

2023-2027-es programozási ciklusra vonatkozó projektgeneráló kérdőív
az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület Helyi Fejlesztési Stratégiájának megalkotásához

1. Alapadatok

- Projektötlet nyújtok be az általam képviselt szervezet nevében
 Projektötlet javaslatot teszek egyéb térségi fejlesztésre

Kérjük csak egy lehetőséget válasszon!

Kitöltő neve:	
Elérhetőségek:	
Szervezet:	
Szervezetgazdálkodási formakódja (GFO kód):	
Szervezet székhelye:	

2. Szervezet besorolása:

Kérjük jelölje be szervezet típusát!

- adószámú magánszemély
 őstermelő
 egyéni vállalkozó
 mikrovállalkozás
 nonprofit gazdasági társaság
 szövetkezet
 szociális szövetkezet
 civil szervezet
 egyházi szervezet
 önkormányzat
 egyéb szervezet: .....

3. Fejlesztési elképzelés, projektjavaslat címe:

.....
.....

4. Megvalósítás tervezett helyszíne (település):

.....

5. Tervezett tevékenységek:

Több tevékenység is bejelölhető a projektjavaslat alapján

- épület, építmény átépítés, bővítés, felújítás, korszerűsítés
 eszközbeszerzés
 szolgáltatás beszerzése
 program, rendezvény előkészítése és megvalósítása
 tudásmegosztó programok előkészítése és megvalósítása
 egyéb: .....

2. számú melléklet

Éltető Balaton-felvidékért Egyesület

8330 Sümeg, Váralja u. 6. www.eltetobalatonfelvidek.hu

Tel: 87/350-111; Mobil: 70/654-3277

e-mail: kozpont@balatonleader.hu

6. Projektötlet rövid, tényszerű bemutatása

(Kérjük, hogy külön térjen ki a projektötlet

- előkészítettségének,
- újszerűségének,
- a partnerség kialakításának és
- megvalósítás tervezett időpontjának ismertetésére!)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Tervezett fejlesztés cél szerinti besorolása

Több cél is bejelölhető a projektjavaslat alapján

- új munkahely(ek) létrehozása / munkahely(ek) megőrzésének elősegítése / önfoglalkoztatás
- új termék/szolgáltatás létrehozása
- új mikro-, kisvállalkozás/ társadalmi vállalkozás indítása

- helyi termékek és/vagy szolgáltatások fejlesztése
- helyi programok, rendezvények megvalósítása
- helyi képzési programok megvalósítása
- helyi szereplők együttműködésének támogatása
- helyi hagyományok megőrzése

- szervezet/ humán kapacitás fejlesztése
- lakosság humán közszolgáltatáshoz való hozzájárulásának előmozdítása
- fiatalok helyben tartásának segítése, elvándorlás megelőzése
- időskorú lakosság támogatása
- kedvezőtlen szociális helyzetben lévők felzárkóztatásának ösztönzése
- esélyegyenlőség, társadalmi befogadás javítása
- közösségépítés, helyi identitás erősítése

- turisztikai fejlesztés
- védett természeti és/vagy kulturális érték megőrzése

- IT fejlesztés, digitalizáció
- környezettudatos, fenntarthatóságot elősegítő fejlesztés
- energiahatékonyság növelése
- egyéb: .....

8. Projektötlet becsült költsége: nettó .....Ft / bruttó.....Ft

A határidők pontos betartás érdekében a Projektötlet Adatlapot kérjük 2023 augusztus 20. napjáig visszaküldeni a tervezes@balatonleader.hu címre.

Közös célunk a siker, köszönjük az együttműködésed!

Kelt.: .....

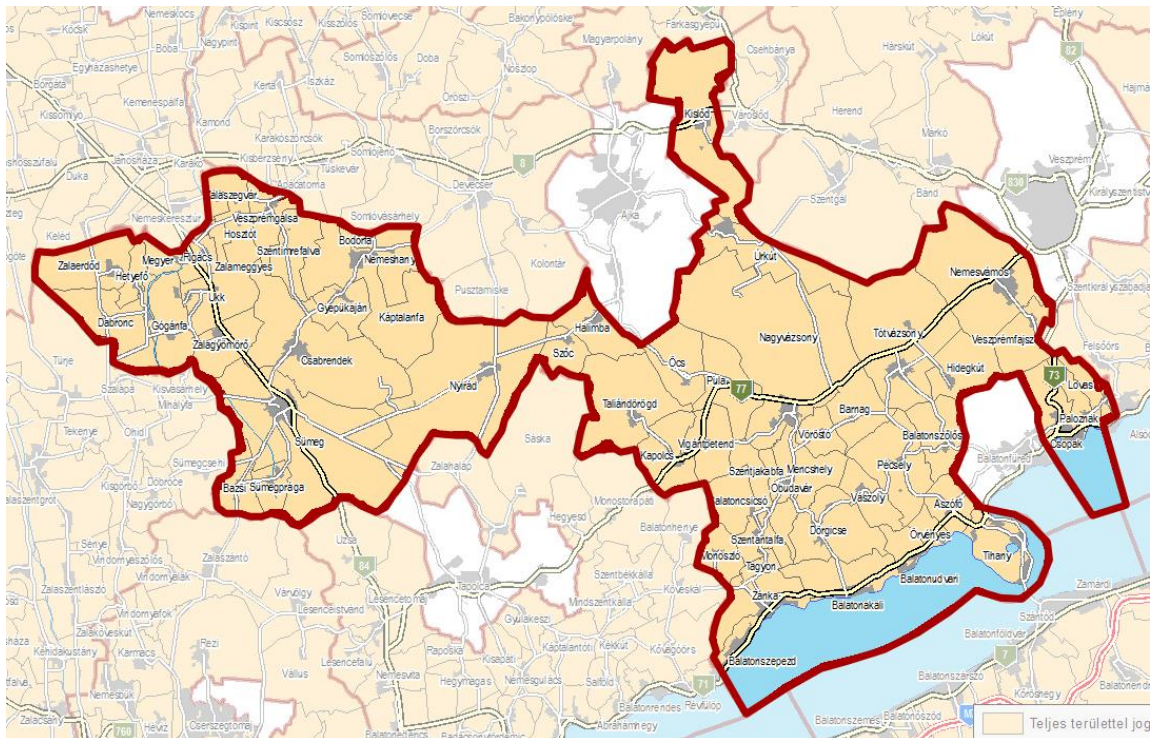
Aláírás: .....

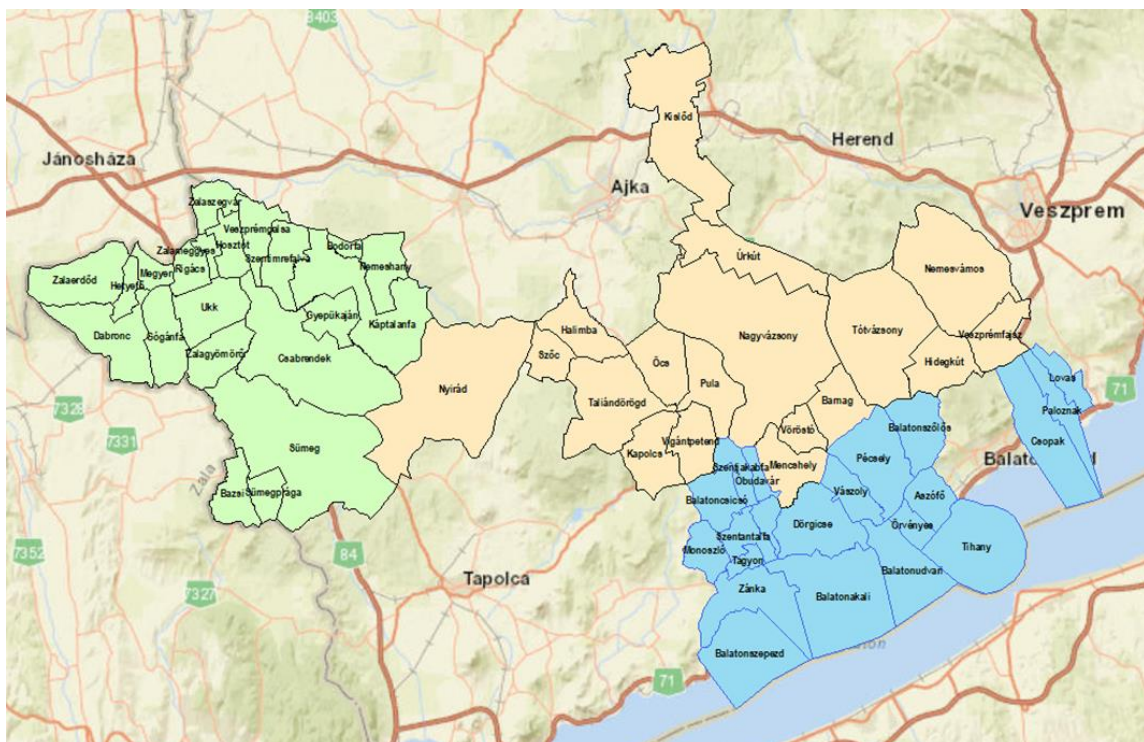
3. számú melléklet

Az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület működési területe és lakosság száma

Az Éltető Balaton- felvidék Egyesület működési területe:

Az Éltető Balaton- felvidék Egyesület mikrotérségei:

3. számú melléklet

Az Éltető Balaton- felvidék Egyesülethez tartozó települések listája és lakosság száma:

Sorszám	Település	Lakosság szám (fő) KSH 2022.01.01-i adatok	Vármegye	Járás
1.	Aszófő	422	Veszprém	Balatonfüred
2.	Balatonakali	696	Veszprém	Balatonfüred
3.	Balatoncsicsó	232	Veszprém	Balatonfüred
4.	Balatonszepezd	459	Veszprém	Balatonfüred
5.	Balatonszőlős	665	Veszprém	Balatonfüred
6.	Balatonudvari	350	Veszprém	Balatonfüred
7.	Barnag	110	Veszprém	Veszprém
8.	Bazsi	398	Veszprém	Sümeg
9.	Bodorfa	70	Veszprém	Sümeg
10.	Csabrendek	2944	Veszprém	Sümeg
11.	Csopak	2031	Veszprém	Balatonfüred
12.	Dabronc	343	Veszprém	Sümeg
13.	Dörgicse	270	Veszprém	Balatonfüred
14.	Gógánfa	832	Veszprém	Sümeg
15.	Gyepükaján	351	Veszprém	Sümeg
16.	Halimba	1139	Veszprém	Ajka
17.	Hetyefő	93	Veszprém	Sümeg
18.	Hidegkút	449	Veszprém	Veszprém
19.	Hosztót	53	Veszprém	Sümeg
20.	Kapolcs	418	Veszprém	Tapolca
21.	Káptalanfa	759	Veszprém	Sümeg
22.	Kislőd	1189	Veszprém	Ajka
23.	Lovas	533	Veszprém	Balatonfüred
24.	Megyer	31	Veszprém	Sümeg
25.	Mencshely	279	Veszprém	Veszprém
26.	Monoszló	98	Veszprém	Balatonfüred
27.	Nagyvázsony	1720	Veszprém	Veszprém
28.	Nemeshany	329	Veszprém	Sümeg
29.	Nemesvámos	3045	Veszprém	Veszprém
30.	Nyírad	1800	Veszprém	Ajka
31.	Óbudavár	48	Veszprém	Balatonfüred
32.	Öcs	174	Veszprém	Ajka
33.	Örvényes	153	Veszprém	Balatonfüred
34.	Paloznak	531	Veszprém	Balatonfüred
35.	Pécsely	558	Veszprém	Balatonfüred
36.	Pula	165	Veszprém	Veszprém
37.	Rigács	212	Veszprém	Sümeg
38.	Sümeg	5903	Veszprém	Sümeg
39.	Sümegprága	550	Veszprém	Sümeg
40.	Szentantalfa	536	Veszprém	Balatonfüred
41.	Szentimrefalva	150	Veszprém	Sümeg
42.	Szentjakabfa	112	Veszprém	Balatonfüred

3. számú melléklet

43.	Szóc	489	Veszprém	Ajka
44.	Tagyon	118	Veszprém	Balatonfüred
45.	Taliándörög	792	Veszprém	Tapolca
46.	Tihany	1409	Veszprém	Balatonfüred
47.	Tótvázsony	1383	Veszprém	Veszprém
48.	Ukk	290	Veszprém	Sümeg
49.	Úrkút	1887	Veszprém	Ajka
50.	Vászoly	292	Veszprém	Balatonfüred
51.	Veszprémfajs	261	Veszprém	Veszprém
52.	Veszprémgalsa	273	Veszprém	Sümeg
53.	Vigántpetend	179	Veszprém	Tapolca
54.	Vöröstó	119	Veszprém	Veszprém
55.	Zalaerdőd	203	Veszprém	Sümeg
56.	Zalagyömörő	415	Veszprém	Sümeg
57.	Zalameggyes	58	Veszprém	Sümeg
58.	Zalaszegvár	124	Veszprém	Sümeg
59.	Zánka	906	Veszprém	Balatonfüred
Lakosság szám összesen		40 398 fő		

Települések száma lakosság szám csoportok alapján:

Települések lakosság száma	Települések
100 fő alatti	7
100-500 fő közötti	30
500-1000 fő közötti	11
1000-2000 fő közötti	7
2000-3000 fő közötti	2
3000 fő feletti	2

A térség lakosság szám szerinti településcsoportjai:

Települések lakosság száma	Települések
100 fő alatti	Bodorfa, Hetyefő, Hosztót, Megyer, Monoszló, Óbudavár, Zalameggyes
100-500 fő közötti	Aszófő, Balatoncsicsó, Balatonszepezd, Balatonudvari, Barnag, Bazsi, Dabronc, Dörgicse, Gyepükaján, Hidegkút, Kapolcs, Mencshely, Nemesahany, Öcs, Örvényes, Pula, Rigács, Szentimrefalva, Szentjakabfa, Szóc, Tagyon, Ukk, Vászoly, Veszprémfajs, Veszprémgalsa, Vigántpetend, Vöröstó, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalaszegvár
500-1000 fő közötti	Balatonakali, Balatonszőlős, Gógánfa, Káptalanfa, Lovas, Paloznak, Pécsely, Sümegprága, Szentantalfa, Taliándörög, Zánka
1000-2000 fő közötti	Halimba, Kislőd, Nagyvázsóny, Nyirád, Tihany, Tótvázsony, Úrkút
2000-3000 fő közötti	Csopak, Csabrendek
3000 fő feletti	Nemesvámos, Sümeg

4. számú melléklet

Az Éltető Balaton- felvidékért Egyesület településeinek járások szerinti besorolása

A térség településeinek járás szerinti besorolása:

Járások neve	Járáshoz tartozó települések száma	Települések
Ajkai járás	6	Halimba, Kislőd, Nyirád, Öcs, Szőc, Úrkút
Balatonfüredi járás	20	Aszófő, Balatonakali, Balatoncsicsó, Balatonszepezd, Balatonszőlős, Balatonudvari, Csopak, Dörgicse, Lovas, Monoszló, Óbudavár, Örvényes, Paloznak, Pécsely, Szentantalfa, Szentjakabfa, Tagyon, Tihany, Vászoly, Zánka
Sümegei járás <u>Kedvezményezett járás a 290/2014.(XI.26.) Korm. rendelet alapján</u>	21	Bazsi, Bodorfa, Csabrendek, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Hosztót, Káptalanfa, Megyer, Nemeshany, Rigács, Sümeg, Sümegprága, Szentimrefalva, Ukk, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes, Zalaszegvár
Tapolcai járás	3	Kapolcs, Taliándörögd, Vigántpetend
Veszprémi járás	9	Barnag, Hidegkút, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Tótvázsony, Veszprémfajsz, Vöröstó

Térségi kedvezményezett települések a 105/2015. (IV.23.) Korm.rendelet 2. sz. melléklete szerint:

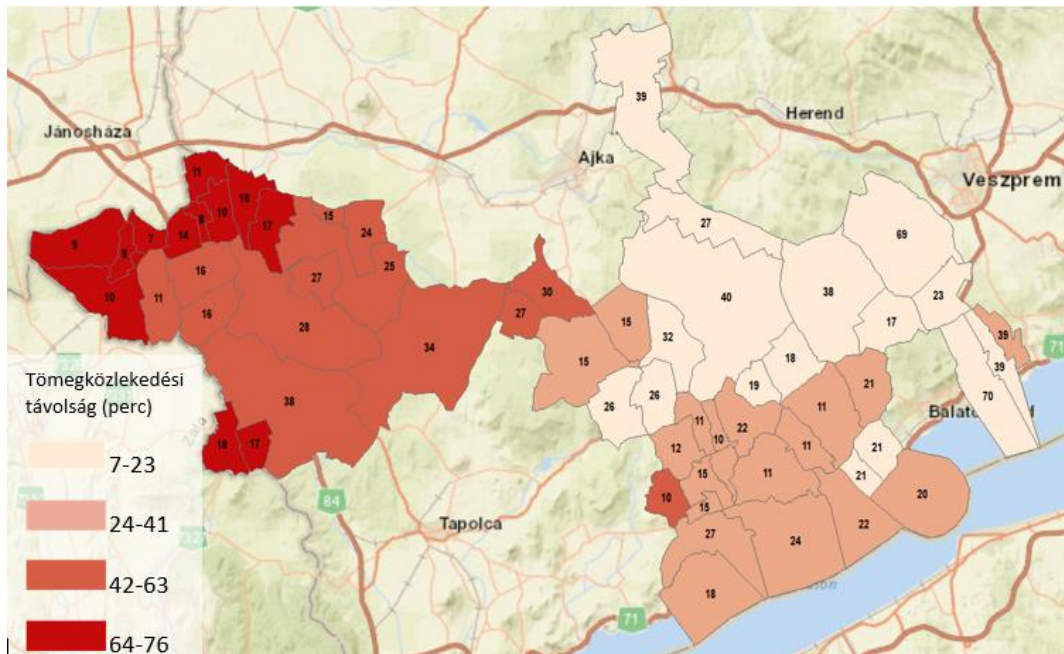
Járások neve	Járáshoz tartozó kedvezményezett települések száma	Kedvezményezett települések a 105/2015. (IV.23.) Korm.rendelet 2. sz. melléklet szerint
Ajkai járás	0	-
Balatonfüredi járás	2	Szentjakabfa, Tagyon
Sümegei járás	11	Bodorfa, Dabronc, Gógánfa, Gyepükaján, Hetyefő, Megyer, Szentimrefalva, Veszprémgalsa, Zalaerdőd, Zalameggyes, Zalaszegvár
Tapolcai járás	1	Vigántpetend
Veszprémi járás	1	Barnag

5. számú melléklet

Az Éltesítő Balaton- felvidékért Egyesülethez tartozó térség térszerkezeti, környezeti adottságainak, a társadalom állapotának és a terület gazdasági mutatóinak alátámasztó ismertetése

Térszerkezeti adottságok

Átlagos becsült menetidő megyeszékhely megközelítéséhez:

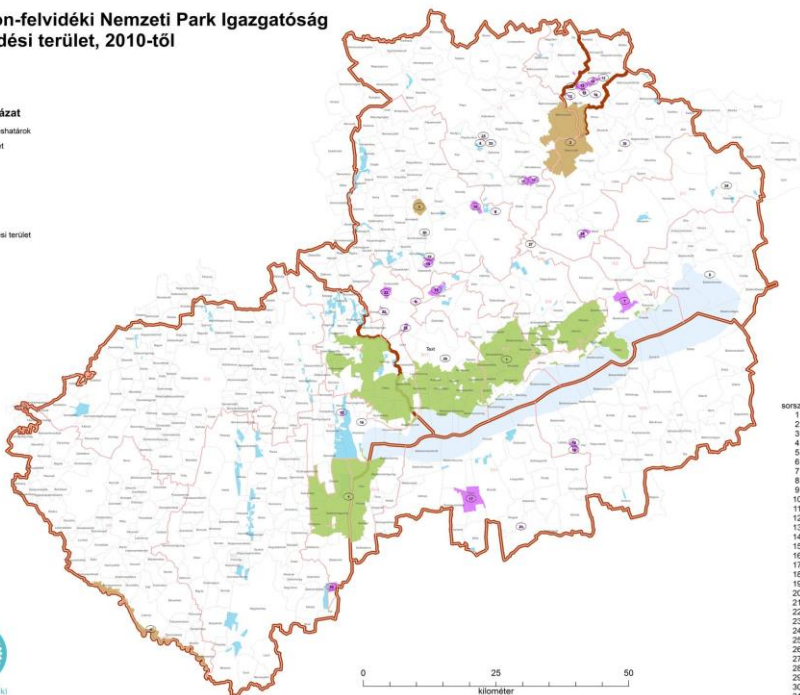
Környezeti adottságok

Balaton-felvidéki Nemzeti Park igazgatási területe:

Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési terület, 2010-től

Jelmagyarázat

- településhatárok
- örökségi terület
- NP
- TK
- TT
- lápok
- működési terület

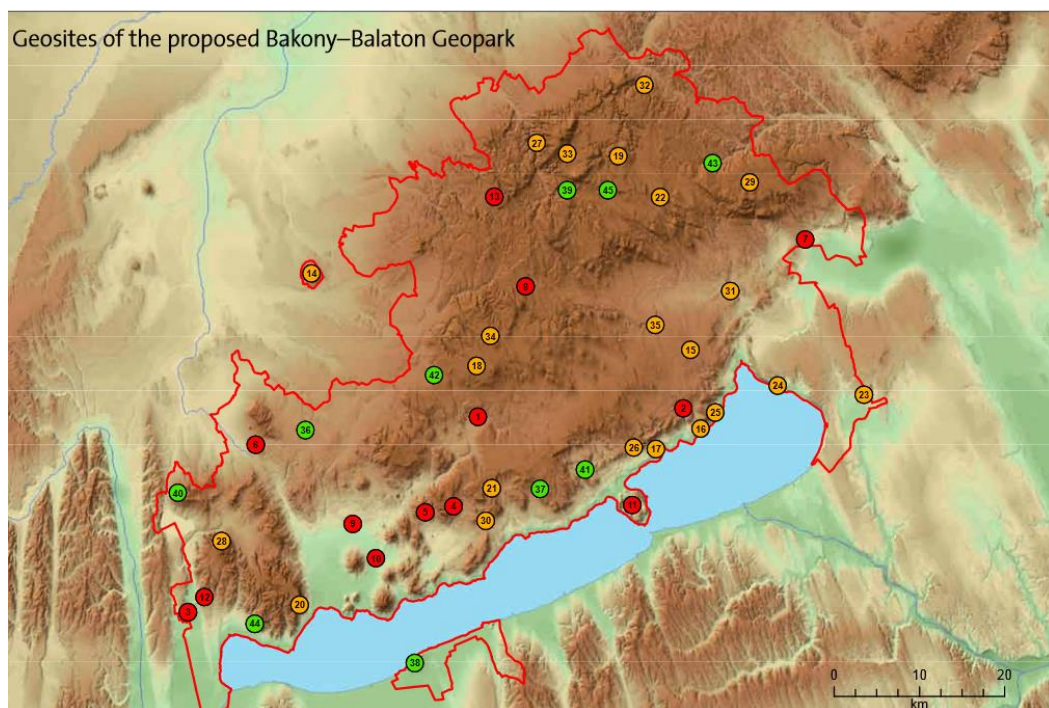
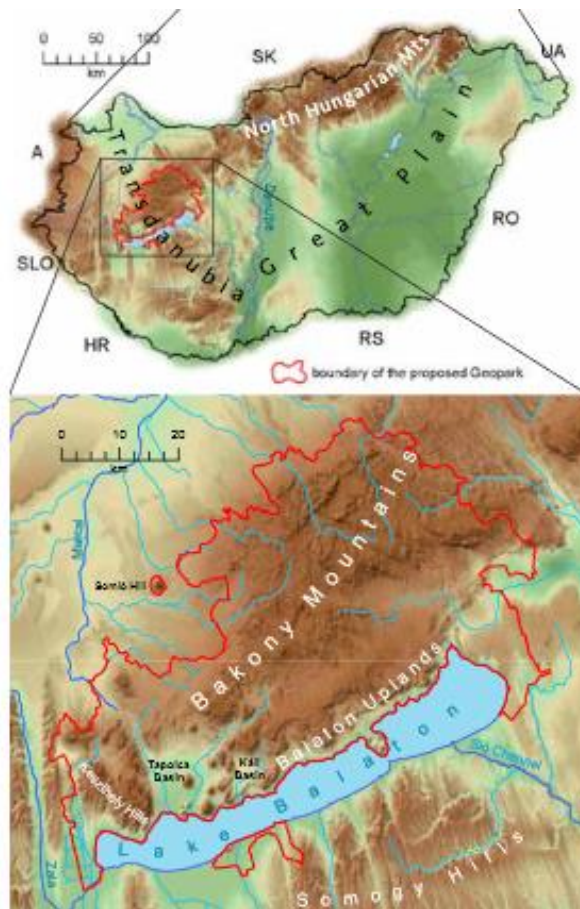

- sorszám   megnevezés
- 1 Balaton-felvidéki NP
  - 2 Magas-bakonyi TK
  - 3 Sósó TK
  - 4 Mura-menti TK
  - 5 Által. lépték TT
  - 6 Bakonygyepesi zergebogláros TT
  - 7 Balatonföldi-erdő TT
  - 8 Balatonkenesei lőtér TT
  - 9 Darvas-tó lefajtott bauxit lencse TT
  - 10 Devecseri Széki-erdő TT
  - 11 Farkasgyepői kisérleti erdő TT
  - 12 Fenyőtölgyes TT
  - 13 Hévíz TT
  - 14 Hódosai ciklámenes TT
  - 15 Keszthelyi kaszálópark TT
  - 16 Látrányi puszta TT
  - 17 Nagyberényi Fehérvíz TT
  - 18 Nyírádi Sári-árok TT
  - 19 Sárcsói-halastavak TT
  - 20 Somlóvárdi hegy TT
  - 21 Somogyvári Kupa-vár-hegy TT
  - 22 Sümegi Fehér-kövek TT
  - 23 Sümegi Mogyorósdomb TT
  - 24 Szentgáli hazafas TT
  - 25 Tapolcai-léptékek TT
  - 26 Tapolcai-tavasbarlang TT
  - 27 Ujhói-ökopark TT
  - 28 Uzsi csarabos TT
  - 29 Várpalotai Homokdűnya TT
  - 30 Zalaikónai madárrezervátum TT
  - 31 Zirci Arboretum TT

5. számú melléklet

Bakony-Balaton Geopark területe:

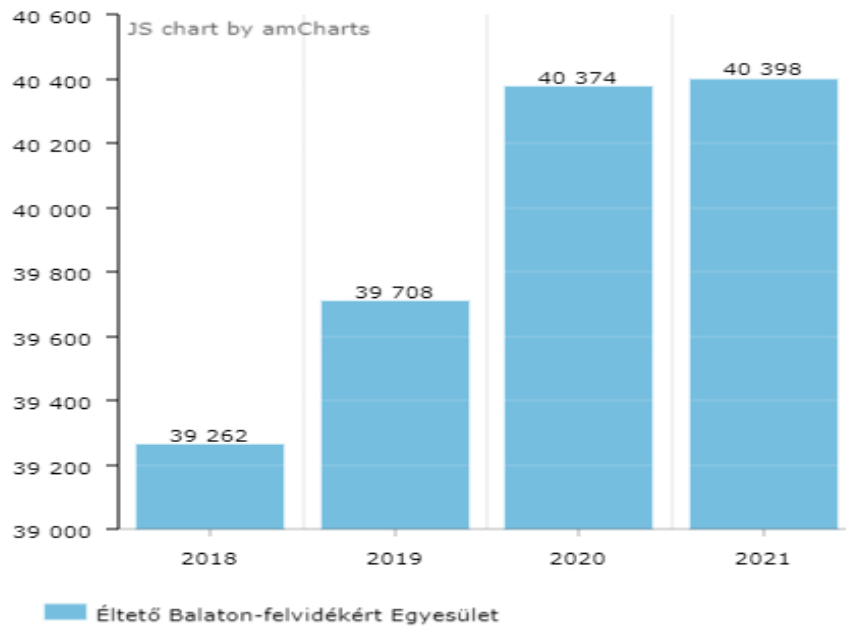

5. számú melléklet

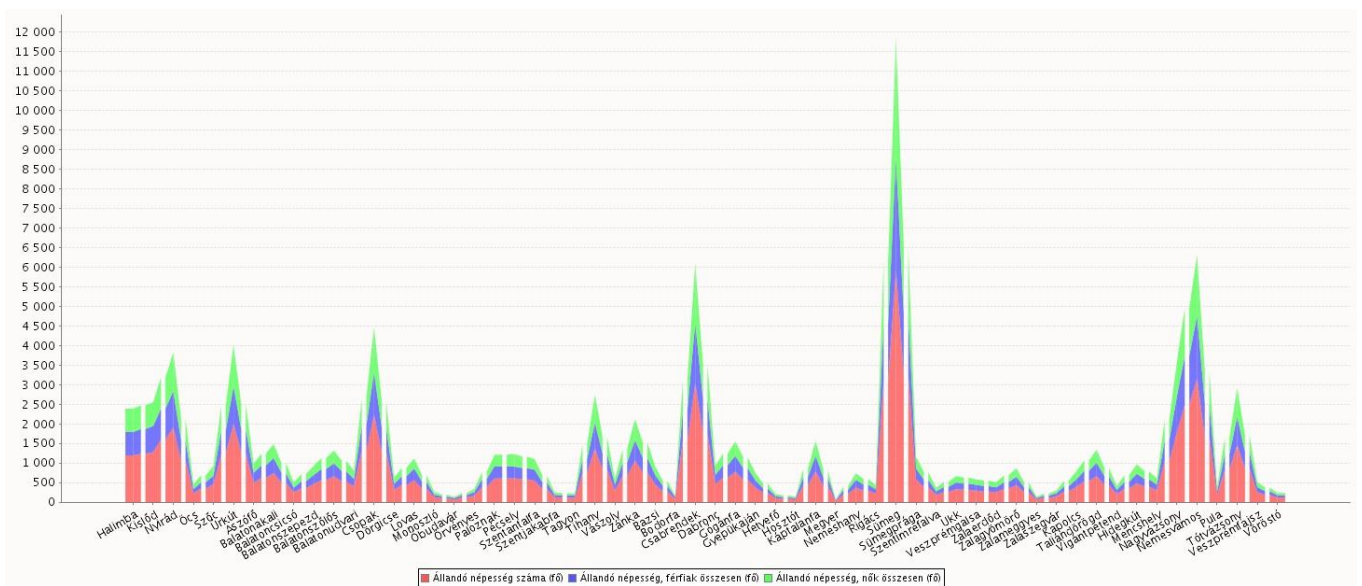
A társadalom állapota

ÉBFE területéhez tartozó lakónépesség számának változása:

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

ÉBFE területéhez tartozó lakónépesség nemek közötti megoszlása:

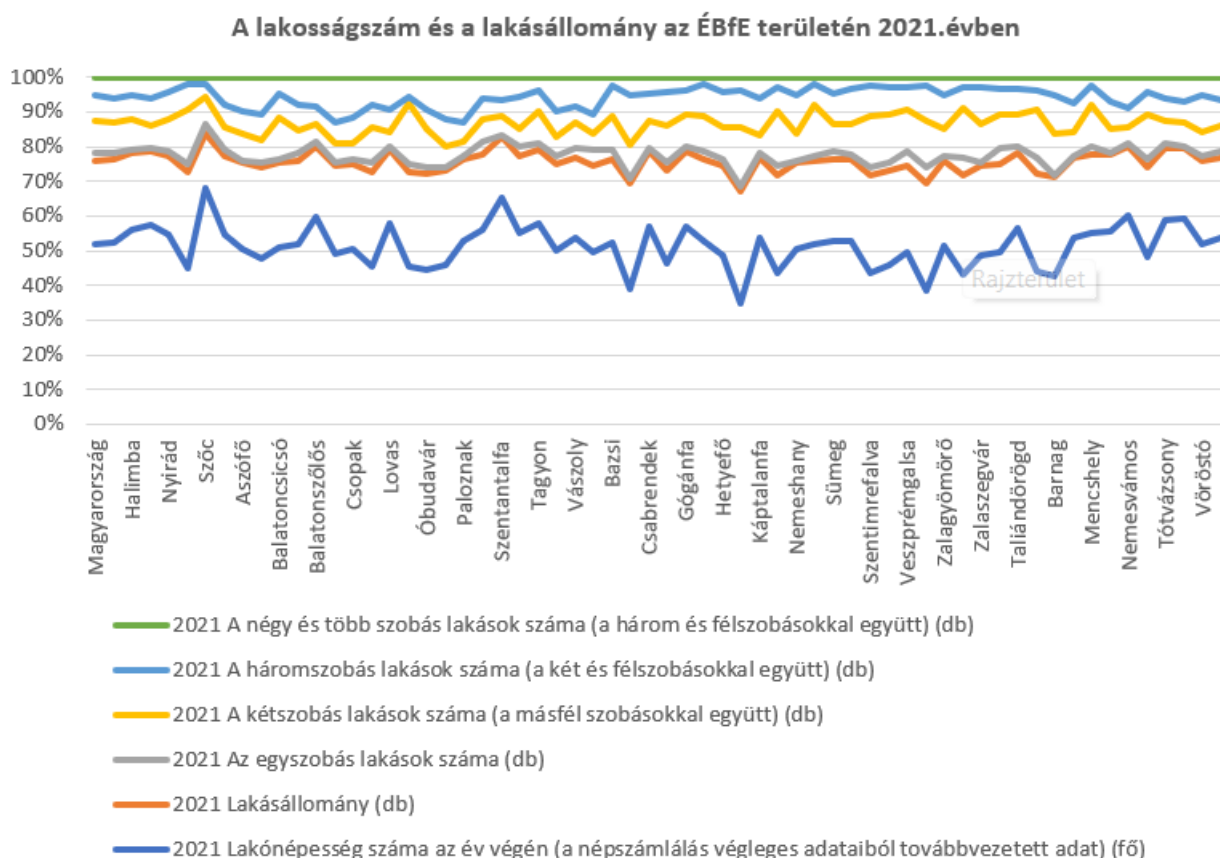
5. számú melléklet

ÉBFE területéhez tartozó települések lakásállományának ismertetése:

Település	Lakónépesség száma 2021. december (fő)	Lakásállomány 2021. december (db)	Lakás/fő 2021. december	3 vagy több szobás lakások aránya 2021. december
Magyarország	9 689 010	4 519 271	2,1	52 %
Veszprém vármegye	339 291	153 984	2,2	55 %
Halimba	1 139	444	2,6	56 %
Kislőd	1 189	445	2,7	66 %
Nyirád	1 800	754	2,4	53 %
Öcs	174	106	1,6	34 %
Szőc	489	116	4,2	36 %
Úrkút	1 887	780	2,4	64 %
Aszófő	422	207	2,0	66 %
Balatonakali	696	382	1,8	70 %
Balatoncsicsó	232	111	2,1	49 %
Balatonszepezd	459	212	2,2	64 %
Balatonszőlős	665	223	3,0	68 %
Balatonudvari	350	181	1,9	75 %
Csopak	2 031	1 002	2,0	77 %
Dörgicse	270	163	1,7	53 %
Lovas	533	194	2,7	74 %
Monoszló	98	59	1,7	27 %
Óbudavár	48	30	1,6	53 %
Örvényes	153	90	1,7	74 %
Paloznak	531	236	2,3	80 %
Pécsely	558	221	2,5	55 %
Szentantalfa	536	143	3,7	65 %
Szentjakabfa	112	46	2,4	65 %
Tagyon	118	43	2,7	47 %
Tihany	1 409	706	2,0	69 %
Vászoly	292	125	2,3	58 %
Zánka	906	465	1,9	63 %
Bazsi	398	181	2,2	46 %
Bodorfa	70	55	1,3	64 %
Csabrendek	2 944	1 118	2,6	59 %
Dabronc	343	197	1,7	52 %
Gógánfa	832	315	2,6	50 %
Gyepükaján	351	158	2,2	47 %
Hetyefő	93	49	1,9	57 %
Hosztót	53	50	1,1	44 %
Káptalanfa	759	328	2,3	72 %
Megyer	31	20	1,6	35 %
Nemeshany	329	160	2,1	67 %
Rigács	212	98	2,2	33 %
Sümeg	5 903	2 627	2,2	57 %
Sümegprága	550	248	2,2	57 %
Szentimrefalva	150	98	1,5	40 %
Ukk	290	172	1,7	39 %
Veszprémgalsa	273	140	2,0	38 %
Zalaerdőd	203	163	1,2	41 %

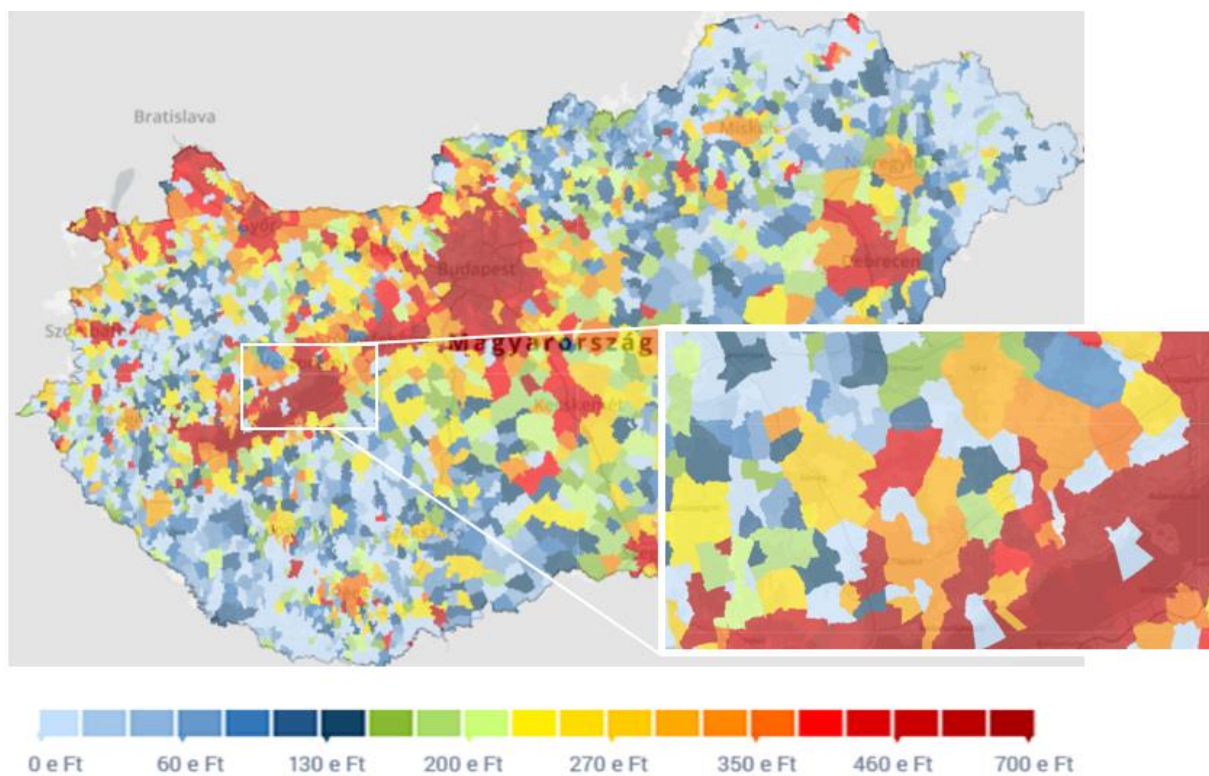
5. számú melléklet

Zalagyömörő	415	197	2,1	60 %
Zalameggyes	58	38	1,5	32 %
Zalaszegvár	124	65	1,9	52 %
Kapolcs	418	212	2,0	42 %
Taliándörögd	792	307	2,6	50 %
Vigántpetend	179	114	1,6	34 %
Barnag	110	74	1,5	57 %
Hidegkút	449	193	2,3	68 %
Mencshely	279	113	2,5	36 %
Nagyvázsony	1 720	686	2,5	67 %
Nemesvámos	3 045	1 010	3,0	73 %
Pula	165	88	1,9	42 %
Tótvázsony	1 383	481	2,9	62 %
Veszprémfajszt	261	90	2,9	63 %
Vöröstó	119	55	2,2	65 %
Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	40 398	17 384	2,3	60 %

5. számú melléklet

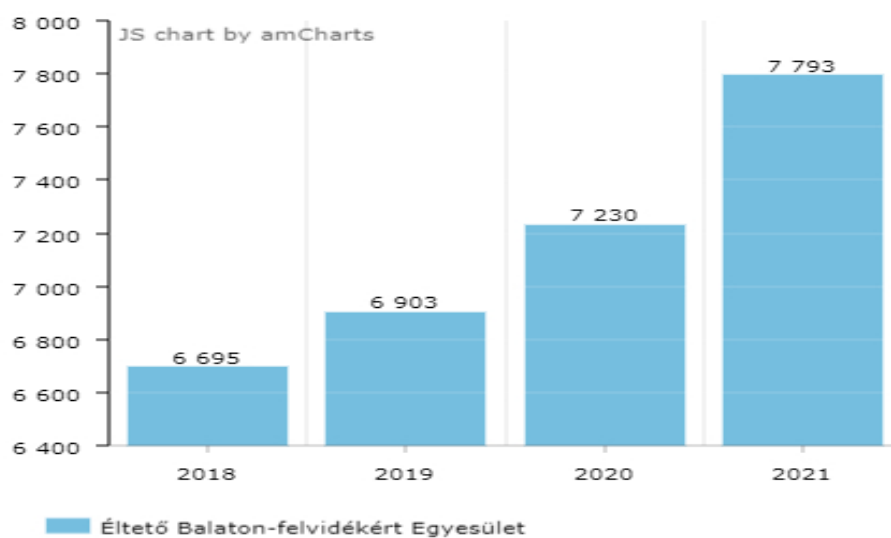
ÉBFE területén található ingatlanárak (2021. év.):

Gazdaság állapota

ÉBFE területén regisztrált vállalkozások száma:

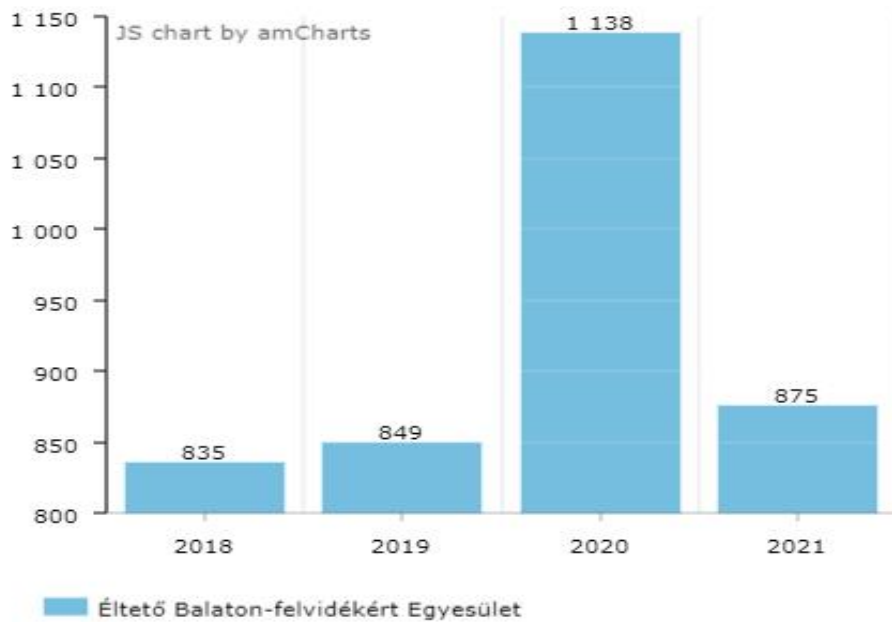
(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

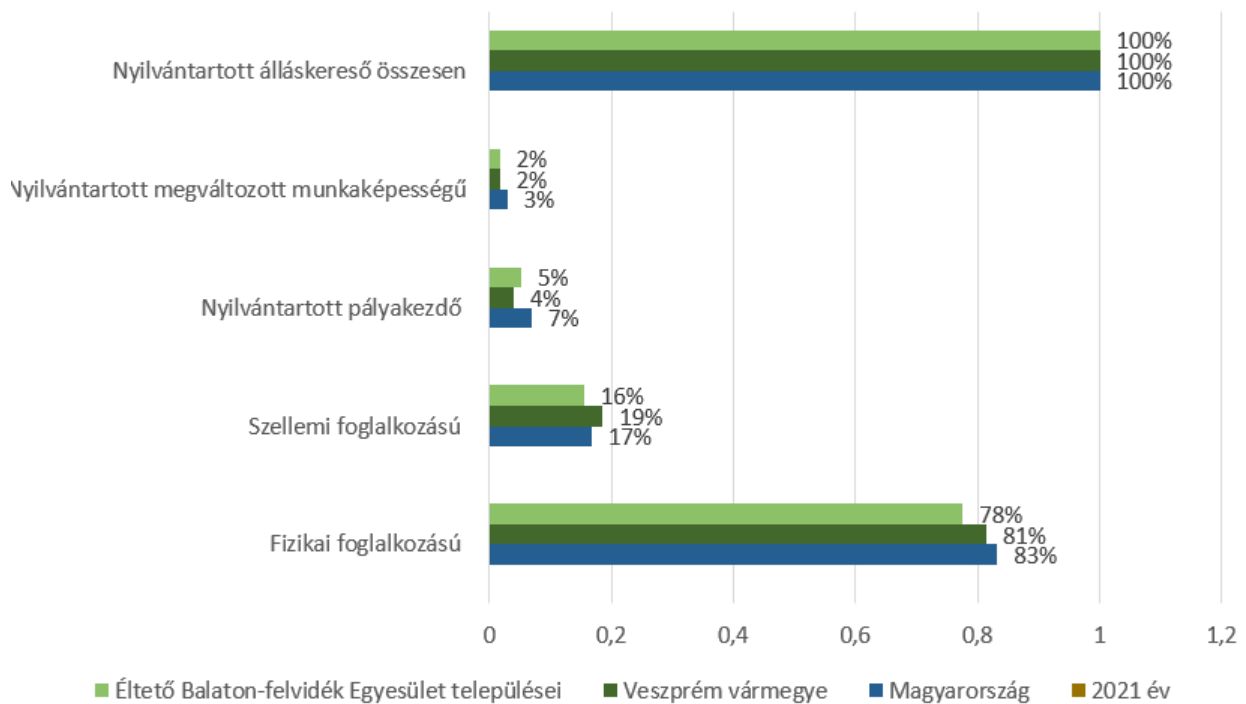
5. számú melléklet

ÉBfE területén nyilvántartott álláskeresők száma:

(c) 2023 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TEIR-rel.

Nyilvántartott álláskeresők foglalkozás típus szerinti %-os megoszlása 2021. év

6. számú melléklet

A kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása mind a 4 kommunikációs szakaszra vonatkoztatva, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját az alábbi táblázat tartalmazza

Kommunikációs eszközök	Tájékoztatással érintett csoportok			Leírás, megjegyzés, kapcsolatos tevékenységek
	LEADER pályázók	ÉBFE tagság	Szélesebb nyilvánosság	
E-mail	x	x		A tagsággal a kapcsolattartás jellemző formája az e-mail. Személyes kapcsolattartás egyéni ügyvitelnél és személyes találkozásnál jellemző, erre állandó lehetőséget biztosítunk. Csoportos levélküldésre levelezőlisták állnak rendelkezésre. 2016 óta heti, havi, rendszeres hírlevél és rendkívüli hírlevél küldését folytatja az egyesület az információk rendszer szintű átláthatóságának segítése és a tervezhetőség érdekében.
Honlap	x	x	x	2016-tól a központi weboldal a www.eltetobalatonfelvidek.hu ; használt weboldal még a www.balatonfelvidekitura.hu is és a www.eltetovedjegy.hu . Az egyesület által használt weboldalak és közösségi média felületek kereszthivatkozási rendszereit létrehoztuk. A statikus tartalmakon az egyesület tevékenységi területeinek bemutatása, kapcsolódási pontok és folyamatok hatékony megjelenítése. A dinamikus tartalmak hatékony, rendszere frissülése megvalósult.
Facebook	x	x	x	https://www.facebook.com/balatonleader A Facebook és az egyesületi honlap dinamikus tartalmi egységben működik. Hivatalos csatornaként ügyfélkapcsolat tartásra, nem használja az Egyesület az oldalt.
Telefon	x	x		A telefonon történő kapcsolattartás a többség számára a leggyorsabb ügyintézési mód, azonban tartalmilag egyáltalán nem teljeskörű és - az esetleges viták, félreértések esetén - kellemetlen helyzeteket eredményezhet. Telefonos kapcsolattartás esetén az egyesület pontos, előre elkészített, részletes telefonos script-eket alkalmaz és dokumentálja a beszélgetéseket.
Személyes kapcsolattartás	x	x		Fórumok, rendezvények, műhelymunkák szervezése. Kiállításokon való közös megjelenés. Rendszeres, előre tervezhető időpontban történő, személyes tanácsadás, beszélgetések. Képviselőtestületi üléseken, civil szervezetek megbeszélésein való megjelenés, beszámolók tartása.
Kiadványok		x	x	A fenntarthatóság érdekében az egyesület törekszik a nyomtatott kiadványok számának csökkentésére, a másképp meg nem valósítható esetekben a reparír alkalmazására.
Kisfilmek			x	Az egyesület amennyiben erre lehetősége nyílik örömmel alkalmazza a kisfilmeket, azok tág kommunikációs lehetőségei miatt.

6. számú melléklet

Legfontosabb folyamatosan végzendő tevékenységek a kommunikációval kapcsolatban

- Eseménynaptár tartalmi szegmentálása, folyamatos előzetes tervezése, naprakészségének biztosítása
- Weboldalakon a professzionális szöveges tartalmak alkalmazása, kereszthivatkozások rendszeres használata
- Tagság tájékoztatása egyszemélyes és csoportos formában közvetlenül személyes találkozás, e-mail, hírlevél, honlap, kisfilm, tanácsadás, fórum, egyéb rendezvény, kiállítás, vásár
- Külső nyilvánosság tájékoztatása az egyesület működésével kapcsolatban
- A tagság részére történő csoportos e-mailek (hírlevelek) kiküldése

Egyéb, a HACs által megvalósított projekt ismertetése

Intézkedés megnevezése	Vidéki Fiatalok Fenntartható Jövője - Éltető Fecskeház Program
Specifikus cél megnevezése	<ul style="list-style-type: none"> - Fiatalok helyben tartásának támogatása, letelepedésük segítése, az elvándorlás megelőzése - Megújuló energia, klímabarát, víz visszatartási, környezetvédelmi megoldások alkalmazása helyi szinten;
Indoklás, alátámasztás	<p>Az Éltető Fecskeház Program rendkívül fontos és értékes kezdeményezés a térségben. A projekt elsődleges célja a fiatalok helyben tartása, a fenntartható vidéki lakhatás és az off-grid (jelentése: hálózaton kívüli, élhető otthon a rendszeren kívül) életmód népszerűsítése az Éltető Balaton-felvidék területén. A projekt megvalósítása során törekedni kell a legalább részleges "off-grid" létforma megvalósítására, azaz az erőforrások hatékony használatára és az öfenntartásra, illetve sajátos technológiákat és gyakorlatokat kell alkalmazni annak érdekében, hogy az ingatlan független legyen a központi infrastruktúrától. A program előnyei messze túlmutatnak egy egyszerű kezdeményezés megvalósításán, hiszen számos téren kiemelkedően pozitív hatást gyakorolnak.</p> <p>A HFS tervezése során megállapításra került, hogy a fiatalok helyben tartása kulcsfontosságú a vidéki területek jövője szempontjából, azonban az Éltető területén is érzékelhető az a tendencia, hogy a fiatalabb generáció tagjai elhagyják a térséget a jobb munkalehetőségek és életkörülmények reményében. Ennek a folyamatnak a lassítása a cél egy olyan mintaprojekt megvalósításával, ahol az ún. "Fecskeház" lakhatási lehetőséget biztosít térségi fiatalok számára. A projekt második fontos aspektusa a fenntartható vidéki lakhatás előtérbe helyezése. A fenntartható életmód és az ökológiai tudatosság napjainkban kiemelten fontosságúak, így az off-grid életmód népszerűsítése és demonstrálása a "Fecskeház" projekt révén lehetőséget kínál a fiatalok számára, hogy megtanulják, hogyan lehet hatékonyan használni mindennapi életük során az energiát és más erőforrásokat, miközben minimalizálják az ökológiai lábnyomukat. Mindezek mellett a projekt közösségi kezdeményezésként is működik, a "Fecskeház" a fenntarthatóság kérdéseivel foglalkozó közösségek központjává válhat, elősegítve a térségi szociális kapcsolatok erősítését és a közösségi élet élénkítését, illetve a személetformálást.</p> <p>Összességében elmondható, hogy az Éltető Fecskeház Program célja az, hogy inspiráló példát teremtsen a térség fiataljai számára, bemutatva azt, hogy a fenntartható és off-grid életmód lehetőséget kínál a vidéki területeken való boldogulásra és fejlődésre.</p>
Támogatható tevékenységek meghatározása	<p>A "Fecskeház" projekt egy minta kezdeményezés az Éltető Balaton-felvidék területén, amelynek célja a fiatalok helyben tartása, a fenntartható vidéki lakhatás és az off-grid életmód népszerűsítése és demonstrálása a térségben.</p> <p>Támogatható tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Építés (felújítás, bővítés, korszerűsítés, új építés, kisléptékű infrastruktúra fejlesztése) - Építéssel járó új technológiák kialakítása - Gépek, eszközök és immateriális javak beszerzése - Az energiateljesítmény csökkentését célzó korszerűsítések, valamint a megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása <p>Önállóan nem támogatható tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szakértői tevékenységek - Szemléletformálás - Programok lebonyolítása - Kapcsolódó marketing tevékenységek - Kötelező nyilvánosság biztosítása

7. számú melléklet

	- A projekt szakszerű és hatékony végrehajtásához szükséges előkészítési költségek, menedzsment feladatok költségek; a szakszerű végrehajtásához szükséges műszaki ellenőri tevékenységek	
Nem támogatható tevékenységek	<ul style="list-style-type: none"> - Személygépjármű beszerzés - Élő állat vásárlás - Használt árucikkek beszerzése - Támogatási jogosultságok megvásárlása - Egyéb, a HFS-ekben meghatározott nem támogatható tevékenységek 	
Kiegészítő jelleg, lehatárolás	Az intézkedés keretében olyan tevékenység támogatható, melyek kizárólag az ÉBfE saját térségi elképzelésére épül, egyedinek minősül és más forrásból nem támogatható.	
Jogosultak köre	- Éltető Balaton-felvidékért Egyesület	
A kiválasztási kritériumok, alapelvek	<ul style="list-style-type: none"> - a nemek közötti, a társadalmi esélyegyenlőtlenség és a hátrányos helyzet csökkentését célzó kezdeményezések ösztönzése, - a térség szempontjából újszerű, innovatív megoldások, - ár-érték arány, azaz a tervezett költségek és eredmények közötti egyensúly, költséghatékonyság, - fizikai/pénzügyi/környezeti megvalósíthatóság és fenntarthatóság, - projektterv minősége, - térségi szempont, 	
Allokált forrás nagysága	23 636 370 Ft	
Támogatás intenzitása	Építés	legfeljebb 100 %
	Az energiafelhasználás csökkentését célzó korszerűsítések, valamint a megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása	legfeljebb 100 %
Projektméret, támogatás mértéke	min.10 000 000 Ft – max. 23 636 370 Ft	
Költségelszámolás módja	Hagyományos költségelszámolás	
A felhívás meghirdetésének tervezett ideje	Az intézkedés megvalósításának tervezett kezdete:	2025. I. félév
	Az intézkedés megvalósításának tervezett és vége	2026. II. félév
A projektek megvalósítására rendelkezésre álló időtartam	24 hónap	
Kimeneti indikátor	Indikátor megnevezése	Támogatott projektek száma
	Indikátor célértéke	1
	Indikátor forrása	Éltető Balaton-felvidékért Egyesület nyilvántartása

8. számú melléklet

Fotódokumentáció

Az Éltesítő Balaton-felvidékért Egyesület térsége

8. számú melléklet

„A Vidék Minősége – Éltető Balaton-felvidék” védjegy

8. számú melléklet

Rendezvények, programok, szakmai tanulmányutak 2014-2020

8. számú melléklet

Tervezési fórumok, műhelymunkák 2022-2023

9. számú melléklet

A felhasznált forrásmunkák jegyzéke

Baltoni Turisztikai Kutatóintézet (2020.) - Balaton vihar előtt és után – A térség, mint élettér, és mint turisztikai úti cél aktuális kihívásai tanulmánykötet

Európai Szociális és Gazdasági Bizottság (2022.) - Hosszú távú jövőkép az EU vidéki területei számára

Európai Szociális és Gazdasági Bizottság (2022.) - „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció - Együttműködés az ifjúságpolitika területén

Európai Számvevőszék - A LEADER-megközelítés a vidékfejlesztés gyakorlatában / Különjelentés az EUMSz. 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése szerint

Éltető Balaton-felvidékért Egyesület Akciócsoport LEADER vidékfejlesztési közösség Éltető Balaton-felvidék Helyi Fejlesztési Stratégia 2014-2020

Közép-Dunántúli Szövetség az Ifjúságér (2021.) -Ifjúsági Stratégia 2021-2027 az Éltető Balaton-felvidékért Egyesület területére 2021

LEADER Helyi Fejlesztési Stratégia tervezési útmutató (2023.) - 2023-2027 - Programozási időszak - KAP Stratégiai Terv

Maác Miklós (2023.) - Az EU vidékfejlesztési politikájának aktuális irányai és ezek megjelenése a magyar KAP Stratégiai Tervben

Magyar Közút Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (2020.) - Az országos közutak 2019. évre vonatkozó keresztmetszeti forgalma - Az országos közúthálózat átlagos napi forgalma / Összesítő táblázatok

Magyarország KAP stratégiai terve, 2023-2027

Nemes Gusztáv, Tomay Kyra, Sulyok Judit, Orbán Éva (2022.) - Nekem a Balaton a Riviéra1 – turisztikai dzsentrifikáció a Balaton-felvidéken a COVID-19 járvány idején

Veszprém Megyei Integrált Területi Program (2022.)